

397.0 114

73754

7.2

PG 102 ล้อ 55 ดงแดง 2 20 20 20

ดำดัก 15 ต้า. 15000. 15000. 15000.

0000000000

0000000000

0000000000

0000000000

ผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โดยการใช้ท่อนมือ การเล่นเกม และการใช้แบบเลียงนิทาน

20 A

700 E

600 C

100 D

12.30

ปริญญาโท

ของ

รัตนา บำรุงญาติ

- 2 ส.ร. 2533

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

กันยายน 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1992

169691

ผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 โดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน

บทคัดย่อ
 ของ
 รัตนา บำรุงญาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
 กันยายน 2532

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไทร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2531 ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อตั้งแต่ 16 - 26 คะแนน จำนวน 80 คน ซึ่งแบ่งโดยวิธีแบ่งกลุ่มแบบเทียบเท่าออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน แล้วนำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาทำการสุ่มอย่างง่ายออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มทำการทดลอง 8 ครั้ง ภายในเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 20 นาที รวมทำการทดลองทั้งหมด 24 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยบทละครหุ่นและหุ่นมือ หนังสือนิทาน แถบเสียงนิทาน จำนวน 8 เรื่อง และแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อจำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และทำการหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยใช้ t - test และ F - test

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่าก่อนทำการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างแต่ละคู่พบว่า การใช้หุ่นมือกับการเล่านิทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่ตรงตามสมมติฐาน การใช้หุ่นมือกับการใช้แถบเสียงนิทานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่ตรงตามสมมติฐาน ส่วนการเล่านิทานกับการใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตรงตามสมมติฐาน
3. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARATIVE EXPERIMENT OF HAND - PUPPET, STORY - TELLING
AND AUDIO CASSETTE STORY IN DEVELOPING ALTRUISM TRAIT OF
PRATHOM TWO PUPILS

AN ABSTRACT

BY

RATANA BAMRUNGYART

A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

September 1989

This investigation was to investigate the effects on altruism development of students participating in three different techniques in story-telling in addition to regular teaching, namely, story-telling with hand-puppet, story-telling with book, and story-telling with audio - cassette.

The sample was comprised of 80 students in Prathom Suksa 2, Wattraai School. Bangkhuntien District, Bangkok in the B.E. 2531 academic year. These students were those who passed the tests of altruism development with the average scores of 16-26 at the pretest. They were divided into four equated groups of 20 students each. Three groups served as the experimental group and one as a controlled group. The experiments, launching once a week for 20 minutes for each group, took 8 consecutive weeks. No additional story-telling program was applied to the controlled group.

The test for measuring altruism development constructed by the investigator comprised 10 items. Each item was examined by finding its power of discrimination and reliability. The t-test and F-test statistics were employed in analysis of the data.

Major findings revealed that :

1. In comparing with the pretest period, the experimental groups developed altruism trait significantly at the posttest. The difference was statistically significant at .01 level.

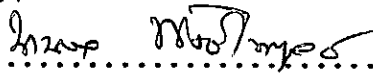
2. The difference of trait development among the experimental groups was statistically significant at .01 level. In applying q - statistics, it was found that the difference between the

hand - puppet group and the story - telling with book group was statistical significant at .05 level. The difference between the hand - puppet group and the audio - cassette group was statistical significant at .01 level. Both categories suggested the rejection of the hypothesis. However, the difference between the story - telling with book group and the audio - cassette group was conformed with the hypothesis, namely, not significant.

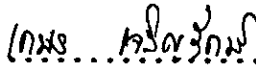
3. The experimental groups develop altruism trait better than the controlled group. The difference was statistical significant at .01 level.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

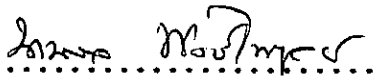
..... ประธาน

(อจ. นงนวล พงษ์ไพบูลย์)

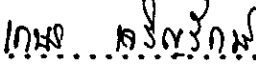
..... กรรมการ

(ผศ. เกษร เจริญรักษ์)

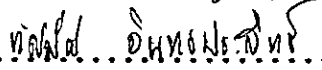
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อจ. นงนวล พงษ์ไพบูลย์)

..... กรรมการ

(ผศ. เกษร เจริญรักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อจ. ทศนีย์ อินทรประสิทธิ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ ... ๑ ... เดือน ... ตุลาคม ... พ.ศ. 2532

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้มาให้คำแนะนำและช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากอาจารย์นงนวล พงษ์ใหญ่ลย์ ประธานควบคุมการวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ กรรมการควบคุมการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวนา พรพัฒน์กุล อาจารย์สมบูรณ์ ศิงฆะมานันท์ ที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรม หนังสือเด็ก และการเล่านิทาน แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ คณาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนวัดไทร โรงเรียนวัดบางประทุนนอก ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลองเป็นอย่างดี

ท้ายสุด ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณทวดศักดิ์ เพ็ญระยूर ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในเรื่องการเรียนของผู้วิจัยมาโดยตลอด

รัตนา บำรุงญาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	7 195.
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
จริยธรรม	8
ความเชื่อเพื่อ	14
การแสดงหุ่น	15
การเล่านิทาน	18
การฟังแถบเสียงนิทาน	22
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
การวิจัยในประเทศไทย	25
การวิจัยในต่างประเทศ	26
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	32
วิธีดำเนินการทดลอง	37

การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
หน้า 15 จบ ๗ 19 ๑๓๑๒	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	57
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	57
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	57
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	61
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก	75
ภาคผนวก ข	80
ภาคผนวก ค	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเทียบเท่า	30
2 คะแนนการทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง	31
3 คะแนนการทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง	40
4 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบ เสียงนิทาน	49
5 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่ม ทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน	50
6 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลอง ระหว่าง กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและ กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มทดลองใช้ แถบเสียงนิทาน	51
7 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลอง ระหว่าง กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม	53
8 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลอง ระหว่าง กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่ม ควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม	55
9 คำอธิบายจำแนกของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ	81
10 คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม ทดลองใช้หุ่นมือ	82

11	คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน	83
12	คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน	84
13	คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มควบคุม	85

บทที่ 1

บทนำ

สังคมไทยเคยอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรและวัฒนธรรมที่ดีงาม แต่ปัจจุบันสิ่งเหล่านี้กลับขาดแคลนและลดน้อยลง จึงจำเป็นต้องปลูกฝังและสร้างเสริมให้เพิ่มขึ้น เช่น การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การรู้จักใช้ชีวิตอย่างสงบสุข การรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นหมู่คณะ เป็นต้น คุณลักษณะที่ดีของพลเมืองย่อมสร้างให้เกิดขึ้นได้และมีแบบอย่างมาจากหลายทางแต่ทางหนึ่งที่สร้างได้อย่างแน่นอนคือการได้รับการศึกษาในโรงเรียนทั้งโดยกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงในวิธีการเรียนการสอน (สมนึก สัมทอง และชาติรี อายุวัฒน์. 2522 : 38) หลักสูตรพื้นฐานที่สำคัญคือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งเนื้อหาของหลักสูตรมุ่งสร้างคนให้สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายสติปัญญาและจริยธรรม โดยถือว่าผู้ที่เรียนจบหลักสูตรนี้จะอยู่ในบ้านเมืองของตนได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์สังคมไทยให้เข้มแข็งและเจริญรุ่งเรือง (กรมวิชาการ. 2522 : 2) โดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กเป็นคนดี มีน้ำใจ มีนิสัยอันดีงาม ซึ่งคุณสมบัติอันนี้เป็นสิ่งที่โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันสร้างให้เกิดขึ้นในตัวเด็กทุกคน (กรมวิชาการ. 2522 : 1)

จริยธรรมของเด็กได้รับอิทธิพลจากสังคมมากกว่าอิทธิพลจากพันธุกรรม รากฐานการเกิดจริยธรรมจะเริ่มก่อตัวขึ้นในทารกตั้งแต่แรกเกิด โดยการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นที่ละน้อยตามการพัฒนาการทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ จะอำนวยความสะดวก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 7) การพัฒนาทางจริยธรรมจะเกิดขึ้นในช่วงแรกของชีวิตคือในช่วงสิบปีแรกและจะฝังรากลึกยากแก่การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลังของชีวิต (Kohlberg. 1964 : 392) ดังนั้นการปลูกฝังให้เด็กมีจริยธรรมนั้น กลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมให้เด็กมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของเด็กเองรองลงมาคือโรงเรียนอนุบาลและประถมศึกษา ตามปกติแล้วบิดามารดาไม่ผู้ตระหนักในความสำคัญของบทบาทหน้าที่ในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กนัก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 8)

และมักคืออยู่เสมอว่าในด้านการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียนโดยตรง เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันในสังคมที่เหมาะสมที่สุดต่อการพัฒนาจริยธรรม (ยุพา อุดมศักดิ์.

2522 : 29)

✕
การเรียนการสอนและการปลูกฝังจริยธรรมในปัจจุบัน ยังไม่ประสบผลตามความมุ่งหมาย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของครูประเภทศึกษาที่ต้องสอนหลายวิชา บางแห่งครูคนเดียว ต้องสอนหลายระดับชั้น เพราะครูไม่ครบ จึงเป็นการยากที่จะจัดบทเรียนจัดกิจกรรมทางจริยศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ (จรรยา จิยโชค. 2528 : 24) นอกจากนี้ลักษณะของเนื้อหาวิชาทำให้นักเรียน เกิดความเบื่อหน่ายมองไม่เห็นประโยชน์จากการเรียนเพราะไม่ทราบว่าอะไรจะทำให้เกิดประโยชน์ได้ อย่างไร (เย็นใจ เลหาวิช. 2521 : 145) และอีกสาเหตุหนึ่งคือนักเรียนมีความคิดรวบยอด ที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับจริยธรรม เพราะความคิดรวบยอดเป็นความคิดความเข้าใจที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับของนักเรียนเอง ซึ่งถ้าหากนักเรียนได้รับประสบการณ์และเกิดความคิด รวบยอดที่ไม่ถูกต้อง ก็จะทำให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่ถูกไม่ควร แต่ถ้านักเรียนมีความคิด รวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมดีแล้ว ก็จะส่งผลให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมออกมาอย่างถูกต้องเหมาะสม และการพัฒนาจริยธรรมในโรงเรียนนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนวิชาจริยศึกษาเพียงฝ่ายเดียว ครูทุกคน ไม่ว่าจะสอนวิชาอะไรจะสอนหรือไม่ได้สอนก็มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรมของเด็กทั้งสิ้น (วิภาดา สิงห์ขาว. 2526 : 31)

จริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นในสังคมไทย คือ จริยธรรมด้าน ความเอื้อเฟื้อ เพราะสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันเปลี่ยนไป วัฒนธรรมต่าง ๆ เปลี่ยนไปตามความ เจริญก้าวหน้าทางวัตถุทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยมีการแก่งแย่งแข่งขัน เอาเปรียบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของคนไทยจากที่เคยเอื้อเฟื้อเพื่อแสดงน้ำใจ ก็กลับเป็นความเอื้อเฟื้อเพื่อผล ประโยชน์ตอบแทนหรือไม่เอื้อเฟื้อเลย ซึ่งเห็นได้จากข้อความที่เขียนบนรถประจำทางว่า โปรดเอื้อ เฟื้อแก่เด็ก สตรี และคนชรา เป็นต้น อันเป็นข้อยืนยันได้ว่าจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อนั้นได้ถูก ละเลยไปมาก อีกประการหนึ่งคือลักษณะบุคลิกภาพของคนไทยยังเป็นบุคลิกภาพแบบในศรีสัมพันธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นการเอื้อเฟื้อพวกพ้องในวงแคบมากกว่าเพื่อสังคมหรือส่วนรวมผลการวิจัยที่สนับสนุน คือ ผลการวิจัยของเชฟเฟอร์ (Shaffer) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของลูกที่พ่อแม่ชมเชย

แถบเสียงนิทานเป็นสื่อการสอน โดยให้ตัวละครจากนิทานได้แสดงบทบาททางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ แล้วนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบว่าวิธีการใดสามารถพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ อันเป็นจริยธรรมด้านหนึ่งใน 30 ด้าน ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ. 2522 : 4) ของเด็กในระดับปีที่ 2 ได้ดีกว่ากัน เพื่อจะได้นำผลจากการทดลองเปรียบเทียบ ไปใช้ประโยชน์ในด้านบรรณารักษศาสตร์ และเพื่อเป็นแนวทางแก่ครู และบรรณารักษ์ที่จะนำวิธีการนี้ไปใช้ในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน การใช้แถบเสียงนิทาน กับการสอนตามปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูและบรรณารักษ์ในการนำการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน ไปใช้ในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ
2. เป็นแนวทางแก่ครูและบรรณารักษ์ในการนำการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน ไปช่วยพัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ ของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดลองใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน ในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา 2 โรงเรียนวัดไทร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2531 ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้ออยู่ในขั้นต่ำสุด จำนวน 80 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

- 2.1 กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ทดลองใช้หุ่นมือ
- 2.2 กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ทดลองใช้การเล่านิทาน
- 2.3 กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ทดลองใช้แถบเสียงนิทาน
- 2.4 กลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน เป็นนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้จากการสอนตามปกติ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง กลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลอง 8 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 8 สัปดาห์ ทำการทดลองทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ ของทุกสัปดาห์

4. หนังสือนิทานที่นำมาเพื่อใช้ประกอบในการทดลองใช้หุ่นมือ เล่านิทาน และบันทึกแถบเสียงนิทาน จำนวน 8 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือนิทานที่คัดเลือกจากรายชื่อหนังสือนิทานจำนวน 26 ชื่อเรื่อง ซึ่งนางสาวรัตนา ชื่นเจริญ (2528 : 92 - 94) ได้วิเคราะห์ไว้ว่ามีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการสอนเรื่องความเอื้อเฟื้อและเสียสละของชั้นประถมศึกษา 2

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการนำเสนอ 4 แบบ คือ
 - 1.1 การใช้หุ่นมือ
 - 1.2 การเล่านิทาน
 - 1.3 การใช้แถบเสียงนิทาน
 - 1.4 การสอนตามปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. จริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดอย่างหนึ่งภายในตัวบุคคล ที่ไวต่อความต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น เมื่อได้พบกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทางที่ดีโดยการเสียสละกำลังกาย สิ่งของ เวลา หรือความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์และช่วยเหลือให้ผู้อื่นได้รับความสุขและพ้นจากความลำบากหรือให้ในสิ่งที่เขาต้องการ
2. หุ่นมือ หมายถึง รูปจำลองที่คล้ายตัวละครในนิทานที่นำมาเล่า เชิดโดยใช้นิ้วชี้สอดไว้ที่หัวหุ่น ส่วนนิ้วก้อย และนิ้วหัวแม่มือ สอดไว้ที่แขน มีการพากย์ การพูด และเสียงดนตรีประกอบจากแถบเสียงที่บันทึกการเล่านิทานประกอบหุ่น
3. การเล่านิทาน หมายถึง การเล่านิทานประกอบหนังสือ โดยใช้วิธีเล่าจากหนังสือ นิทานที่มีตัวละครเป็นตัวแทนต่อการสร้างพฤติกรรมการเอื้อเฟื้อและใช้เสียงตามตัวละครในเรื่อง
4. แถบเสียงนิทาน หมายถึง แถบเสียงที่บันทึกการเล่านิทาน ที่มีตัวละครที่เป็นตัวแทนต่อการสร้างพฤติกรรมการเอื้อเฟื้อ โดยใช้เสียงตามตัวละครในเรื่อง และมีเสียงดนตรีประกอบ

5. การสอนตามปกติ หมายถึงการสอนวิชาจริยศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูประจำวิชาจริยศึกษา โรงเรียนวัดไทร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการบรรยาย การบอกกล่าว และการให้ทำแบบฝึกหัด

6. การพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิด และเหตุผลภายในตัวบุคคลที่ไวต่อความต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น จากระดับหนึ่งสู่อีกระดับหนึ่งที่สูงขึ้นตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg. 1976 : 31) จากขั้นที่ 1 - 4 คือ

- ขั้นที่ 1 ยึดหลักหลบหลีกการลงโทษ
- ขั้นที่ 2 ยึดหลักแสวงหารางวัล
- ขั้นที่ 3 ยึดหลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ
- ขั้นที่ 4 ยึดหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม

ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีการพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทำการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีการพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีการพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า สามารถแบ่งออกเป็น
เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. จริยธรรม
2. ความเอื้อเฟื้อ
3. การแสดงทุน
4. การเล่านิทาน
5. การฟังแบบเสียงนิทาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศไทย
2. งานวิจัยในต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

จริยธรรม

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรมในแง่พฤติกรรมศาสตร์ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจและสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้
บุคคลทำความดี หรือละเว้นความชั่ว (จำรัส ดวงธิดาสาร. 2522 : 27)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522 : 13) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม
หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของมนุษย์ที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกของสังคมนั้น เป็นพฤติกรรมที่

สังคมนิยมชมชอบและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสม

พินัส ทันนาคินท์ (2523 : 48) ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง เกษมสุขขึ้นในสังคมและสมาชิกของสังคม ซึ่งวสัน อินทสระ (2528 : ม - ง) ก็ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรมเป็นเรื่องของความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ เว้นสิ่งที่ควรเว้น กระทำในสิ่งที่ควรกระทำ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุ รู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล

สำหรับชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้แตกต่างจากคนไทยดังนี้

จริยธรรม เป็นลักษณะประสบการณ์ของมนุษย์และหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดเตรียมทางสังคมในเรื่องความสนใจ และอนามัยบุคคล ความสัมพันธ์ร่วมกัน ในรูปของการกระทำและสิทธิ (Piaget. 1948 : 1) ส่วนนักจิตวิทยาสังคมที่ศึกษาเกี่ยวกับ พัฒนาการทางจริยธรรม กล่าวถึง จริยธรรมไว้ว่ามีพื้นฐานของความยุติธรรม ถือเอาการกระจาย สิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกันโดยมิได้หมายถึงกฎเกณฑ์ที่บังคับทั่วไป แต่เป็นกฎเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ ไม่มีการขัดแย้งกันเป็นอุดมคติ ดังนั้น ทฤษฎีทางจริยธรรมจึง เป็นการเคารพต่อสิทธิข้อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน (Kohlberg. 1976 : 4 - 5)

จากความหมายของจริยธรรมดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติต่อตนเองและต่อสังคมทั้งทางกาย และทางจิตใจในทางที่เหมาะสมเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของ ตนเองและของสังคม

ลักษณะทางจริยธรรม

ลักษณะทางจริยธรรมของมนุษย์ แบ่งได้เป็น 4 ลักษณะดังนี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 3 - 6)

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อห้ามทางสังคม และศาสนาว่าสิ่งใดควรกระทำและไม่ควรกระทำ ซึ่งสมาชิกในสังคมต้องเรียนรู้

2. ทศคติเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกรับไม่ชอบลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ทศคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรม เพราะทศคตินั้นรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน

3. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น หรือคเว้นแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ ค่านิยมในสังคมนั้น เช่น การโกงสิ่งของ การโกหกหลอกลวง การลักขโมย เป็นต้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะ การกระทำที่ดีหรือเลวของบุคคลนั้นส่งผลต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

4. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลเชิงจริยธรรมช่วยชี้ให้เห็นเหตุจริงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล เพราะจะเป็นเครื่องชี้ว่าพัฒนาการด้านจริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ อยู่ในระดับใด เพราะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของพวกเราที่กระทำอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน อาจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมคนละอย่างคนละระดับก็ได้

ด้านต่าง ๆ ของจริยธรรม

ลักษณะทางจริยธรรมแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและด้านโครงสร้างของจริยธรรม

1. ด้านเนื้อหาของจริยธรรม คือ สิ่งทีแต่ละสังคมหรือหมู่เหล่าอบรมสั่งสอนลูกหลานของตนว่า ทำสิ่งนั้นดี ทำสิ่งนี้ไม่ดี ซึ่งจะปรากฏในรูปของการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ทำแล้วผู้ทำจะได้รับการสรรเสริญและส่งเสริมจากสังคม และพฤติกรรมที่ทำแล้วจะถูกสังคมลงโทษ เป็นเนื้อหาความรู้ทางศาสนา กฎหมายและระเบียบประเพณี อาจอยู่ในรูปของค่านิยมของสังคมหรือทศคติของบุคคลและในรูปของบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับคุณธรรมและโทษธรรมต่าง ๆ เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความก้าวร้าว ความสันโดษ ฯลฯ ด้านเนื้อหาทางสังคมนั้น แต่ละสังคมอาจแตกต่างกันได้มากสิ่งที่สังคมหนึ่งว่าดีควรทำ อีกสังคมหนึ่งอาจไม่สนับสนุน เพราะเห็นเป็นสิ่งที่สำคัญหรือน่ารังเกียจ ฉะนั้นการเปรียบเทียบคนต่างสังคมว่าใครมีจริยธรรมสูงหรือต่ำกว่ากันทางด้านเนื้อหานี้ทำได้ยาก

2. ด้านโครงสร้างของจริยธรรม ได้มีการสร้างหลักหรือระดับของจริยธรรมเพื่อแสดงถึงความเจริญทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ ไป ตั้งแต่ขั้นต่ำสุดไปจนถึงขั้นสูงสุด การพิจารณาจริยธรรมทางด้านโครงสร้างนี้ยึดเหตุจูงใจในการเลือกกระทำเป็นสำคัญ ลักษณะทางด้านโครงสร้างของจริยธรรมคือการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 4)

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget) เป็นผู้ริเริ่มศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กและมีความคิดว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น ขึ้นอยู่กับความฉลาดในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม ดังนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น ๆ และได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนาจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม พัฒนาการขั้นนี้เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ เด็กในวัยนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียดแต่มีความอยากร ความต้องการทางกาย ซึ่งต้องการที่จะได้รับการตอบสนองโดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะ
2. ขั้นยึดคำสั่ง พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 - 8 ปี เด็กจะมีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งของผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่เขาต้องทำตาม
3. ขั้นยึดหลักแห่งตน พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 8 - 10 ปี เกิดขึ้นจากพัฒนาการทางสติปัญญาและจากประสบการณ์ในการมีบทบาทในกลุ่มเพื่อน เด็กในวัยนี้มีวุฒิภาวะในเรื่องการทำ ความดี ความชั่ว เมื่อพบว่ากฎเกณฑ์ทางศีลธรรม ทางบ้าน ทางโรงเรียน และทางสังคมแตกต่างกัน เด็กจะตัดสินใจเลือกเองโดยรับเกณฑ์ทั้งหลายให้เข้ากัน เด็กที่อยู่ในสังคมปกติจะบรรลุถึงขั้นที่ 3 แต่ก็อาจจะมีเด็กบางคนพัฒนาช้ากว่านี้หรือหยุดชะงักในขั้นที่ 2 เนื่องจากการมีบทบาทอย่างผิดปกติของผู้เลี้ยงดูหรือสังคมหรือเกิดจากการประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์จนิท. 2520 : 40 - 41 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. 1932)

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก (Kohlberg. 1964 : 405) ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมโดยวิเคราะห์คำตอบของเยาวชนอเมริกันอายุ 10 - 16 ปี เกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์ที่ขัดแย้งระหว่างความต้องการส่วนบุคคลและกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม และพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นมิได้บรรลุจุดสมบูรณ์ เมื่อบุคคลอายุได้ 10 ปี แต่จะพัฒนาไปอีกหลายขั้นตอนและสรุปว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นมี 6 ขั้น ขั้นของพัฒนาการทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับอายุและพัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางจริยธรรมทั้ง 6 ขั้นนี้ จัดเป็น 3 ระดับ เรียงตามอายุของผู้ใช้เหตุผลนั้น ตามลำดับดังนี้

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการลงโทษ (2 - 7 ปี) ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (7 - 10 ปี)	1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2 - 10 ปี)
ขั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (10 - 13 ปี) ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม (13 - 16 ปี)	2. ระดับตามกฎเกณฑ์ (10 - 16 ปี)

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (16 ปีขึ้นไป)	3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (16 ปีขึ้นไป)
ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล	

(ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จติก. 2520 : 43)

ระดับ 1 คือระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional Level) หมายถึง การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น ในขั้นแรกสุด คือการมุ่งที่จะหลบหลีกมิให้ตนเองถูกลงโทษทางกายเพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับ และยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจทางกายเหนือตน ขั้นที่สองคือการเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเองเท่านั้น เริ่มรู้จักการแลกเปลี่ยนแบบเด็ก ๆ คือ เขาทำมาฉันทำไป เขาให้ฉันฉันก็ต้องให้เขา

ระดับ 2 คือ ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) หมายถึง การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตนหรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก แต่มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ ในขั้นที่สามบุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง มักคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อน ขั้นที่สี่บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ถือว่าตนมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดหรือคาดหวัง

ระดับ 3 คือ ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Postconventional Level) หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมาไตร่ตรองซึ่งใจด้วยตนเองและตัดสินใจไปตามแต่จะเห็นว่าสิ่งใดสำคัญมากกว่ากัน ขั้นที่ห้าคือการเห็นความสำคัญของส่วนรวมไม่พยายามวิตรอนสิทธิของผู้อื่น สามารถบังคับควบคุมใจตนเองได้ เคารพตนเองและต้องการให้ผู้อื่นเคารพตนเองด้วย ในขั้นที่หกซึ่งเป็นขั้น

สูงสุด แสดงถึงการมีความรู้สึกเป็นสากลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตนและมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรม เพื่อจุดมุ่งหมายในนี้ปลายอันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่ (Kohlberg. 1976 : 32 - 33)

โคลเบอร์ก เชื่อว่า พัฒนาการทางการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นจะดำเนินไปตามลำดับขั้นจากขั้นที่ 1 ผ่านไปแต่ละขั้น จนถึงขั้นที่ 6 จะข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการให้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไปจะเกิดขึ้นได้ต้องมีความสามารถในการให้เหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าอยู่ก่อนแล้วและเมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่า ๆ ได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด เหตุผล ทำให้การให้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นมีมากขึ้นเป็นลำดับ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จนิท. 2520 : 45)

ความเอื้อเฟื้อ

ความหมายของความเอื้อเฟื้อ

กรมการศาสนา (2521 : 28) ได้ให้ความหมายของความเอื้อเฟื้อไว้ว่า ความเอื้อเฟื้อหมายถึง การแสดงความปรารถนาดีต่อผู้อื่นด้วยกาย วาจา ตลอดจนการให้ปันวัตถุสิ่งของ ไม่ใจแคบ เห็นแก่ตัว

โรเซนฮาน (Rosenhan) ได้กล่าวถึงความเอื้อเฟื้อว่า ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง ความรู้สึกอย่างหนึ่งในตัวบุคคลที่ไวต่อความต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น เมื่อได้พบกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทางที่ดีโดยการเสียสละ กำลังกาย สิ่งของ เวลา หรือความสุขส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือและทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้รับความสุขและพ้นจากความลำบาก หรือให้ในสิ่งที่เขาต้องการ (นิภา บุญศรีสวัสดิ์. 2517 : 8 - 9 ; อ้างอิงมาจาก Rosenhan. 1972 : 252)

ดังนั้น จึงมีผู้สรุปความหมายของความเอื้อเฟื้อว่ามีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. ความเอื้อเฟื้อ เป็นการแสดงถึงการเสียสละ ความใจกว้าง โอบอ้อมอารี ความเห็นใจ และความเข้าใจถึงความลำบากของผู้อื่น

2. ความเอื้อเฟื้อ เป็นการกระทำเพื่อผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงความทุกข์และความลำบากของตนเอง (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. 2517 : 14)

จากความหมายของความเอื้อเฟื้อดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การแสดงความเอื้อเฟื้อสามารถแสดงออกได้หลายทางคือ

1. ทางกาย ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย ในการช่วยทำธุระการงานให้ การสงเคราะห์เท่าที่กำลังจะช่วยด้วยความยินดี เต็มใจ เมื่องานเล็กน้อย
2. ทางวาจา ได้แก่ ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ช่วยเจรจาเอาเป็นธุระให้สำเร็จประโยชน์ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ผู้อื่นและช่วยหุ้ดปล่อยใจเมื่อเพื่อนฝูงได้รับความลำบากเดือดร้อน
3. ทางสติปัญญา ได้แก่ ช่วยแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหาคความเดือดร้อน ช่วยค้นหาแนวทางที่ถูกที่ชอบ และช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญาของตน
4. ทางใจ ควรฝึกจิตใจของตนเองให้รู้จักเห็นใจผู้อื่น มนุษย์เราย่อมมีความทุกข์ด้วยกันทั้งนั้น ถึงแม้ว่าเราจะเห็นว่าผู้มีความทุกข์นั้นได้ก่อทุกข์ให้แก่ตนเอง ก็ไม่ควรสมน้ำหน้า หรือกล่าวซ้ำเติม ควรให้อภัยในความผิดของผู้อื่นเสมอ ไม่เอามาดจ้องเวร

การแสดงหุ่น

หุ่น (Puppets) เป็นการแสดงอย่างหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดเรื่องราวหรือแนวความคิดโดยไม่ต้องใช้คนแสดง แต่ใช้วัสดุที่ทำขึ้นแทน มีการจัดฉากให้สมจริงคล้ายละครแต่ย่อขนาดของฉากและผู้แสดงให้เล็กลงเพื่อสะดวกในการจัดการแสดง มีการพากย์ การพูดและดนตรีประกอบเพื่อสร้างความสนใจ (ลัดดา ศุภปริดี. 2523 : 76 - 77) การเคลื่อนไหวของหุ่นจะอยู่ในความควบคุมของมนุษย์ที่เป็นผู้สร้างขึ้นมา มีหลักฐานโบราณเกี่ยวกับการแสดงหุ่นในหลายประเทศของโลก เช่น จีน ชาว อินเดีย ญี่ปุ่น อียิปต์ สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก อิตาลี และไทย เป็นต้น (เกศินี โชติกเสถียร. 2524 : 9)

หุ่นแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท คือ

1. หุ่นเงา หรือหนังตลุง (Shadow Puppet) เป็นหุ่นที่ทำจากหนังหรือกระดาษแข็ง มีไม้เสียบหรือสายใยต่อเข้ากับส่วนของร่างกายที่ต้องการให้เคลื่อนไหวได้ ผู้เชิดเชิดจากด้านหลังของจอ
2. หุ่นมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้นิ้ว 3 นิ้ว คือนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง หรือนิ้วก้อย โดยใช้นิ้วชี้สอดไว้ที่หัวหุ่น ส่วนนิ้วกลางและนิ้วหัวแม่มือสอดไว้ที่แขน หุ่นประเภทนี้มีแต่หัวและแขนเท่านั้น บางครั้งอาจมีขาด้วยก็ได้
3. หุ่นไม้ (Rod Puppet) เป็นหุ่นเชิดด้วยไม้หรือสายเชือกสอดจากข้างล่างของตัวหุ่น การสร้างหุ่นประเภทนี้ทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับว่าละครนั้น ๆ ต้องการให้หุ่นทำอะไรว่ะส่วนไหนของร่างกายเคลื่อนไหว
4. หุ่นชัก (Marionette) เป็นหุ่นที่ชักจากข้างบนของตัวหุ่น โดยมีเชือกหรือลวดเล็ก ๆ ห้อยระยียงระยางตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เวลาชักก็โยกไม้ข้างบนพร้อมกับเชือกหรือลวดแล้วแต่ว่าต้องการให้ทำอะไรว่ะส่วนไหนเคลื่อนที่ หุ่นประเภทนี้มีความสวยงามและเหมือนคนจริงมากที่สุด แต่มิชอบเสียที่ว่าใช้เวลาในการสร้างและหัดชักนาน ค่าใช้จ่ายสูง (เกศินี โชติกเสถียร. 2524 : 19 - 23)

การเล่นตามประเภทรุ่น

หุ่นที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเล่นตาม มียุ 4 ชนิดคือ

1. หุ่นมือ (Hand Puppet) หุ่นแบบนี้ใช้แสดงในเรื่องที่มีตัวละครเพียง 2 ตัวเท่านั้น ถ้ามากกว่านั้นผู้เชิดหุ่นต้องมากขึ้นและสัมพันธ์กัน ไม่สะดวกต่อการเล่นตามเรื่องยาว
2. หุ่นไม้ (Rod Puppet) หุ่นชนิดนี้เคลื่อนไหว แสดงท่าทางได้จากการสอดไม้เข้าไปภายในตัวหุ่น มีเชือกสำหรับบังคับการเคลื่อนไหวส่วนอื่น ๆ เช่น แขน ขา การแสดงต้องมีผู้ช่วยเชิดเช่นกัน
3. หุ่นเชือก (String Puppet) เป็นเชือกเส้นเล็ก ๆ ใช้ชักตัวหุ่นตั้งแต่สามเส้นขึ้นไป จนถึงสามสิบเส้น ผู้เชิดต้องการให้ส่วนใดเคลื่อนไหว หรือแสดงท่าทางก็จะผูกเชือกเข้ากับส่วนนั้น ๆ

หุ่นแบบนี้ผู้ชักต้องชำนาญ เพราะเป็นหุ่นที่สร้างยากกว่าแบบอื่น

4. หุ่นถุง (Bag Puppet) เป็นการนำถุงกระดาษมาประดิษฐ์เป็นหุ่นใช้มือสอดที่ก้นถุง เพื่อยับแสดงหน้าตา การพูด เท่านั้น การเชิดก็คล้ายหุ่นมือ แสดงได้เพียงหน้าตา การเคลื่อนไหวอื่น ๆ ไม่สามารถยับได้ นอกจากวาดภาพประกอบไว้ เพื่อบอกถึงลักษณะของหุ่น (วราณัฐ นวนวงศ์ศานติ. 2521 : 72)

จากประเภทของหุ่นที่กล่าวมานี้ หุ่นมือเป็นหุ่นที่ง่ายและเหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ในด้านการศึกษามาก ทั้งนี้เพราะวัสดุที่ใช้ราคาถูก การฝึกฝน การเชิด การพากย์ ก็ไม่ยากหรือ ใช้เวลาทำอย่างหุ่นประเภทอื่น ๆ ถ้ามองเงินแง่การใช้ หุ่นเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่จะนำมาใช้แก้ ปัญหาทางการเรียนของเด็ก หุ่นมือจะเหมาะสมด้วยเหตุผลดังกล่าวเช่นกัน (เกศินี โชติกเสถียร. 2524 : 23)

ประโยชน์ที่ได้จากการแสดงหุ่นมีมากมายหลายด้าน ทั้งในด้านให้ความสนุกสนานบันเทิงใจ ให้การศึกษาแก่เยาวชน ใช้ในการบำบัดผู้ป่วยบางประเภท ดังตัวอย่างรายการโทรทัศน์ ชื่อรายการ Sesame street ซึ่งช่วยให้เด็กเรียนซ้ำ เรียนได้จดเทียบกับเด็กเรียนดี หรือเด็กปกติ เป็นวิธี ที่ทำให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนานและเป็นสุข กระทรวงศึกษาธิการของเม็กซิโกใช้การแสดงหุ่น เพื่อให้นักศึกษาแก้วณเลข รายการต่าง ๆ เหล่านี้ถูกส่งไปตามโรงเรียนและหมู่บ้านห่างไกล เป็นต้น นอกจากนี้การแสดงหุ่นจะได้ผลดีแก่ผู้ดูที่เป็นเด็กอย่างมหาศาลในแง่ของการจูงใจให้กระทำ ตาม เช่น ในกรณีของเด็กไม่ยอมแปรงฟัน ไม่ยอมตัดผมไม่ยอมนั่งกระโถน ไม่ยอมไปโรงเรียน หรือ มีปัญหาทางการเรียนผู้สร้างต้องผูกเรื่องที่สามารถทำให้เด็กมองเห็นผลดีผลเสียอันเกิดจากพฤติกรรม นั้น ๆ แก่หุ่นในขณะที่แสดงอย่างเด่นชัด ทำให้เกิดความเชื่อถือใจควรกระทำตาม ตัวอย่างที่สนับสนุนในเรื่องนี้คือการแสดงละครหุ่นของนิสิตวิชาโทเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แสดงละครหุ่นเรื่อง "หนูน้อย หันสวย" เมื่อปลายปี 2519 ซึ่งเป็นเรื่องผลเสียของการไม่รักษาฟัน ทำให้ฟันเสีย โดยแสดงให้เห็นตัวแมงกินฟันกำลังแทะฟันอย่างชัดเจนและน่ากลัว ให้เด็กอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลสมถะสิทธิ์ จำนวน 120 คนดู ผลปรากฏว่า เด็กมีความ ตื่นเต้นที่เห็นแมงกินฟัน บางคนจะปิดปากตัวเอง บางคนอ้าปากค้าง บางคนรีบจับฟันตนเองเพื่อให้ แน่ใจว่าฟันยังคงอยู่ จากข้อมูลย้อนกลับทางบ้าน เด็กที่ดูการแสดง 85% ใช้ยาสีฟันที่หุ่นแฉกให้หลัง

การแสดงจนทั้งก่อนนอนและตื่นนอน เพราะมีความเชื่อว่าผลเสียจะเกิดกับตน (เกศินี โชติกเสถียร.
2524 : 15 - 16)

การเล่นิทาน

ความหมายของนิทาน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 70) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานคือ เรื่องที่เล่ากันมาแต่โบราณและมีอิทธิพลต่าง ๆ นานา ซึ่งสอดคล้องกับ วลัย วลัยธำรง (2515 : 22 - 26) ที่กล่าวถึงความหมายของนิทานไว้ว่า นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นทอด ๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นิทานเหล่านี้ อาจจะเป็นเรื่องที่อิงความจริงหรือมีการเล่าเสริมต่อให้สนุกสนาน ตื่นเต้น ลึกซึ้ง หรือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมาจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้ ดังนั้นเนื้อเรื่องในนิทานอาจจะเป็นเรื่องเหลือเชื่อไม่สมเหตุผลหรือแสดงถึงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อความบันเทิงแก่ผู้ฟัง แต่นิทานอาจจะสอดแทรกคติเตือนใจหรือแนวทางปฏิบัติที่ถูกที่ควรในการดำรงชีวิตด้วย

รูปแบบของนิทาน

ขวัญ อินทรกำแหง (2517 : 97 - 99) จำแนกนิทานออกเป็น 5 รูปแบบคือ

1. นิทานปรัมปรา เป็นเรื่องสมมุติที่ค่อนข้างยาว ซับซ้อน กำหนดตัวบุคคล เวลา และสถานที่แน่นอนไม่ได้ แสดงอิทธิฤทธิ์ ผจญคุณธรรม
2. นิทานท้องถิ่น เป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวและมีเรื่องของความเชื่อขนบธรรมเนียม ประเพณีเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย หรืออาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษประจำชาติ
3. เทพนิยาย คือ นิทานที่มีนางฟ้า เทวดา เป็นตัวสำคัญ
4. นิทานเกี่ยวกับสัตว์ คือ นิทานที่สัตว์พูดได้ มีการคิดหรือกระทำอย่างมนุษย์
5. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องสั้น ๆ ที่แสดงถึงความโง่เขลา หัวทิ่ม ปฏิภาณ หรือการผจญภัยที่ผิดธรรมดา

การเลือกและการเล่านิทาน

การเลือกเรื่องมาเล่านิทานเป็นสิ่งสำคัญมาก เรื่องที่จะนำมาเล่าควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีคุณค่าแก่การฟัง ให้อะไรกับเด็กผู้ฟัง อาจเป็นความสนุกสนานหรือคติเตือนใจ
2. มีคุณค่ากับเวลาที่ต้องเตรียมตัว และคุณค่ากับเวลาที่ผู้ฟังต้องเสียไป
3. เป็นเรื่องที่ผู้เล่าชอบและซาบซึ้ง
4. ตรงตามความสนใจของผู้ฟังเหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น เด็กวัยเรียนอนุบาล อายุไม่เกิน 6 ปี ชอบเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ เป็นสิ่งใหม่ ๆ สำหรับเด็ก เด็กอายุระหว่าง 6 - 8 ปี ชอบนิทานพื้นบ้าน มีคติสอนใจ และแสดงไหวพริบ เด็กที่มีอายุเกิน 8 ปี สนใจเรื่องผจญภัย เรื่องลึกลับตื่นเต้น เรื่องที่มีการต่อสู้ เป็นต้น

วิธีเล่านิทาน

ในการเล่านิทานจะต้องเลือกวิธีการเล่าที่เหมาะสมกับผู้ฟังตามอายุ และความรู้ ซึ่งวิธีการเล่าอาจทำได้ดังต่อไปนี้

1. เล่าปากเปล่า โดยผู้เล่าทำท่าทางหรือเสียงประกอบในการเล่าให้คล้ายกับตัวละครในเรื่อง เช่น เสียงคนแก่ เสียงเด็ก หรือเสียงสัตว์ เป็นต้น
2. เล่านิทานจากหนังสือ วิธีนี้ผู้เล่าเลือกหนังสือที่มีภาพประกอบสวย ๆ ผู้เล่าไม่จำเป็นต้องท่องนิทานทุกตัวอักษร เพียงแต่จำเค้าโครงของเรื่องกับคำสนทนาที่สำคัญให้ได้ หนังสือที่เลือกมาเล่าควรมีขนาดใหญ่พอสมควร มีภาพชัดเจน ขนาดของภาพใหญ่พอที่จะให้เด็กเห็นทั่วถึง ภาษาสละสลวย และเรื่องมีคุณค่า
3. เล่าเรื่องจากภาพ วิธีนี้ผู้เล่าจะมีภาพสำคัญเพียง 3 - 5 ชิ้น เป็นภาพสำคัญของเนื้อเรื่องที่จะเล่า
4. เล่าเรื่องประกอบรูปภาพ มีรูปภาพของตัวละครในเรื่องหรือส่วนประกอบที่สำคัญ เช่น ต้นไม้ ภาพยานพาหนะ เป็นอุปกรณ์ร่วมเมื่อเริ่มเล่าก็จะใช้รูปภาพต่าง ๆ ขึ้นมาติดแผ่นป้ายสำหรับประกอบ (วณิ ฐานนวงศ์ศานติ. 2521 : 92)

ก่อนการเล่านิทาน ครูควรตกลงกับเด็กว่าขณะฟังนิทานเด็กต้องอยู่ในระเบียบและสำรวจ
ดูว่าเด็กมองภาพนิทาน หรือมองหน้าครูได้ทั่วถึงหรือไม่ เพราะบางทีเด็กมองไม่เห็นทำให้ไม่
รู้เรื่อง ความสนใจของเด็กจะลดลงไป การเล่านิทานควรปฏิบัติดังนี้

1. การเริ่มต้นเล่า ควรหาวิธีจูงใจให้เด็กสนใจ เช่นเอ่ยถึงตัวละครในนิทาน สทนา
เกี่ยวกับเรื่องในนิทาน ทายปริศนา หรือให้ดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับนิทาน เพื่อให้เด็กพร้อมที่จะฟัง
2. ให้เด็กนั่งตามสบาย ขณะที่ฟังนิทาน
3. ผู้เล่าต้องรู้สึกสนุกกับเรื่องที่เล่า การเล่าจึงจะออกรส
4. ใช้เสียงดังพอเหมาะ เด็กได้ยินชัดเจน พูดยาวช้าหรือเร็วจนเกินไป มีจังหวะเน้นไป
ตามบทของเรื่องที่เล่า

5. ทำท่าทางประกอบให้เห็นจริงจัง และสนุกสนานตามท้องเรื่องถ้ามีภาพประกอบด้วย
ยิ่งดี เพราะจะทำให้เด็กสนุกและจำเรื่องได้

6. มองสบตากับเด็กทุกคนในขณะที่เล่า อย่าให้สายตาจับที่เด็กคนใดคนหนึ่งนานเกินไปควร
7. ลำดับเรื่องเล่าให้เด็กเข้าใจ ใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับเด็ก
8. แสดงจุดสำคัญของนิทานตามแนวที่ผู้เล่าต้องการ อย่าเน้นหรือสอนเด็กจนเด็กหมดสนุก
9. ตอนจบควรทำให้เด็กรู้สึกว่่านิทานสนุกและเสียดายอยากมีโอกาสดังอีก

หลังจากครูเล่านิทานจบ ควรซักถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องในนิทาน เพื่อจะได้ทราบว่าเด็ก
ฟังเข้าใจหรือไม่ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงร่วมด้วยเช่น การให้เด็กเล่าซ้ำหรือเล่าเรื่องอื่น ๆ ให้
เพื่อนฟัง พร้อมกับแสดงบทบาทอย่างตัวละครในนิทาน พยายามนำเรื่องนิทานที่เล่าไปแล้วมาใช้อธิบาย
เกิดประโยชน์ในการสอนภาษา สอนเลข และวิชาอื่น ๆ ให้มากที่สุด (รัชนิ ศรีไพรวรรณ.
2518 : 37 - 41) สิ่งสำคัญหลังการเล่านิทานจบ คือครูจะต้องดึงจุดสำคัญในนิทานออกมาสนทนา
แลกเปลี่ยนความคิดกับเด็ก เพื่อย้ำและเน้นให้เข้าใจถึงคุณธรรม หรือสิ่งที่ครูต้องการปลูกฝังในจิตใจ
เด็ก กิจกรรมหลังเล่านิทาน ได้แก่

1. ให้เด็กตอบคำถามครู เพื่อทบทวนเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการให้เด็กจำ
2. ให้เด็กลำดับเหตุการณ์ในเรื่องราว ตอนใดมาก่อนมาหลัง

3. ให้ฝึกบรรยายลี โดยตั้งเอาภาพหนึ่งภาพใดในเรื่อง ตอนที่นำเสนอออกมาให้เด็ก
บรรยายลี

4. ให้เด็กแสดงละครสั้น ๆ จากเรื่องที่เล่า โดยใช้คำพูดที่นักเรียนคิดขึ้นเอง
(ทิพย์สุตา . นิลสินธพ. 2524 : 80 - 82)

คุณค่าของนิทานที่มีต่อการเรียนการสอน

การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทาน นำไปสู่ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เพราะการ
เล่านิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพและช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ให้แก่
เด็ก คือ

1. ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มีที่พึ่งทางใจ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
เพราะขณะที่ฟังนิทาน เด็กจะได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ทำให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่องราวที่ได้ฟัง เช่น เรื่องนางฟ้า เรื่องสัตว์ต่าง ๆ
หรือเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติต่าง ๆ
3. ช่วยให้เกิดรู้จักโลกในแง่ดี เล็ก ๆ น้อย ๆ จากนิทานที่ได้ฟังทำให้เกิดสติปัญญาและ
สนองตอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องมองโลกในแง่ดี เกิดทัศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต
4. ทำให้เด็กได้พักผ่อน คลายความเครียด ได้รับความเพลิดเพลิน ความสดชื่น
(ศิริกาญจน์ โกสุม. 2520 : 37 - 39)

การเล่านิทานมีประโยชน์และมีคุณค่ามากมาย เช่น

1. ช่วยลดเขยประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กในชนบทให้เท่าเทียมเด็กในเมือง เพราะ
บิดามารดาของเด็กในชนบทไม่มีเวลาหรือไม่เห็นคุณค่าในการเล่านิทานให้เด็กฟัง
2. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ทางความคิด และมีจินตนาการ
3. ฝึกเด็กให้เป็นนักฟังที่ดี เก็บความเรื่องที่ฟังได้ตามสมควรแก่วัย
4. สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็ก (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2522 : 80 - 81)

การเรียนการสอนจะประสบผลดีได้นั้น ย่อมมาจากความสนใจความต้องการของตัวผู้เรียน
เอง เมื่อใดที่ผู้เรียนมีความสนใจต้องการอยากรู้อยากจะเรียน หรืออยากรู้แล้ว ประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้

เด็กจะรับรู้ได้ดี นิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้ เพราะเด็กมักจะชอบเร้าให้ผู้สอนเล่า นิทานให้ฟังเสมอ นิทานจึงมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษามาก คือ

1. ช่วยลดความตึงเครียดหลังจากที่ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายจากการเรียน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนพักผ่อนคลาย
2. ใช้นิทานเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน
3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดีหรือผิดบางประการของเด็ก เกี่ยวกับความเชื่อ ความกลัว
4. ใช้นิทานสอนจริยธรรมแก่เด็ก เช่น ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ
5. ใช้นิทานสอนเรียงความ เช่น ให้นักเรียนเขียนบรรยายลักษณะตัวละคร
6. ใช้นิทานสอนและฝึกทักษะทางภาษา คือฝึกการฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้นักเรียนฟังเป็น มีมารยาทในการฟัง
7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน
8. ใช้นิทานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครองเด็ก (ศ. สุณัฒิตร. 2522 : 28 - 32)

การฟังแบบเสียงนิทาน

การฟัง หมายถึง การใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยิน การฟังตามความหมายดังกล่าวนี้ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. Hearing การได้ยิน เป็นกระบวนการรับรู้ทางสื่ตขั้นแรกของการฟัง
2. Listening เมื่อหูได้รับสัญญาณเสียงเข้าไปแล้วจะส่งไปยังสมองตามลำดับขั้น เพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจอย่างจริงจัง
3. Auding เป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง คือนอกจากจะรู้ ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้วยังต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และรู้จักประเมินคุณค่าว่าควรเชื่อถือเพียงใด แล้วจึงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบไปตามต้องการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การฟังนั้นเริ่มต้นจากการได้ยินเสียงแล้วจึงรับรู้ เข้าใจ คิด และ นำมาใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการที่เป็นขั้นตอน (พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. 2525 : 27)

เบอร์น (Burns) ได้แยกประเภทการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังอย่างนิยมชมชอบ (Appreciational) ผู้ฟังจะได้รับทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความรู้สึกร่วมไปกับเรื่องที่ฟัง
2. การฟังเพื่อเอาสาระสำคัญ (Informational) ผู้ฟังตั้งใจฟังเพื่อจดจำสิ่งที่ได้ฟังอย่างละเอียด สามารถตอบคำถาม ทำตามขั้นตอนของคำอธิบายหรือคำสั่ง ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและจับใจความสำคัญได้
3. การฟังอย่างพินิจวิเคราะห์ (Critical) ผู้ฟังสามารถแยกแยะสิ่งที่ได้ฟังว่า อะไรเป็นข้อคิดเห็น อะไรเป็นข้อเท็จจริง และเข้าถึงความต้องการของผู้พูด (พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. 2522 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Burns. 1971 : 83)

การสอนฟังมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนคือ

1. เด็กในระดับประถมศึกษาเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ โดยการฟัง ถ้าสอนฟังโดยตรงจะพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอน
2. เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนรู้โดยตรงทันทีจากการฟังได้ดีกว่าการอ่าน เพราะเด็กในระดับชั้นต้น ๆ นี้ยังไม่มีทักษะการอ่าน (สถาพร สาธุกการ. 2527 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Smith. 1973 : 64)

ด้วยเหตุนี้ความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จึงมีความสัมพันธ์ต่อกันและกันอย่างมาก มีการพัฒนาตามลำดับขึ้นจากการฟังมาเป็นการพูด การอ่าน และเขียนตามลำดับ ลักษณะของการลำดับการพัฒนา มีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาศึกษาของเด็กในระดับประถมศึกษา

แถบเสียง เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่สามารถสื่อความหมายทางประสาทหูอย่างเดียว (สมนึก สัมทอง และชาติริ อายุวัฒน์. 2522 : 272) ซึ่งสื่อประเภทนี้สามารถบันทึกหรือสกรีนเสียงได้ ง่ายและเก็บรักษาง่าย จึงเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางมีทั้งแบบที่เป็นคาสเซต (Cassette) กลัก (Cartridge) และล้อ (Reel)

เดล (Dale. 1955 : 297 - 298) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของแถบเสียงไว้ดังนี้

1. เป็นสื่อที่สามารถทำการสื่อความหมายสองทิศทาง (Two - way communication) โดยครูสามารถจะเป็นผู้ร่วมกิจกรรม หากนักเรียนไม่เข้าใจ หรือต้องการซักถาม โดยการหยุดเครื่องแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และเมื่ออธิบายเป็นที่เข้าใจดีแล้ว สามารถเปิดฟังต่อไปได้
2. เป็นสื่อที่สามารถจัดปัญหาเรื่องตารางเรียนในชั้นเรียนได้โดยที่สามารถนำไปใช้ทุกเวลาที่ต้องการ
3. เป็นสื่อที่สามารถเปิดรับฟังซ้ำได้ หรือเปิดฟังทบทวนได้ และสามารถใช้ในการประเมินผล เช่น กิจกรรมในห้องปฏิบัติการทางภาษา
4. เป็นสื่อที่สามารถนำไปประกอบสื่ออื่นให้ได้มิติของการรับรู้ (Perception Dimension) ของสื่ออื่น ๆ เช่น สไลด์
5. เป็นสื่อที่สามารถบันทึกได้เองและลบออกได้เมื่อไม่ต้องการ
6. เป็นสื่อที่สามารถให้ผู้ฟังเกิดภาพพจน์ในจินตนาการ (Mental Image) ได้อย่างดี ส่วนวิททิช และชูลเลอร์ (Wittich and Schuller. 1973 : 315 - 325) กล่าวว่า แถบเสียงใช้ได้ผลดีที่สุดสำหรับการศึกษาเป็นรายบุคคล แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและคุณภาพของเครื่องซึ่งมีหลายขนาดทั้งขนาดเล็ก เบา ซึ่งใช้สะดวกกับรายบุคคล และขนาดใหญ่มีคุณภาพสูงเหมาะที่จะใช้กับผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ นอกจากนี้ถ้าใช้แถบเสียงออกอากาศภายในบริเวณโรงเรียนเช่นเดียวกับสถานีวิทยุก็ได้

✓ แถบเสียงนิทาน หมายถึง แถบเสียงที่บันทึกการเล่านิทาน โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญของการบันทึกแถบเสียงนิทานคือ เสียงดนตรี เพราะสามารถสร้างอารมณ์ประทับใจให้แก่ผู้ฟัง ความมุ่งหมายของการใช้เสียงดนตรีประกอบมีดังต่อไปนี้

1. เปิดฉากการแสดง ต้องเลือกเข้ากับบท เช่น บทเศร้า ตลก ฯลฯ
2. เปลี่ยนฉากสื่อจาก เพื่อแสดงถึงเวลา บรรยากาศ และอารมณ์
3. เพื่อนำสู่จุดสุดยอดของเรื่อง
4. เพื่อสร้างอารมณ์
5. เมื่อจบการแสดง (จิระพันธ์ เหมะ. 2524 : 17 - 18 ; อ้างอิงมาจาก Crew. 1944 : 125)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ การแสดงหุ่น การเล่านิทานและการฟังแบบเสียงนิทาน ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2517 : 89) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเอื้อเฟื้อของเด็กที่ได้รับความรักต่างกันพบว่า เด็กที่ได้รับความรักมากมีความเอื้อเฟื้อมากกว่าเด็กที่ได้รับความรักน้อย รวมทั้งความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นและความเอื้อเฟื้อต่อพวกพ้องด้วย นั่นคือ เด็กยังได้รับความรักจากพ่อแม่มากเพียงใด ก็จะทำให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อแก่ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและคนอื่นมากขึ้นเพียงนั้น

วัชร วงษ์สด (2526 : 75) ได้ทำการทดลองสอนความเอื้อเฟื้อพ่อแม่แก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ พบว่าเด็กที่ได้รับการสอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ มีทัศนคติต่อการแสดงความเอื้อเฟื้อพ่อแม่สูงกว่าเด็กที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบธรรมดา และเด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน มีการรับรู้คุณธรรมเรื่องความเอื้อเฟื้อพ่อแม่ไม่แตกต่างกัน

ส่วนในเรื่องของการเล่านิทานประกอบหุ่นนั้น กันยา ประสงค์เจริญ (2525 : 32) ได้ทำการทดลองใช้เทคนิคแม่แบบซึ่งเป็นนิทานประกอบหุ่นเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ตนเองด้านความรู้สึก รับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนโดยใช้นิทานประกอบหุ่นเป็นแม่แบบมีการพัฒนาวิสัยทัศน์ตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

แต่เมื่อมีการศึกษาเกี่ยวกับการเล่านิทานที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 68 - 73) ซึ่งทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 อายุ 7 - 10 ปี ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 80 คน โดยการเล่านิทานที่มีเนื้อเรื่องกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 10 เรื่อง เป็นเวลา 3 วัน แล้ววัดพฤติกรรมการใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก โดยให้เล่นเกมที่ยาก 3 ชั้น พบว่าเด็กที่ได้ฟังนิทานที่มีตัวละครเป็นตัวแทนที่มีความเพียรพยายามฝ่าอุปสรรคบรรลุ

ผลสำเร็จ จะมีพฤติกรรมฝัสมัถธิสูงกว่าเด็กที่ด้รับฟังนิทานในมัลคุดค่า และยังพบว่าเด็กที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบทั้งตนเองเร็วจะมีพฤติกรรมฝัสมัถธิสูงกว่าเด็กที่ด้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทั้งตนเองช้า

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 54 - 61) ได้ศึกษารูปแบบการเล่านิทาน 4 แบบ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน โดยการเล่านิทาน 4 แบบ คือการเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบ การเล่านิทานและแสดงท่อนประกอบ การเล่านิทานและแสดงภาพประกอบ และการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว ผลการทดลอง พบว่า การเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบทำให้นักเรียนมีความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำสูงกว่าการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว

ส่วนของรัตนพร สงวนประสาพร (2527 : 33) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ที่เรียนวิธีการใช้ห้องสมุดจากการสอนโดยการเล่านิทานและไม่เล่านิทาน ผลการทดลองพบว่าพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด จากการสอนโดยการเล่านิทานของนักเรียนกลุ่มทดลองประสบผลสำเร็จดีกว่าการสอนโดยไม่เล่านิทาน

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ การแสดงท่อน การเล่านิทาน และการฟังแบบเสียงนิทาน ได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

เทอร์เนอร์ (Turner. 1948 : 502 - 516) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อของเด็กราย 9 - 16 ปี จำนวน 116 คน การวัดใช้แบบสอบถาม โดยให้บิดา มารดา ครู และนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ประเมินลักษณะความเอื้อเฟื้อของเด็ก ผลการวิจัยพบว่าความเอื้อเฟื้อสัมพันธ์กับความดีทั้งในแง่จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์และการปรับตัวทางสังคม

มีผู้ศึกษาความสัมพันธ์ของความเอื้อเฟื้อกับบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของเด็กชั้นประถมโดยวัดลักษณะของความเอื้อเฟื้อจากการประเมินผลของครู และดูจากจำนวนบทที่กลุ่มตัวอย่างบริจาคให้แก่เด็กยากจน ผลปรากฏว่าในเด็กชายความเอื้อเฟื้อสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม และ

เด็กที่มีลักษณะอาการของโรคประสาทแบบรู้สึกผิดอยู่เสมอจะมีความเอื้อเฟื้อสูง นอกจากนี้ยังพบว่าระดับสติปัญญาสัมพันธ์โดยตรงกับความเอื้อเฟื้อและพบว่าเด็กหญิงมีลักษณะของความเอื้อเฟื้อมากกว่าเด็กชาย (Bond. 1969 : 3454 - A)

ดิกสัน จอห์นสัน และซอลส์ (Dixon, Johnson and Salts. 1977 : 367 - 379) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็กอนุบาล อายุ 3 - 4 ปี ที่โรงเรียนในเมืองคิทธอยด์ เด็กในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 146 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มแรกเล่านิทานให้ฟัง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทประกอบตามเรื่อง กลุ่มที่สอง เล่านิทานให้ฟังพร้อมพาไปดูของจริงนอกสถานที่ เช่น ไปซื้อของ ไปสวนสัตว์ กลุ่มที่สามสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง กลุ่มที่สี่เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองปรากฏว่า ถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาจิตลักษณะต่าง ๆ ได้ดีที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตัวชอบหรือตัวละครที่ได้รับความสำเร็จจากพฤติกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหานิทานถ้าเป็นเรื่องใกล้ความจริง เช่น เทพนิยาย จะให้ผลต่อจิตลักษณะของเด็กดีกว่านิทาน ที่มีเนื้อหาไกลชีวิตเด็กจริง ๆ

เวตสโตน และฟรายแลนเดอร์ (Wetstone and Friedlander. 1974 : 32 - 35) ได้วิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของรายการสด แถบบันทึกภาพ และแถบเสียงนิทาน ที่มีต่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 247 คน โดยการให้สื่อ 3 ชนิด คือ รายการสด แถบบันทึกภาพ และแถบเสียงนิทาน ผลการวิจัยปรากฏว่า การนำเสนอด้วยสื่อทั้ง 3 ชนิด การใช้แถบบันทึกภาพได้ผลดีที่สุด การใช้แถบเสียงนิทานได้ผลต่ำสุด ส่วนรายการสดมีประสิทธิภาพต่ำกว่าการใช้แถบบันทึกภาพ

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลในด้านความรู้ และทัศนคติจากการเสนอเรื่องราวโดยให้สื่อ 3 ชนิดคือ แถบบันทึกภาพ แถบเสียงนิทาน และการเล่านิทานโดยวัดจากคะแนนทดสอบการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ นักเรียนที่เรียนจากการเล่านิทานโดยตรงมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากแถบเสียงนิทาน ส่วนการใช้แถบบันทึกภาพ ไม่มีความแตกต่างกันกับสื่อทั้งสองชนิด ส่วนทางด้านทัศนคติ ผลการเรียนรู้โดยให้สื่อทั้ง 3 ชนิดไม่แตกต่างกัน (Susan. 1979 : 3064 - A)

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการวิจัยกระทำเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. ดำเนินการทดลอง
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเลือกโรงเรียน

ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนที่มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจงตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1.1 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ (มีห้องเรียนตั้งแต่ 32 ห้องเรียนขึ้นไป) ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร
- 1.2 เป็นโรงเรียนที่มีห้องสมุดได้มาตรฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้
- 1.3 เป็นโรงเรียนที่เคยได้รับรางวัลห้องสมุดดีเด่นจากกรุงเทพมหานคร มาแล้วไม่เกิน 4 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 - 2530
- 1.4 เป็นโรงเรียนที่ผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับปานกลางของท้องถิ่น ซึ่งทราบได้จากการสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน
- 1.5 ผู้บริหารและคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือและเห็นความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

จากจำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่ที่เคยได้รับรางวัลห้องสมุดดีเด่นจากกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 - 2530 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดโสมง์ โรงเรียนวัดบางสุทธาวาส โรงเรียนวัดดอน โรงเรียนสามเสนนอก ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มโดยวิธีจับฉลากได้โรงเรียนวัดโสมง์ เขต บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเคยได้รับรางวัลห้องสมุดดีเด่นจากกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2527 เป็นโรงเรียนที่จะทำการทดลอง

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2531 ผู้วิจัยทำการทดสอบระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ขั้นที่ 1 - 4 จำนวน 10 ข้อ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดโสมง์ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2531 จำนวน 245 คน เป็นจำนวนห้องเรียน 7 ห้องเรียน ตั้งแต่ เวลา 8.30 น. เป็นต้นไป โดยใช้เวลาในการทดสอบห้องละประมาณ 30 นาที วิธีการทดสอบทำโดยผู้วิจัยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนและเป็นผู้อ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกจาก 4 ตัวเลือก ทำดังนี้ไปจนครบทั้ง 10 ข้อ สิ้นสุดการทดสอบในเวลา 13.00 น. ใช้เวลาในการทดสอบทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง 30 นาที

2.2 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อมาตรวจหาคะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบตรงขั้นที่ 1	ให้คะแนน 1	คะแนน
ขั้นที่ 2	ให้คะแนน 2	คะแนน
ขั้นที่ 3	ให้คะแนน 3	คะแนน
ขั้นที่ 4	ให้คะแนน 4	คะแนน

2.3 ตรวจหาคะแนนแบบทดสอบที่นักเรียนทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว พบว่า มีนักเรียนสอบได้คะแนนตั้งแต่ 16 - 40 คะแนน นำคะแนนมาเรียงจากน้อยไปหามาก ตั้งแต่ 16 - 40 คะแนน แล้วนำนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดขึ้นไป จำนวน 80 คน มีค่าคะแนนตั้งแต่ 16 - 26 คะแนน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้คะแนนจากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนการทดสอบก่อนการทดลอง

2.4 นำนักเรียนทั้ง 80 คน มาแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม โดยแบ่งแบบกลุ่ม
เทียบเท่า (Equated group) จำนวนกลุ่มละ 20 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเทียบเท่า

กลุ่ม	1	2	3	4	2	3	4	1	3	4	1	2	4	1	2	3
คะแนน	16	16	16	17	17	17	18	18	18	18	18	19	19	19	19	20
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	21	21	21	21	21
	21	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	23	23	23
	23	23	23	23	23	23	23	23	23	24	24	24	24	24	24	24
	24	24	24	25	25	25	25	25	25	25	25	26	26	26	26	26

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าในแต่ละกลุ่มนักเรียนที่ทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิง
จริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ ได้คะแนนการทดสอบก่อนการทดลองต่าง ๆ กัน

2.5 นำคะแนนจากการทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม เรียง
ลำดับจากน้อยไปหามาก ตั้งแต่ 16 - 26 คะแนน มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนการทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม	1	2	3	4
คะแนน	16 18 18 19	16 17 19 19	16 17 18 20	17 18 18 19
	20 20 20 21	20 20 21 21	20 20 20 21	20 20 20 21
	21 22 22 23	22 22 22 23	22 22 22 23	22 22 22 22
	23 23 24 24	23 23 24 24	23 23 23 24	23 23 24 24
	24 25 25 26	24 25 26 26	24 25 25 26	25 25 25 26
รวม	434	437	434	436
$\bar{X}$	21.70	21.85	21.70	21.80

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าคะแนนจากการทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน

2.6 นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาทำการสุ่มโดยวิธีจับฉลาก เพื่อกำหนด ให้เป็นกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้ แยกเสียงนิทาน 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จากการจับฉลากปรากฏผลดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ

ที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม

ที่ 3 เป็นกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน

ที่ 4 เป็นกลุ่มทดลองใช้แยกเสียงนิทาน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 หนังสือนิทาน มีวิธีการคัดเลือกดังนี้

1.1.1 นำหนังสือนิทาน จำนวน 26 ชื่อเรื่อง ซึ่งนางสาวรัตนา ชื่นเจริญ (2528 : 92 - 94) วิเคราะห์ไว้ว่ามีเนื้อหาสอดคล้องกับความเอื้อเพื่อและสอดคล้องกับ จุดประสงค์ของแผนการสอนเรื่องความเอื้อเพื่อเพื่อนและเสียสละของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาพิจารณา โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1.1.1.1 พิจารณาเฉพาะหนังสือนิทานที่มีลักษณะการบรรยาย เรื่องราวเป็นประเภทร้อยแก้ว

1.1.1.2 พิจารณาเฉพาะหนังสือนิทานที่มีภาพประกอบที่มีสีสัน สวยงามชวนสนใจ และเป็นภาพวาดที่มีลักษณะคล้ายของจริง

1.1.1.3 พิจารณาเฉพาะหนังสือนิทานที่มีเนื้อเรื่องตรงกับ จริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ

1.1.1.4 พิจารณาเฉพาะหนังสือนิทานที่มีตัวละครเหมาะสม กับการนำมาเชิดหุ่นและบันทึกแถบเสียง

1.1.2 นำหนังสือนิทานทั้ง 26 ชื่อเรื่อง มาคัดเลือกตามเกณฑ์ข้อ

1.1.1.1 - 1.1.1.4 ได้หนังสือนิทานจำนวน 8 ชื่อเรื่อง ได้แก่ หุบเขาแห่งความดี ช้างน้อยใจอารี ดอกไม้แต่ป่าพร สามเกลอเจอพอมด จ้าวป่า สามสหาย เจ้าเย็นแสนรัก บุญฝ่าย เพื่อให้ประกอบการทดลอง

1.1.3 นำหนังสือนิทานทั้ง 8 ชื่อเรื่อง ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษา พิจารณาความเหมาะสม

1.1.4 นำหนังสือนิทานทั้ง 8 ชื่อเรื่อง ซึ่งผ่านการพิจารณาและยอมรับจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปทำบรรณวิถีสั่งแบบ นำไปประกอบการทดลองการเล่านิทาน นำไป ดัดแปลงเป็นบทละครหุ่น และใช้บันทึกแถบเสียงเพื่อทำเป็นแถบเสียงประกอบการเชิดหุ่น และ แถบ เสียงนิทาน

1.2 บทละครหุ่นและหุ่นมือ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.2.1 เขียนบทละครหุ่น ในเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยดัดแปลงจากหนังสือนิทานที่จะใช้เล่าจำนวน 8 ชื่อเรื่อง

1.2.2 นำบทละครหุ่น ไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.2.3 นำบทละครหุ่น ซึ่งผ่านการพิจารณาและยอมรับจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปบันทึกเสียงลงแถบเสียง

1.2.4 บันทึกเสียงบทละครที่ห้องโสตทัศนศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร โดยผู้วิจัยเป็นผู้เล่าและใช้เสียงตามตัวละครในเรื่อง และมีเสียงดนตรีประกอบ

1.2.5 นำแถบเสียงละครหุ่นทั้ง 8 เรื่อง ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.2.6 จัดเตรียมหุ่นมือให้ตัวละครสอดคล้องกับบทละคร ทั้ง 8 เรื่อง บทละครเรื่องใดมีตัวละครซ้ำกับเรื่องอื่น ๆ จะใช้หุ่นมือตัวเดียวกัน ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ใช้หุ่นมือทั้งหมดจำนวน 21 ตัว เป็นหุ่นสัตว์ 12 ตัว ได้แก่ ช้าง กวาง สุนัขจิ้งจอก ลิงห์โต ลิง หนู กระต่าย หมาป่า 2 ตัว ไก่ เสือ สุนัข เป็นหุ่นคน 9 ตัว ได้แก่ เด็กผู้ชาย 2 ตัว เด็กผู้หญิง 2 ตัว ชายแก่ 1 ตัว หญิงแก่ 2 ตัว หญิงสาว 2 ตัว

1.2.7 นำแถบเสียงละครหุ่นทั้ง 8 เรื่อง ซึ่งผ่านการพิจารณาและยอมรับจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว และหุ่นมือไปใช้ในการทดลองต่อไป

1.3 แถบเสียงนิทาน มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.3.1 เขียนบทละครในเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยดัดแปลงจากหนังสือนิทานที่จะใช้เล่าจำนวน 8 ชื่อเรื่อง

1.3.2 นำบทละครไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.3.3 นำบทละครซึ่งผ่านการพิจารณาและยอมรับจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปบันทึกเสียงลงแถบเสียง

1.3.4 บันทึกเสียงบทละครที่ห้องโสตทัศนศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร โดยผู้วิจัยเป็นผู้เล่าและใช้เสียงตามตัวละครในเรื่อง และมีเสียงดนตรีประกอบ

1.3.5 นำแถบเสียงนิทานทั้ง 8 เรื่องไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.3.6 นำแถบเสียงนิทานทั้ง 8 เรื่อง ซึ่งผ่านการพิจารณาและยอมรับจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปใช้ในการทดลองต่อไป

2. แบบทดสอบที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่ง Kohlberg (1964) และ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520) ได้สร้างไว้

2.2 การสร้างแบบทดสอบ สร้างแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ จำนวน 20 ข้อ ชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก ตามระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของโคลเบอร์ก ขั้นที่ 1 ถึง ขั้นที่ 4

ตัวอย่างแบบทดสอบ

(0) ถ้าหนูมีขนม 1 ชิ้น น้องของหนูมาเล่นด้วยและขอขนมกิน หนูจำเป็นต้องแบ่งให้เพราะ

- _____ 1. ถ้าไม่แบ่งให้น้อง หนูจะถูกแม่ตี
- _____ 2. คราวต่อไปถ้า น้องมีขนมจะได้แบ่งให้หนูบ้าง
- _____ 3. ที่คนอื่น ๆ ก็แบ่งให้น้องเหมือนกัน
- _____ 4. เป็นที่เมื่อน้องมาขอควรแบ่งให้น้อง

เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าตอบตรงขั้นที่ 1 ให้คะแนน 1 คะแนน
 ขั้นที่ 2 ให้คะแนน 2 คะแนน
 ขั้นที่ 3 ให้คะแนน 3 คะแนน
 ขั้นที่ 4 ให้คะแนน 4 คะแนน

2.3 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

2.3.1 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความเอื้อเฟื้อ จำนวน 20 ข้อ เสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาความเที่ยงตรง แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ตามเนื้อหาด้านจริยธรรม

2.3.2 วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2531 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อจำนวน 20 ข้อ ดังกล่าวไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดบางประทุนนอก เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เป็นจำนวนห้องเรียน 3 ห้องเรียน ตั้งแต่เวลา 8.30 น. เป็นต้นไป โดยใช้เวลาในการทดสอบห้องละ 1 ชั่วโมง วิธีการทดสอบทำโดยผู้วิจัยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนและอ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกจาก 4 ตัวเลือก ทำดังนี้ไปจนครบทั้ง 20 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง สิ้นสุดการทดสอบเวลา 11.30 น.

2.3.3 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยนำคะแนนมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด ไปถึงต่ำสุดตั้งแต่ 80 - 40 คะแนน แล้วนำมาเพียง 25 เปอร์เซนต์ของคะแนนสูงสุด และต่ำสุด มาวิเคราะห์รายข้อ โดยใช้ $t - test$ Independent Sample (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522 : 217) ได้ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่า $t - test$ ตั้งแต่ 4.88 - 11.81 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8964 มาเป็นค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบที่จะใช้จริง

2.3.4 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ จำนวน 10 ข้อ ดังกล่าวไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มก่อนและหลังการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้การวิจัยแบบ Pretest - Posttest Control Group Design (บุศรี วงศ์รัตะ. 2530 : 357)

ตารางแสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
(R) E_1	$T_1 E_1$	X_1	$T_2 E_1$
(R) E_2	$T_1 E_2$	X_2	$T_2 E_2$
(R) E_3	$T_1 E_3$	X_3	$T_2 E_3$
(R) c	$T_1 c$	-	$T_2 c$

(R)	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
T_1	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
T_2	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง
X_1	แทน	กลุ่มที่ได้รับการทดลองใช้หุ่นมือ
X_2	แทน	กลุ่มที่ได้รับการทดลองเล่นนิทาน
X_3	แทน	กลุ่มที่ได้รับการทดลองใช้แถบเสียงนิทาน
E_1	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้รับการทดลองใช้หุ่นมือ
E_2	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้รับการทดลองเล่นนิทาน
E_3	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้รับการทดลองใช้แถบเสียงนิทาน
c	แทน	กลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง มีลำดับขั้นดังนี้

1. การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2531 ผู้วิจัยทำการทดสอบระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ ที่วิเคราะห์คุณภาพข้อทดสอบแล้วกับกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไทรเบตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 245 คน เป็นจำนวนห้องเรียน 7 ห้องเรียน ตั้งแต่เวลา 8.30 น. เป็นต้นไป โดยใช้เวลาในการทดสอบห้องละประมาณ 30 นาที วิธีการทดสอบทำโดยผู้วิจัยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนและเป็นผู้อ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียง 1 ตัวเลือก จาก 4 ตัวเลือก ทำดังนี้ไปจนครบทั้ง 10 ข้อ สิ้นสุดการทดสอบในเวลา 13.00 น. ใช้เวลาในการทดสอบทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง 30 นาที

2. นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ มาตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบตรงกับที่ 1	ให้คะแนน 1	คะแนน
ขั้นที่ 2	ให้คะแนน 2	คะแนน
ขั้นที่ 3	ให้คะแนน 3	คะแนน
ขั้นที่ 4	ให้คะแนน 4	คะแนน

3. ตรวจให้คะแนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนทำแบบทดสอบได้คะแนน ตั้งแต่ 16 ถึง 40 คะแนน เรียงคะแนนจากน้อยไปหามาก แล้วนำนักเรียนที่มีคะแนนจากการทดสอบต่ำสุดตั้งแต่ 16 - 26 คะแนน จำนวน 80 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้คะแนนจากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง

4. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม โดยแบ่งแบบกลุ่มเทียบเท่า (Equated group) จำนวนกลุ่มละ 20 คน ได้คะแนนสอบเฉลี่ยแต่ละกลุ่มตั้งแต่ 21.70 - 21.85 (ดูตาราง 1, 2)

5. นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาทำการสุ่มโดยวิธีจับฉลาก เพื่อกำหนดค่าให้เป็นกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จากการจับฉลากปรากฏผลดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ

ที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม

ที่ 3 เป็นกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน

ที่ 4 เป็นกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน

6. ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยการให้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน กับกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม ด้วยตนเองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ แต่ละกลุ่มทำการทดลองสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง ครั้งละประมาณ 20 นาที ทำการทดลองในเวลา 12.00 - 12.20 น. รวมแต่ละกลุ่มทำการทดลอง 8 ครั้ง ที่ห้องสมุด โรงเรียนวัดไทร โดยเริ่มการทดลองตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 และสิ้นสุดการทดลองในวันศุกร์ที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2531 รวมทำการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 24 ครั้ง โดยกำหนดให้

วันจันทร์ ทดลองใช้หุ่นมือกับกลุ่มทดลองที่ 1

วันพุธ ทดลองใช้การเล่านิทานกับกลุ่มทดลองที่ 3

วันศุกร์ ทดลองใช้แถบเสียงนิทานกับกลุ่มทดลองที่ 4

ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนรู้จากการสอนตามปกติ

7. ในการทดลองใช้หุ่นมือ ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

7.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวกับนักเรียน

7.2 ผู้วิจัยนำหุ่นมือที่จะใช้ประกอบการแสดงหุ่นมือพร้อมแถบเสียงนิทานหามาแสดงให้นักเรียนชมตามเนื้อเรื่องที่กำหนด

7.3 เมื่อจบการแสดงหุ่นมือผู้วิจัยจะสรุปและสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและพฤติกรรมของตัวละคร และให้นักเรียนช่วยกันสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

8. ในการทดลองเล่านิทาน ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

8.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวกับนักเรียน

8.2 ผู้วิจัยนำหนังสือนิทานมาเปิดแสดงให้นักเรียนดูประกอบการเล่านิทาน

โดยผู้วิจัยเป็นผู้เล่าเอง

8.3 เมื่อจบการเล่านิทาน ผู้วิจัยจะสรุปและสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และพฤติกรรมของตัวละคร และให้นักเรียนช่วยกันสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

9. ในการทดลองใช้แถบเสียงนิทาน ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

9.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวกับนักเรียน

9.2 ผู้วิจัยนำเครื่องเล่นเทปและแถบเสียงนิทานมาเปิดให้นักเรียนฟัง

9.3 เมื่อจบการฟังแถบเสียงนิทาน ผู้วิจัยจะสรุปและสนทนา ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและพฤติกรรมของตัวละคร และให้นักเรียนช่วยกันสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

10. การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ทำการทดสอบในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2531 โดยผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อชุดเดิมไปทดสอบอีกครั้งกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ตั้งแต่ เวลา 8.30 น. เป็นต้นไป ที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดไทร โดยใช้เวลาในการทดสอบกลุ่มละ 30 นาที วิธีการทดสอบทำโดยผู้วิจัยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนและอ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกจาก 4 ตัวเลือก ทำดังนี้ไปจนครบ 10 ข้อ สิ้นสุดการทดสอบ ในเวลา 10.30 น. ใช้เวลาในการทดสอบทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง และใช้คะแนนที่ทดสอบครั้งนี้ เป็นคะแนนหลังการทดลอง

11. นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบตรงขั้นที่ 1 ให้คะแนน 1 คะแนน

ขั้นที่ 2 ให้คะแนน 2 คะแนน

ขั้นที่ 3 ให้คะแนน 3 คะแนน

ขั้นที่ 4 ให้คะแนน 4 คะแนน

จากการทดสอบหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม นักเรียนทำคะแนนได้ตั้งแต่ 21 - 40 คะแนน มีค่าเฉลี่ยแต่ละกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 คะแนนการทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม วิธีการ	1 ใช้หัตถ์มือ	2 สอนตามปกติ	3 เล่นนิทาน	4 ใช้แถบเสียงนิทาน
คะแนน	32 33 35 34	21 22 23 25	31 33 31 29	29 29 30 28
	34 36 38 37	22 23 25 26	32 34 30 35	34 33 37 32
	34 36 35 38	26 27 25 24	35 36 28 32	31 29 32 31
	39 35 40 40	27 25 29 29	37 38 31 37	35 34 36 37
	39 40 39 40	28 28 28 28	34 39 38 38	35 38 34 35
รวม	734	511	678	659
$\bar{X}$	36.70	25.55	33.90	32.95

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าคะแนนจากการทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยที่แตกต่างกัน

12. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. นำคะแนนจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มทั้ง 4 กลุ่ม มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความแปรปรวน (S^2)

2. นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน มาหาค่า t - test Dependent Sample เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของแต่ละกลุ่มทดลอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3. นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน มาหาค่าความแปรปรวน โดยใช้ F - test (One - way analysis of variance) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มหลังการทดลอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ถ้าพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q - statistic แบบ Newman - Keuls Method

4. นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test Independent Sample เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม

5. นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test Independent Sample เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตะนะ. 2530 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

2. การหาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตะนะ. 2530 : 74)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ด้านความเอื้อเฟื้อ โดยใช้สูตร t - test แบบ Independent Sample (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2522 : 217)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

$$\text{โดยมี } df = \frac{\left(\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S^2_1}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S^2_2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบ

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S^2_1 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S^2_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง

n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

4. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
เอื้อเฟื้อ โดยใช้สูตร (อินต์ ศรีโสภา. 2530 : 55 - 56)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_{\text{รวม}}} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อของข้อทดสอบ

S^2_i แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

$S^2_{\text{รวม}}$ แทน คะแนนความแปรปรวนของข้อทดสอบทั้งหมด

5. การวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อน
และหลังการทดลองโดยใช้สูตร t - test แบบ Independent Sample (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2522 : 217)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S^2_1 + (n_2 - 1)S^2_2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

โดยมี $df = n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความแตกต่างของกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

S^2_1 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง

S^2_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

6. การวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนและสอบภายหลังการทดลอง

ภายในกลุ่ม โดยใช้สูตร t - test แบบ Dependent Sample (ล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2522 : 220)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

โดยมี $df = n - 1$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อน
และสอบภายหลังการทดลอง

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

7. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ของกลุ่มทดลอง
ทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อทดสอบความแตกต่าง โดยใช้สูตร F - test (ชูศรี วงศ์วัตะ. 2530 :
249)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าอัตราส่วนความแปรปรวน

MS_B แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

8. การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q - statistic
แบบ Newman - Keuls Method เมื่อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Winer.
1971 : 185 - 196)

$$q \sqrt{\frac{MS_W}{n}}$$

เมื่อ MS_W แทน Mean square within - groups

n แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
n	แทน	จำนวนคู่
t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน One - way ANOVA (F - distribution)
df	แทน	Degree of Freedom
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Square
q	แทน	q - Statistic
*	แทน	ความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เสนอผลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทาน
2. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทาน
3. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม
4. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม

1. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม

นำผลการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทาน มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ $t - test$ Dependent Sample ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน

กลุ่มตัวอย่าง	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ	20	300	4570	34.96**
กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน	20	244	3112	20.46**
กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน	20	223	2585	21.90**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการทดลองใช้หุ่นมือ ใช้การเล่านิทาน และใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม

นำผลการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ F - test ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	152.04	76.02	8.45**
ภายในกลุ่ม	57	512.95	8.99	
รวม	59	664.99		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ วิธีการทดลองอย่างน้อย 1 คู่ ส่งผลให้พัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน

กลุ่มทดลอง	กลุ่มทดลอง			
	ใช้แถบเสียงนิทาน	ใช้การเล่านิทาน	ใช้หุ่นมือ	
	$\bar{X}$	32.95	33.90	36.70
กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน	32.95	-----	0.95	3.75**
กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน	33.90	-----	-----	2.80*
กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ	36.70	-----	-----	-----
	r	2	3	
	q.95(r,57)	2.86	3.44	
	q.99(r,57)	3.82	4.37	
$q \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$	q.95(r,57)	1.91	2.30	
$q \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$	q.99(r,57)	2.56	2.92	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ส่วนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มกับกลุ่มควบคุม

นำผลการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t - test Independent Sample ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ	20	21.70	7.27	0.020
กลุ่มควบคุม	20	21.85	7.60	
กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน	20	21.70	7.27	0.020
กลุ่มควบคุม	20	21.85	7.60	
กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน	20	21.80	6.90	0.006
กลุ่มควบคุม	20	21.85	7.60	

จากตาราง 7 แสดงว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ พัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองของนักเรียนในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนในกลุ่มควบคุม

4. เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มกับกลุ่มควบคุม

นำผลการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แบบเลียงนิทานและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกันโดยใช้ $t - test$ Independent Sample ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ	20	36.70	6.85	13.88**
กลุ่มควบคุม	20	25.55	6.05	
กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน	20	33.90	11.04	9.03**
กลุ่มควบคุม	20	25.55	6.05	
กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน	20	32.95	9.10	8.50**
กลุ่มควบคุม	20	25.55	6.05	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ

หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการทดลองใช้หุ่นมือ ใช้การเล่านิทาน และใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้จากการสอนตามปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

หน้า 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนโดยวิธีการใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน ซึ่งสรุปลำดับขั้นและผลการค้นคว้าไว้ดังนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน การใช้แถบเสียงนิทาน กับการสอนตามปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีการพัฒนาทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อภายหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีการพัฒนาทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ้มนิ้ว การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน จะมีการพัฒนาทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไทร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 โดยเป็นนักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้ออยู่ในระดับต่ำสุด ตั้งแต่ 16 - 26 คะแนน จำนวน 80 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีทดสอบระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ขั้นที่ 1 - 4 โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน จำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 หนังสือนิทาน จำนวน 8 ชื่อเรื่อง ได้แก่ หุบเขาแห่งความดี ช้างน้อยใจอารี ดอกไม้แต่ป่าพร สามเกลอเจอพอมด จ้าวป่า สามสหาย เจ้าเงินแสนรัก บุษบ้ายาย ซึ่งแต่ละเรื่องมีตัวละครที่เป็นตัวแบบส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และเป็นเรื่องเดียวกันกับนิทานที่ใช้เขียนบทละครหุ่น และบันทึกลงในแถบเสียงนิทาน

2.2 บทละครหุ่น และหุ่นมือ

2.3 แถบเสียงนิทาน

2.4 แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.88 - 11.81 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8964

3. วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไทร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 245 คน โดยใช้เวลาในการทดสอบห้องละประมาณ 30 นาที วิธีการทดสอบทำโดยผู้วิจัย แจกแบบทดสอบให้นักเรียนและอ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกจาก 4 ตัวเลือก ทำดังนี้ไปจนครบทั้ง 10 ข้อ

3.2 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อมาตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบตรงขั้นที่ 1	ให้คะแนน	1	คะแนน
ขั้นที่ 2	ให้คะแนน	2	คะแนน
ขั้นที่ 3	ให้คะแนน	3	คะแนน
ขั้นที่ 4	ให้คะแนน	4	คะแนน

3.3 ตรวจให้คะแนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว เรียงคะแนนจากน้อยไปหามากตั้งแต่ 16 - 40 คะแนน แล้วเลือกนักเรียนที่มีคะแนนจากการทดสอบต่ำสุด ตั้งแต่ 16 - 26 คะแนน จำนวน 80 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คะแนนจากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง

3.4 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม โดยแบ่งแบบกลุ่มเทียบเท่า (Equated group) จำนวนกลุ่มละ 20 คน

3.5 นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาทำการสุ่มโดยวิธีจับฉลากเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

3.6 ดำเนินการทดลองโดยการให้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน กับกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม เป็นเวลา 8 สัปดาห์ แต่ละกลุ่มทำการทดลองสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง ครั้งละประมาณ 20 นาที ทำการทดลองในเวลา 12.00 - 12.20 น. รวมแต่ละกลุ่มทำการทดลอง 8 ครั้ง ที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดไทร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร รวมทำการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 24 ครั้ง โดยกำหนดให้

วันจันทร์	ทดลองใช้หุ่นมือกับกลุ่มทดลองที่ 1
วันพุธ	ทดลองใช้การเล่านิทานกับกลุ่มทดลองที่ 3
วันศุกร์	ทดลองใช้แถบเสียงนิทานกับกลุ่มทดลองที่ 4

ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนรู้จากการสอนตามปกติ

ในแต่ละครั้งที่ทำการทดลอง เมื่อจบการทดลอง ผู้วิจัยจะสรุปและสนทนา ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและพฤติกรรมของตัวละคร และให้นักเรียนช่วยกันสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

3.7 หลังจากทดลองแต่ละกลุ่มครบ 8 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อชดเชยไปทดสอบหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม อีกครั้งหนึ่งที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดไทร โดยใช้เวลาในการทดสอบกลุ่มละประมาณ 30 นาที วิธีการทดสอบทำโดยผู้วิจัยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนและเป็นผู้อ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียง 1 ตัวเลือกจาก 4 ตัวเลือก ทำดังนี้ไปจนครบทั้ง 10 ข้อ โดยใช้คะแนนที่ทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

3.8 นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อมาตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบตรงขั้นที่ 1	ให้คะแนน	1	คะแนน
ขั้นที่ 2	ให้คะแนน	2	คะแนน
ขั้นที่ 3	ให้คะแนน	3	คะแนน
ขั้นที่ 4	ให้คะแนน	4	คะแนน

3.9 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

4.1 นำคะแนนจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความแปรปรวน (S^2)

4.2 นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มมาหาค่า t - test Dependent Sample เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อของกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มก่อนและหลังการทดลองเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

4.3 นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มมาหาค่าความแปรปรวนโดยใช้ F - test (One - way analysis of variance) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อของกลุ่ม

ทดลองทั้ง 3 กลุ่ม หลังการทดลองเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ถ้าพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q - Statistic แบบ Newman - Keuls Method

4.4 นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test Independent Sample เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม

4.5 นำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม มาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test Independent Sample เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

/ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.

1. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นกว่าก่อนทำการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตรงตามสมมติฐานข้อที่ 1
2. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แถบเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อแตกต่างกันซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างแต่ละคู่ พบว่ามี 2 คู่ คือการใช้หุ่นมือกับการเล่านิทาน และการใช้หุ่นมือกับการใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐาน ส่วนอีก 1 คู่ คือ การเล่านิทานกับการใช้แถบเสียงนิทาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งตรงตามสมมติฐาน

3. นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้นิ้วมือ การเล่านิทาน และการใช้นิ้วแตะเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตรงตามสมมติฐานข้อที่ 3

อภิปรายผล

1. ผลจากการเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อต่ำ โดยการใช้นิ้วมือ การเล่านิทาน และการใช้นิ้วแตะเสียงนิทาน ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยการใช้นิ้วมือ การเล่านิทาน และการใช้นิ้วแตะเสียงนิทาน มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นมา จะเห็นได้จากความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ ก่อนและหลังการทดลอง แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยการใช้นิ้วมือ การเล่านิทาน และการใช้นิ้วแตะเสียงนิทานโดยมีตัวละครเป็นตัวแบบ เป็นวิธีการที่สามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็กได้ โดยที่เด็กไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกชักจูง นอกจากนี้ ตัวแบบต่าง ๆ ยังมีผลต่อการคิด และเรียนรู้ทางสังคมของเด็กด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2522 : 54) ดังนั้นการเลียนแบบจึงเกิดขึ้นได้ง่ายในเด็กวัยนี้ ขอให้ตัวแบบเป็นที่สนใจของเด็กเท่านั้น เด็กมักจะจดจำและตั้งใจเลียนแบบทุกอย่างทั้งท่าที ความรู้สึก อารมณ์ และพฤติกรรมที่แสดงออกต่าง ๆ และสิ่งที่ได้จากการเลียนแบบจะเป็นแบบฉบับและบุคลิกภาพของเด็กต่อไป (สวนา พงษ์พันธุ์กุล. 2525 : 5 - 8) ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 26) ที่ว่าบุคคลจะเลือกพฤติกรรมของแม่แบบที่ก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองมากกว่า พฤติกรรมของแม่แบบที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง จึงแสดงให้เห็นว่าสื่อทั้งสามชนิดและนิทานที่มีตัวละครเป็นตัวแบบ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสอนจริยศึกษาและพัฒนาจริยธรรมของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลจากการเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้นิ้วมือ กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้นิ้วแตะเสียงนิทาน พบว่า

พัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน และกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทานไม่แตกต่างกัน ตรงตามสมมุติฐาน สอดคล้องกับการแบ่งลำดับประสบการณ์ของเอดการ์ เดล (Edgar Dale) ในขั้นที่ 8 คือ การใช้สื่อการเรียนการสอนประเภท การบันทึกเสียง วิทยุ และภาพนิ่ง เป็นการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนในลำดับประสบการณ์ขั้นเดียวกัน จึงทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และความเข้าใจที่ใกล้เคียงกัน (ลัดดา สุขบริติ. 2523 : 67) ดังนั้นผลของการพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อจากการใช้สื่อทั้ง 2 ชนิด คือ การเล่านิทานและการใช้แถบเสียงนิทานจึงไม่แตกต่างกัน

และผลจากการเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้การเล่านิทาน พบว่านักเรียนที่ได้รับการทดลองใช้หุ่นมือมีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการทดลองใช้การเล่านิทาน ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐาน สอดคล้องกับการแบ่งลำดับประสบการณ์ของเอดการ์ เดล (Edgar Dale) ที่ยึดหลักว่าคนเราสามารถเข้าใจสิ่งที่ป็นรูปธรรม ได้ดีกว่าสิ่งที่ป็นนามธรรม (สมนึก สัมทอง และชาติริ อายุวัฒน์. 2522 : 271) เพราะการสร้างสถานการณ์จำลอง โดยการใช้อุปกรณ์เล่านิทานเป็นสื่อในการสอนนั้นเป็นประสบการณ์ที่จัดขึ้นแทนประสบการณ์จริง หรือนามธรรม ซึ่งยากเกินกว่าที่เด็กจะเข้าใจ ดังนั้นการให้หุ่นได้แสดงบทบาทแทนตัวคนและสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ หรือแม้แต่สิ่งสมมุติในเทพนิยาย จึงส่งผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ ได้ดีกว่าการเล่านิทาน

และผลจากการเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มทดลองใช้แถบเสียงนิทาน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการทดลองใช้หุ่นมือมีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการทดลองใช้แถบเสียงนิทาน ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐาน สอดคล้องกับการแบ่งลำดับประสบการณ์ของเอดการ์ เดล (Edgar Dale) ที่กล่าวถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนต่างลำดับขั้นกันจะมีผลทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แตกต่างกัน (ลัดดา สุขบริติ. 2523 : 67) เพราะหุ่นมือสามารถเคลื่อนไหวได้ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเห็นจริงเห็นจังกับเรื่องราวที่กำลังดำเนินอยู่ เด็กจะมุ่งความสนใจไปที่หุ่นมืออย่างตั้งใจ นอกจากนั้นการแสดงหุ่นมือ ยังมีการพากย์ การพูด และดนตรีประกอบ ซึ่งช่วยดึงดูดความสนใจจากเด็กได้เป็นอย่างดี จึงทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้น (จิระประภา บุญนิคย์. 2525 : 9)

ทำให้ส่งผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อได้ดีกว่าการอ่านแบบเสียงนิทาน

3. ผลจากการเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้การเล่านิทานและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทานและกลุ่มควบคุม ปรากฏว่ากลุ่มทดลองทั้งสามกลุ่ม มีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนรู้จากการสอนตามปกติ โดยที่ก่อนการทดลองทั้งสี่กลุ่มมีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แบบเสียงนิทาน มีส่วนช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อได้มากกว่าการสอนตามปกติ เป็นการแสดงให้เห็นว่าการสร้างเสริมจริยธรรมอันดีงามให้กับเด็กนั้นย่อมต้องใช้วิธีการอันเหมาะสม เพราะการสอนอย่างตรงไปตรงมา หรือออกคำสั่งให้ปฏิบัติตามจะทำให้เด็กเกิดความอึดอัด รู้สึกว่าตนถูกบังคับ ดังนั้นการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แบบเสียงนิทานเป็นสื่อในการสอนจึงเป็นวิธีการทำให้เด็กเกิดความสนใจ จดจำและมีแรงจูงใจที่จะยอมรับพฤติกรรมนั้น เพราะบุคคลที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมจะได้รับผลตอบแทนที่ดี และเป็นที่ยอมรับของสังคม นอกจากนี้การที่เด็กได้มีโอกาสอภิปราย แสดงความคิดเห็น ภายหลังการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แบบเสียงนิทาน ยังเป็นการย้ำและเน้นให้เข้าใจถึงจริยธรรม อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ไปจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขสมร ประพันธ์ทอง (2521 : 68 - 73) กันยา ประสงค์เจริญ (2526 : 32) และ รัตนพร สงวนประสาทพร (2527 : 33) นอกจากนี้วิธีการถ่ายทอดนิทานไปสู่เด็กในระดับประถมศึกษา ควรใช้วิธีการให้เด็กเรียนรู้ด้วยการดู และการฟัง เพราะเด็กเรียนรู้ด้วยการฟังได้ดีกว่าการอ่าน (Smith. 1973 : 64) และแต่ละวิธีควมมีเทคนิคหรือวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน ดังนั้นการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน และการใช้แบบเสียงนิทาน จึงเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อให้แก่เด็กได้มากกว่าสอนตามปกติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร

1. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจรรยาศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้หุ่นมือ การเล่านิทาน การบันทึกแถบเสียงนิทาน วิธีการนำเสนอตามที่ตนเองถนัด เพื่อเป็นแนวทางที่จะร่วมกันส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนเพื่อจะให้นักเรียนมีจรรยาธรรมที่ดีงามอันจะเป็นผลดีต่อตัวเด็กเองและต่อสังคมในภายหน้า
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจรรยาศึกษาใช้เทคนิคและสื่อการเรียนใหม่ ๆ ในการสอนจรรยาธรรม ด้านอื่น ๆ ให้แก่นักเรียน เพราะจรรยาธรรม เป็นเรื่องของนามธรรมยากที่จะสอนให้เข้าใจได้อย่างชัดแจ้งจึงควรมีเทคนิคและสื่อการเรียนที่จะเป็นเครื่องเร้าให้เด็กเกิดความสนใจอยากรู้ อยากเห็น และใคร่ที่จะปฏิบัติตาม
3. ส่งเสริมให้บรรณารักษ์ได้เข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมและจัดหาหนังสือมาไว้ในห้องสมุด เพื่อพัฒนาจรรยาธรรมให้เกิดขึ้นแก่ตัวเด็ก โดยจัดสรรงบประมาณให้สามารถจัดซื้อหนังสือ นิทานที่มีเนื้อหาทางด้านจรรยาธรรมมาจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด และเพื่อพัฒนาจรรยาธรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

1. ควรจัดหนังสือที่มีเนื้อหาส่งเสริมจรรยาธรรม มาเสนอให้กับครู อาจารย์ในโรงเรียน เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาวิธีนำเสนอกิจกรรม รูปแบบอื่น ๆ ของการเล่านิทานที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรมด้านอื่น ๆ ของนักเรียนในระดับอายุ 10 - 13 ปี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กองบรรณาธิการ. "สื่อประสมกับการพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมในกิจกรรมการเรียนการสอน,"

ประชาศึกษา. 33 (8) : 5 - 8 ; พฤษภาคม 2526.

กันยา ประสงค์เจริญ. ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาวิทยานิพนธ์ตนเองด้านความรู้สึก

รับผิดชอบ. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

การศาสนา, กรม. ศีลธรรมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, 2521.

เกศินี โชติกเสถียร. หุ่นเชิดมือ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2524.

จรรยา จิยโชค. "จริยศึกษา : ประสิทธิภาพและรูปแบบการสอน," ประชาศึกษา. 35 (8) :

23 - 29 ; พฤษภาคม 2528.

จำรัส ดวงธิดาสาร. "จริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน ในทัศนะของชาวบ้าน" ใน รายงานการ

สัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2522.

จิตพันธ์ เตชะ. ศึกษาเปรียบเทียบการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวมยอดชนิดสื่อสัมผัสรูปแบบต่าง ๆ

ก่อนการเสนอละครวิทยุทางการศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษา ด้านความจำ ความเข้าใจ

และความคงทนในการเรียนรู้. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

จิระประภา บุญนิตย์. หุ่น การทำและวิธีใช้. กรุงเทพฯ : ปานยา, 2525.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก (บรรณ 441). กรุงเทพฯ : บุรพาสาส์น,

2527.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. การพัฒนาจริยธรรม คำราชาจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

_____. พหุติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรม และจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จันท์. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพหุติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ทิพย์สุตา นิลสินธพ. "ครูบาหนุ่ยยากพึ่งนิทาน," ใน เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :
ชมรมไทย - อิสราเอล, 2524.

– นภา บุญศรีสวัสดิ์. การศึกษาความมีน้ำใจครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเอื้อเฟื้อและเพทุบาย
ของนักศึกษาปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยครูนครปฐม. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. การศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและ
ความคงทนในการจำวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : พิมพ์, 2523.

ยุพา อุดมศักดิ์. "ใจแผ่นดินไทย," มิตรครู. 2 : 29 ; 31 สิงหาคม 2522.

เย็นใจ เลหาวิช. "ข้อพิจารณาในการประเมินผลการสอนจริยศึกษา" ใน คู่มือครูจริยศึกษา
ภาคบรรยายเชิงปฏิบัติ เรื่องการสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษาและโรงเรียนวัน
อาทิตย์. กรุงเทพฯ : ดำรงการพิมพ์, 2521.

รัชนิ ศรีไพรวรรณ. "การเล่านิทานและเล่าเรื่อง," สื่อภาษาชนภาษาไทยของครูสภา.
3(3) : 37 - 41 ; เมษายน 2516.

รัชจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2517.

รัตนา ชื่นเจริญ. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาหนังสือภาพกับแผนการสอนกลุ่มสร้าง
เสริมลักษณะนิสัย แขนงจริยศึกษา. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

- รัตนพร สงวนประสาทพร. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุดจากการสอนโดยการเล่านิทานและไม่เล่านิทาน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2522.
- ลัดดา ศุภปริดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.
- วลัย วลิตธำรง. "ส่งเสริมห้องสมุดด้วยการเล่านิทาน," การศึกษาผู้ใหญ่. 9(53) : 22 - 26 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2515.
- วศิน อินทสระ. จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2528.
- วัชร วงษ์สด. การทดลองสอนความเอื้อเพื่อพ่อแม่แม่แก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- วณิ ฐานวงศ์ศานติ. กิจกรรมห้องสมุด. กรุงเทพฯ : พื้รทัศน์, 2521.
- วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูลูกแบบให้ความรักและแบบควบคุมความเอื้อเพื่อและวินัยทางสังคม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. คู่มือปฏิบัติการสร้างหนังสือสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.
- _____. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.
- วิภาดา สิงห์ขาว. "บทบาทของครูในการพัฒนาจริยธรรมเด็ก," มิตรครู. 25 (4) : 31 - 32 ; กุมภาพันธ์ 2526.
- ศ. สุกุมิตร์ (นามแฝง). "การเล่านิทานสำหรับเด็กประถม," ประชาศึกษา. 30 (11) : 28 - 32 ; มิถุนายน 2522.

ศิริกาญจน์ โกศล. "การเล่านิทานเพื่อเสริมพัฒนาการทางอารมณ์แก่เด็กก่อนวัยเรียน,"

ประชาศึกษา. 29 (4) : 37 - 39 ; พฤศจิกายน 2520.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การวิเคราะห์พฤติกรรมของครูและนักเรียนในชั้นที่สอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2518.

สภาพร สาธิตการ. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อันเกิดจากการฟังรายการวิทยุ การสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็กกับรายการวิทยุ การสอนแบบสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สมเดช มุงเมือง. "ธรรมชาติของลูกผั่งแก่เขาวชน," คุรุปริทัศน์. 7 (5) : 72 - 75 ; พฤษภาคม 2525.

สมนึก สัมทอง และชาติรี อายุวัฒน์. หลักสูตรและแบบเรียนชั้นประถมศึกษา (ศึกษา 230). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.

สวนา พรพัฒน์กุล. อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการทางด้านความคิดและการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

สุบสมร ประพัฒน์ทอง. อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521. อัดสำเนา.

อนันต์ ศรีโสภา การวัดผลและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

อานวย ทะพิงค์แก่ และชยันต์ วรธนะภูติ. "จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักศึกษา," สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 13 (5) : 37 - 40 ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2522.

- Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice - Hall, 1977.
- Bond, Norman David. "Correlated of Altruism in Elementary School Children," Dissertation Abstracts International. 29 (9) : 3454 - A ; March, 1969.
- Dale, Edgar. Audio - Visual Method in Teaching. 3 rd ed. New York : Dryden Press, 1955.
- Dixon, David, Jame Johnson and Eli Salts. "Training Disadvantaged Preschoolers on Various Fantasy Activities : Effecton Cognitive Functioning and Impulse Control," Child Development. 48 (2) : 267 - 277 ; June, 1977.
- Durkhiem, Emile. The Evolution of Education Thought, Lectures on the Formation and Development of Secondary Education in France. London : Routledge & Kegan Paul, 1969.
- Kohlberg, L. "Development of Moral Character and Moral Ideology," in Review of Child Development Research. V.1. edited by M.L. Hoffman and L.W. Hoffman. P. 383 - 437. New York : Russell Sage Foundation, 1964.
- _____. Moral Development and Behavior. New York : Holt - Rinehart and Winston, 1976.
- Piaget, Jean. The Moral Judgment of the Child. Glencoe : Free Press, 1948.
- Smith, A. James. Creative Teaching of the Language Arts in Elementary School. Boston : Allyn and Bacon, 1973.
- Susan, Emeling. "Cognitive and Affective Results of Three Methods of Presenting Stories to Third Grade Students," Dissertation Abstracts International. 40 (6) : 3064 - A ; December, 1979.

Turner, W.D. "Altruism and Its Measurement in Children," Journal of Abnormal and Social Psychology. 43 (1) : 502 - 516 ; March, 1948.

Wetstone, Harriet S. and Bernard Z. Friedlander. "The Effect of Live, T.V. and Audio Story Narration on Primary Grade Children's Listening Comprehension," The Journal of Education Research. 68 (1) : 32 - 35 ; September, 1974.

Winer, B.S. Statistical Principles in Experiment Design. 2 nd ed. New york : McGraw - Hill, 1971.

Wittich, Walter Arm and Charies Francis Schuller. Audio Visual Materials : Their Nature and Use. New York : Harper and Row, 1957.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ

แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมความเอื้อเฟื้อ

ชื่อ ชั้น
วันที่ โรงเรียน

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 10 ข้อ ในแต่ละข้อจะเป็นเรื่องสั้น ๆ คนในเรื่องนั้นจะเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้นักเรียนอ่านไปพร้อม ๆ กับครู แล้วหยุดคิดถึงเหตุผลว่า ถ้านักเรียนเป็นคนนั้น นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด เมื่อนักเรียนได้เหตุผลแล้ว ครูจะอ่านคำตอบที่มีให้เลือก 4 คำตอบ สำหรับในแต่ละข้อ คำตอบใดตรงกับที่นักเรียนคิดไว้ล่วงหน้ามากที่สุด ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าคำตอบนั้น ในการตอบแต่ละข้อให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว ถ้าไม่เข้าใจคำแนะนำหรือข้อความใด ๆ ให้ถามครูได้

ตัวอย่าง

(0) ถ้าหนูมีขนม 1 ชิ้น น้องของหนูมาเล่นด้วยและขอกินขนม หนูจำเป็นต้องแบ่งให้เพราะ

- _____ 1. ถ้าไม่แบ่งให้น้องจะร้องไห้และหนูจะถูกแม่ตี
- _____ 2. คราวต่อไปถ้าน้องมีขนมจะได้แบ่งให้หนูบ้าง
- _____ 3. พี่คนอื่น ๆ ก็แบ่งให้น้องเหมือนกัน
- _____ 4. เป็นที่เมื่อน้องมาขอควรแบ่งให้น้อง

จากตัวอย่าง แสดงว่าเด็กคนนั้นแบ่งขนมให้น้องเพราะ กลัวน้องจะร้องไห้และจะถูกแม่ตี ถ้านักเรียนเข้าใจแล้ว ลงมือทำได้

1. เพื่อนร่วมชั้นของหนูคนหนึ่งขาดเรียนบ่อย เพราะไม่มีชุดนักเรียนใส่ ครูจึงขอความช่วยเหลือจากหนูและเพื่อน ๆ ให้แบ่งเสื้อผ้าบ้าง ถ้าหนูมีอยู่หลายชุด หนูจะแบ่งให้เพราะ
 - _____ 1. คราวต่อไปถ้าหนูขาดอะไรอย่างอื่น เพื่อนก็จะช่วยหนู
 - _____ 2. เพื่อน ๆ ในห้องคงช่วยกันทั้งนั้น
 - _____ 3. เมื่อหนูเห็นคนอื่นขาดแคลน หนูมักจะช่วยเหลือเสมอ
 - _____ 4. ถ้าหนูไม่แบ่งให้ ครูอาจตำหนิและลงโทษได้
2. เพื่อนของหนูลืมเอาดินสอมา หนูมีดินสอ 2 แท่ง จึงให้เพื่อนขอยืมไปใช้ 1 แท่ง หนูทำเช่นนั้นเพราะ
 - _____ 1. ถ้าไม่ให้ยืม ครูอาจตำหนิและลงโทษได้
 - _____ 2. เพื่อนคนอื่น ๆ ก็คงให้ยืมเหมือนกัน
 - _____ 3. คราวต่อไปถ้าหนูลืมดินสอ เพื่อนก็จะให้หนูยืม
 - _____ 4. เมื่อเพื่อนไม่มีของใช้ หนูมักจะให้ยืมเสมอ
3. พี่ของหนูไม่สบายจึงบอกให้หนูช่วยรดน้ำต้นไม้แทน หนูจำเป็นต้องทำตามสิ่งที่พี่ร้องเพราะ
 - _____ 1. ถ้าหนูทำสิ่งใดไม่ได้ พี่จะได้ช่วยหนูบ้าง
 - _____ 2. ถ้าแม่รู้ว่าหนูไม่ช่วย แม่คงตำหนิและลงโทษ
 - _____ 3. เป็นพี่น้องกันต้องช่วยเหลือกันเสมอ
 - _____ 4. น้องคนอื่น ๆ ก็คงช่วยเหมือนกัน
4. อ้อมลืมเอาหนังสือมาโรงเรียน อ้อเลยเรียกอ้อมมานั่งดูหนังสือด้วย ถ้าหนูเป็นอ้อมหนูก็จะทำเช่นนั้นเพราะ
 - _____ 1. ถ้าไม่ให้ดู อ้อมและคนอื่น ๆ คงไม่อยากคบเป็นเพื่อน
 - _____ 2. ถ้าไม่ให้ดูครูคงตำหนิว่าไม่มีน้ำใจ
 - _____ 3. คราวต่อไปถ้าหนูลืมหนังสือ อ้อมจะได้ให้หนูดูบ้าง
 - _____ 4. เป็นหน้าที่ของหนูที่จะต้องช่วยเหลือเพื่อนอยู่แล้ว

5. ลูกหมานของแก้วไม่สบาย แก้วจึงพาไปหาสัตว์แพทย์เพื่อทำการรักษา ถ้าหนูเป็นแก้วหนูก็จะทำเช่นนั้นเพราะ
- _____ 1. ถ้าไม่พาไปแม่คงตำหนิว่าใจดำ
- _____ 2. ต้องการให้ทุกคนชมว่าหนูเป็นคนใจดีและรักสัตว์
- _____ 3. คนอื่น ๆ ก็คงจะพาไปเหมือนกัน เมื่อรู้ว่าลูกหมานไม่สบาย
- _____ 4. การเอาใจใส่เลี้ยงดูลูกหมา เป็นสิ่งที่หนูปฏิบัติอยู่เสมอ
6. คำพบแดงหกล้มเลือดออก จึงรีบพาไปหาครูเพื่อใส่ยาทันที ถ้าหนูเป็นคำหนูก็จะช่วยแดงเช่นกันเพราะ
- _____ 1. เมื่อหนูช่วยเหลือ ครูจะชมเชยว่าเป็นเด็กมีน้ำใจ
- _____ 2. ถ้าไม่ช่วยอาจถูกแดงและครูตำหนิ และอาจถูกครูลงโทษด้วย
- _____ 3. เมื่อเห็นเพื่อนมาคเจ็บ หนูจะเข้าไปช่วยเหลือเสมอ
- _____ 4. ถ้าไม่ช่วย คงไม่มีครูอยากคบเราเป็นเพื่อนอีก
7. ในวันเสาร์หนูออกไปเล่นที่สวน เห็นนกตัวหนึ่งบาดเจ็บอยู่ หนูเข้าไปช่วยนกตัวนั้นเพราะ
- _____ 1. ถ้าไม่ช่วยอาจถูกตำหนิว่าเป็นคนใจร้าย
- _____ 2. ถ้าคนอื่น ๆ หนก็คงช่วยเหมือนกัน
- _____ 3. ถ้าพ่อแม่รู้ว่าช่วยนกก็จะได้รับคำชม
- _____ 4. เมื่อเห็นนกบาดเจ็บ หนูถือเป็นหน้าที่ที่ต้องช่วยอยู่แล้ว
8. หนูอยู่เวรรักษาความสะอาดในวันจันทร์ วันจันทร์หนึ่งคุณแม่มัไม่ค่อยสบายและบอกว่าเลิกเรียนแล้วให้รีบกลับบ้าน หนูจะทำเวรให้เสร็จก่อนกลับบ้านเพราะ
- _____ 1. ถ้าไม่ทำเวร เพื่อน ๆ ไปบอกครู ครูจะลงโทษ
- _____ 2. เป็นภาระของหนูที่จะต้องทำเวรตามหน้าที่
- _____ 3. เมื่อมาเรียนวันอังคาร หนูจะได้คำชมเชยซึ่งครูเคยชมเชยเสมอเมื่อถึงเวรของหนู
- _____ 4. การทำเวรสม่ำเสมอ ทุกคนยอมรับว่าเป็นนักเรียนที่ดี

9. เด็กคนหนึ่งแย่งหนังสือการ์ตูนอ่านกับน้องของเขาจนทำให้หนังสือขาด ถ้าหนูเป็นเด็กคนนั้น หนูจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะ

- _____ 1. ถ้าหนูแย่งน้องอ่าน คนอื่นเห็นหนูจะถูกกว่าว่าเป็นเด็กเกเร
- _____ 2. ถ้าแย่งของกับน้อง จะทำให้แม่โกรธและถูกตี
- _____ 3. ถ้าหนูแย่งน้องอ่านและแม่มาเห็นเข้า แม่จะไม่รักหนู
- _____ 4. ถ้าเห็นว่่าน้องอ่านอยู่ก่อน ไม่ควรไปแย่งน้องอ่าน

10. หนูพบนักเรียนชั้น ป.1 คนหนึ่ง นั่งร้องไห้เพราะทำสตางค์ตกหาย หนูมีสตางค์ 2 บาทจึงแบ่งให้ 1 บาท เพราะ

- _____ 1. เพื่อนและคนอื่น ๆ คงแบ่งให้เหมือนกัน
- _____ 2. การเอื้อเฟื้อแก่ผู้ที่เดือดร้อน เป็นสิ่งที่หนูปฏิบัติอยู่เสมอ
- _____ 3. ถ้าหนูไม่แบ่งให้ ครูและเพื่อนอาจตำหนิว่าหนูเป็นคนใจดำ
- _____ 4. ต้องการให้ทุกคนรักหนูและชมเชยว่าหนูเป็นคนดี

ภาคผนวก ข.

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ
ตาราง คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม
ทดลองใช้หุ่นมือ

ตาราง คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม
ทดลองใช้การเล่นิทาน

ตาราง คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม
ทดลองใช้แถบเสียงนิทาน

ตาราง คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม
ควบคุม

ตาราง 9. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		T
	$\bar{X}_1$	S^2_1	$\bar{X}_2$	S^2_2	
1	3.68	.39	2.60	.83	4.882**
2	3.96	.04	2.16	.80	9.819**
3	3.40	.58	1.72	.72	7.358**
4	3.76	.27	2.68	.31	7.072**
5	3.96	.19	2.08	1.49	7.247**
6	4.00	.0	2.20	.58	11.818**
7	3.56	.59	1.80	.75	7.602**
8	3.88	.19	2.24	.60	9.213**
9	3.76	.69	2.36	1.15	5.162**
10	3.60	.83	1.88	.69	6.969**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 10 คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้หุ่นมือ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	16	32
2	18	33
3	18	35
4	19	34
5	20	34
6	20	36
7	20	38
8	21	37
9	21	34
10	22	36
11	22	35
12	23	38
13	23	39
14	23	35
15	24	40
16	24	40
17	24	39
18	25	40
19	25	39
20	26	40
รวม	434	734

ตาราง 11 คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้การเล่นิทาน

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	16	31
2	17	33
3	18	31
4	20	29
5	20	32
6	20	34
7	20	30
8	21	35
9	22	35
10	22	36
11	22	28
12	23	32
13	23	37
14	23	38
15	23	31
16	24	37
17	24	34
18	25	39
19	25	38
20	26	38
รวม	434	678

ตาราง 12 คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองใช้แบบเสียงนิทาน

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	17	29
2	18	29
3	18	30
4	19	28
5	20	34
6	20	33
7	20	37
8	21	32
9	22	31
10	22	29
11	22	32
12	22	31
13	23	35
14	23	34
15	24	36
16	24	37
17	25	35
18	25	38
19	25	34
20	26	35
รวม	436	659

ตาราง 13 คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มควบคุม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	16	21
2	17	22
3	19	23
4	19	25
5	20	22
6	20	23
7	21	25
8	21	26
9	22	26
10	22	27
11	22	25
12	23	24
13	23	27
14	23	25
15	24	29
16	24	29
17	24	28
18	25	28
19	26	28
20	26	28
รวม	437	511

ภาคผนวก ค.

บรรณวิศนัลัง เบ

บทละครหุ่น

บทละครแถบเสียงนิทาน

คำถามหลังการทดลองใช้หุ่นมือ เล่านิทาน

และใช้แถบเสียงนิทาน

บรรณนิทัศน์สังเขป

จิตอาสмыш์ สวัสดิชิตัง. สามเกลอเจอพ่อมด. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.

ลิง หนู และกระต่ายเป็นเพื่อนรักกัน สัตว์ทั้ง 3 มาหาอาหารในสวนของพ่อมดใจดีผู้หนึ่ง เป็นประจำ โดยลิงจะหาผลไม้ หนูจะหาขนมปัง กระต่ายจะหาหัวผักกาดและผักอื่น ๆ แล้วนำมากินกันอย่างมีความสุข วันหนึ่งหนูกับลิงคิดแกล้งพ่อมดซึ่งนอนหลับในเปล กระต่ายห้ามปรามแต่ไม่มีใครเชื่อฟัง ลิงได้ใช้น้ำมะพร้าวรดพ่อมด ส่วนหนูก็กัดสายเปลจนขาด พ่อมดหล่นลงมาด้วยความโกรธ ดังนั้นพ่อมดจึงสาปให้สัตว์ทั้งสองผิดปกติ กระต่ายมาพบเข้า จึงนำลิงกับหนู ไปหาพ่อมด และให้พ่อมดยกโทษให้ และสัญญาว่าต่อไปจะช่วยพ่อมดทำงานและไม่คิดแกล้งพ่อมดอีก พ่อมดจึงถอนคำสาป

บุษบง โควิท. สามสหาย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ม.ป.ป.

ณ ป่าละเมาะแห่งหนึ่ง มีสัตว์อาศัยอยู่หลายชนิด วันหนึ่งหลายโค ช้างหมู่ใจดีเดินหาอาหารได้พบแม่ไก่และลูกเจี๊ยบสี่ตัววิ่งซุ่มซ่อนอยู่ เพราะลูกเจี๊ยบตัวสุดท้ายต้องพลัดตกลงไปในหลุม แม่ไก่จึงขอให้หลายโคช่วยลูกของมัน แม่ไก่อธิษฐานที่ลูกขึ้นมาได้ นอกจากนั้นหลายโคยังช่วยลิงที่ถูกเสือดาววิ่งไล่ จนได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้กับเสือดาว พวกลิงช่วยกันหาอาหารให้หลายโค จนกระทั่งมันหายสนิท หลายโคจึงเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนสัตว์อื่น ๆ ต่อมาไม่นานพรานออกล่าสัตว์เพื่อหวังจะได้งาช้างไปขาย เขาผ่านมาเห็นหลายโคจึงตั้งท่าจะยิง ในขณะนั้นแม่ไก่ และลิง กระโดดขึ้นไปยืนซ้อนบนหัวช้างพร้อมกับส่งเสียงร้อง ทำให้นายพรานตกใจมากและวิ่งหนีไปเพราะคิดว่าเป็นสัตว์ประหลาดมีหลายหัว ตั้งแต่นั้นมาพวกสัตว์ป่าเหล่านั้นจึงอยู่ร่วมกัน และหากินใกล้กันเสมอ เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันตลอดมา

มนตรี แพทย์เพียร. ทูปเบาแห่งความดี. ภาพประกอบโดย มนตรี แพทย์เพียร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

กองกับแก้วเป็นพี่น้องกัน กองพี่ชายมีนิสัยชอบรังแกและเอาเปรียบคนอื่น กองน้องสาวเป็นคนใจดีมีเมตตา คืนหนึ่งมีชายแก่คนหนึ่งได้มาขออาศัยหลบฝนแก้วได้นำอาหารมาให้ชายแก่กิน แต่กองไม่ยอมและไล่ชายแก่ออกไปโดยไม่รู้ว่าชายแก่คนนั้นเป็นเทวดาปลอมตัวมา เทวดาบอกให้แก้วนำน้ำขึ้นหนึ่งไปที่ลำธารแล้วหยดน้ำลงบนก้อนกรวดจะทำให้ก้อนกรวดกลายเป็นทองคำ เช้าวันต่อมาขณะที่แก้วจะออกไปที่ลำธาร กองได้แย่งขันน้ำไปจากแก้ว แก้วจึงนำกระบอกน้ำไปใส่น้ำแทน ระหว่างทางแก้วได้แบ่งน้ำให้ชายแก่และเด็กชายดื่มน้ำหมด เมื่อแก้วไปถึงลำธาร แก้วจึงค่อย ๆ หยดน้ำที่เกาะอยู่ตามกลีบดอกไม้หยดลงบนก้อนกรวดแทน ก้อนกรวดได้กลายเป็นทองคำ แต่ยังมียก้อนกรวดเหลืออยู่ก้อนหนึ่งก็คือกองที่ถูกสาป แก้วได้อ้อนวอนเทวดาโดยขอแลกทองคำทั้งหมดกับกองโดยให้กองสัญญาว่าจะทำตัวเป็นเด็กดี เทวดาจึงถอนคำสาปให้

วิรัชศักดิ์ สังสนา. ช้างน้อยใจอารี. ภาพประกอบโดย พงศ์ศักดิ์ พุ่มศรีพักตร์. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.

ช้างน้อยตัวหนึ่งมีนิสัยใจดีมีเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ เช่น ช่วยหักยอคนไม่ให้ขวาง บอกทางให้ลิง ถอนหนามที่พันอนาให้ลูกลิงโต ช่วยเลื่อนขอนไม้ซึ่งขวางหน้าถ้าให้สุนัขจึงจอก แต่แล้วช้างน้อยก็ตกหลุมพราง จึงร้องขอความช่วยเหลือ สัตว์ทั้งหลายหาทางช่วยโดยนำไม้มาทั้งลงบนหลุม ให้นำหลุมตื้นขึ้นจนช้างขึ้นมาได้ สัตว์ทั้งหลายจึงสาบาน เป็นเพื่อนรักกันตลอดไป

สมาใจ บุญอุรพิณ . บุญผ้าย. ภาพประกอบโดย ประวิทย์ เตีย. กรุงเทพฯ :
บรรณกิจ, 2527.

บุญผ้ายเป็นเด็กหญิงที่มีนิสัยดี อดทน และรู้จักการเสียสละวันหนึ่งขณะที่บุญผ้ายกำลังเล่นอยู่ที่สนามเด็กเล่น มีเด็กคนหนึ่งจะเล่นชิงช้า แต่ชิงช้ามีคนเล่นเต็มหมด บุญผ้ายจึงลุกให้เด็กคนนั้นมาเล่น ขณะนั้นมีลูกเสือคนหนึ่งเดินถือกล่องขอรับบริจาคเงินสำหรับคนพิการ บุญผ้ายได้บริจาคเงินค่าขนมของตนเองเพื่อช่วยคนพิการด้วย

สุชาดา (นามแฝง). ดอกไม้แต่ป่าพร. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.

มดเป็นเด็กชายที่มีนิสัยดี มีน้ำใจและชอบช่วยเหลือผู้อื่นวันหนึ่ง แม่เรียกมดมาพบ และให้นำดอกไม้ไปสวนไปเยี่ยมไข้ป่าพร ขณะที่เดินมาตามทาง มดได้แบ่งดอกไม้ให้กับพี่ตะ ยายเอิบ และเด็กหญิงคนหนึ่ง จนไม่มีดอกไม้เหลือไปเยี่ยมไข้ป่าพร แต่มดก็ได้ตัดสินใจเด็ดดอกไม้ข้างทางไปฝากป่าพรแทน และเล่าความจริงทั้งหมดให้ป่าพรฟัง ป่าพรชมเชยมดว่าเป็นเด็กดี มีน้ำใจ และเมื่อกลับมาถึงบ้าน แม่ก็ได้ชมเชยมด และมีความภูมิใจในตัวมดมาก

สุนทรา จีฬิชาณวนิชย์. เจ้าเย็นแสนรัก. ภาพประกอบโดย ประสพโชค นวพันธุ์ทิพย์.
กรุงเทพฯ : อีรสาสัน, ม.ป.ป.

ต้อยต้งมีบ้านอยู่ชายทุ่งกับตา วันหนึ่งต้อยต้งไปพบลูกหมาตัวหนึ่ง จึงเอามาเลี้ยง และตั้งชื่อว่า "เย็น" ต้อยต้งและเย็นรักกันมาก วันหนึ่งมีคนมาบอกว่า เย็นเป็นสุนัขของลูกสาวหมอที่สุบศาลา ต้อยต้งไม่ต้องการคืนเย็นให้เจ้าของเดิม แต่คิดว่าเจ้าของเดิมคงเสียใจที่สุนัขหายไป ต้อยต้งจึงตัดสินใจคืนเย็นให้เจ้าของเดิม วันรุ่งขึ้นต้อยต้งพาต้อยต้งไปซื้อจักรยาน และตามอกกับต้อยต้งว่าถึงเวลาแล้วที่ต้อยต้งจะมีจักรยานเป็นของตนเองได้

อำนาจ เย็นสบาย. จำปา. ภาพประกอบโดย วิน (นามแฝง). กรุงเทพฯ : พี.พี.
ม.ป.ป.

เจ้าหางพวงเป็นหมาป่าที่มีความแข็งแรง ฉลาด กล้าหาญ และยุติธรรม ได้รับคัดเลือก
จากเสียงส่วนใหญ่ จึงได้เป็นหัวหน้าฝูง ทุก ๆ วัน เจ้าหางพวงจะออกไปหาอาหารมาแบ่งปัน
กันกิน ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีโดยการเสียสละอาหารให้หมาเฒ่า หมาพิการ และแม่หมากำลัง
ท้องแก่ วันหนึ่งอ้ายเขี้ยวขาวได้มาทำร้ายหมาเฒ่า และยังคงมาขับไล่เจ้าหางพวง จึงเกิดการ
ต่อสู้กันขึ้นในที่สุดอ้ายเขี้ยวขาวแพ้ แต่เจ้าหางพวงก็ช่วยรักษาบาดแผลให้อ้ายเขี้ยวขาวหายเป็น
ปกติตั้งแต่นั้นมาทั้งอ้ายเขี้ยวขาว และ เจ้าหางพวงก็เป็นเพื่อนกัน

บทละครหุ่น

บทละครหุ่น เรื่อง หุบเขาแห่งความดี

ตัวละคร กอง - เด็กผู้ชาย
 แก้ว - เด็กผู้หญิง
 ลุงเทวดา - ชายแก่
 เด็ก - เด็กผู้ชาย

อุปกรณ์ จานข้าว
 ขันน้ำ
 กระบอกน้ำ
 ดอกไม้

ดนตรี

หุ่นผู้ประกาศ สวัสดีค่ะเพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ วันนี้เพื่อน ๆ จะได้
ชมหุ่นเรื่อง "หุบเขาแห่งความดี" เพื่อน ๆ ดูแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ ถ้า
พบตัวอย่างที่ดีก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ดีนั้นค่ะ เพื่อ
จะได้เป็นเด็กดี และน่ารักกันทุกคน

ดนตรี

บรรยาย กองกับแก้วเป็นพี่น้องกัน กองเป็นพี่ แก้วเป็นน้อง กองเป็นพี่ชายนิสัยชอบ
รังแก และเอารัดเอาเปรียบคนอื่นอยู่เสมอ ส่วนแก้วน้องสาวเป็นคนใจดี
และสุภาพอ่อนโยนกับทุก ๆ คน เมื่อพ่อแม่ไปทำงานในไร่ แก้วต้องทำ
งานหนักอยู่คนเดียว กองจะเข้ามาช่วยแก้วก็ต่อเมื่อมีพ่อแม่คอยดูอยู่เท่านั้น

ดนตรี

(แก้ว เดินนำหน้ากองออกมาทางขวา)

แก้ว ฟักทอง ช่วยแก้วตักน้ำหน่อยสิคะ

กอง เรื่องอะไร แม่ไม่ได้สั่งให้ทำสักหน่อย เธอทำคนเดียวก็แล้วกัน แล้วอย่าฟ้องแม่ล่ะ ถ้าฟ้องละก็หน้าดู ไปตักน้ำเร็ว ๆ เข้า

แก้ว ค่ะ ค่ะ (เดินเข้าไปทางซ้าย)

กอง ตีละ ที่นี้เราก็จะได้นอนให้สบาย พอใกล้แม่กลับเราก็คอยตื่นขึ้นมาช่วยตักน้ำ แค่นี้เราก็ไม่ต้องถูกแม่ตี ฮ่า ฮ่า ไปนอนดีกว่า

ดนตรี

บรรยาย คืนหนึ่งมีพายุใหญ่ และฝนตกหนักในขณะที่แก้วกำลังจะเคลิ้มหลับก็ได้ยินเสียงคนแกล้งแฉ่ว ๆ ที่หน้าประตู

ชายแก่ (ยังอยู่ในฉาก) อูย หิว หิว เหลือเกิน

แก้ว (เดินออกมาทางขวา) เอ๊ะ เสียงใคร มาร้องอยู่แถวนี้

ชายแก่ (เดินมาจากทางซ้าย) อูย หิว หิว เหลือเกิน

แก้ว คุณลุงคะ คุณลุงคงจะหนาวและไม่มีอาหารกินด้วยใช่ไหมคะ

หนูจะแบ่งอาหารให้คะ (เข้าไปทางขวา หยิบจานข้าวออกมา)

คุณลุงคะ หนูเอาข้าวมาให้แล้วคุณลุงกินให้หมดเลยนะคะ

ชายแก่ ขอบใจมากนะหนู แหมอาหารของหนูน่ากินจริง ๆ (ทำท่าจะกิน)

กอง (เดินออกมาทางขวา) เอ๊ย ตาแก่ แกล้งเข้ามาในบ้านของข้าทำไม แล้วยังจะมากินข้าวของข้าอีก ไป ออกไป (ทำท่าผลักชายแก่)

แก้ว ฟักทองคะ คุณลุงน่าสงสารนะคะ คุณลุงก็ยังไม่ได้อะไรเลย

กอง (ผลักแก้ว) สงสาร นี่แหละ สงสาร จำไว้ละทีหลังอย่าให้ใครเข้ามาในบ้านอีก

แก้ว ฮือ ฮือ ค่ะ ทีหลังแก้วจะไม่ให้ใครเข้ามาในบ้านอีก ฮือ ฮือ

ดนตรี

บรรยาย คืนนั้นแก้วนอนร้องไห้ด้วยความสงสารชายแก่จนหลับไป

ชายแก่ (เดินออกมาทางซ้าย) หนูแก้ว หนูแก้ว ตื่นเถอะ

- แก้ว โอ๊ะ คุณลุง คุณลุงเข้ามาได้ยังไงคะ
- ชายแก่ หนูแก้ว ลุงเป็นเทวดาปลอมตัวมา ลุงเห็นว่าหนูเป็นคนดีมีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ลุงจึงอยากจะตอบแทนความดีของหนูสักอย่าง พรุ่งนี้เช้าขอให้หนูนำน้าขึ้นหนึ่ง ขึ้นไปบนภูเขา บนนั้นมีลำธารที่น้ำแห่งนี้มีแต่ก้อนกรวดเต็มไปหมด ให้นำ หนูหยคน้ำลงไปในลำธารนั้น ความดีของหนูจะทำให้ก้อนกรวดเหล่านั้นกลายเป็น ทองคำ จำไว้นะหนูแก้ว
- แก้ว ค่ะ คุณลุง หนูจะจำไว้ พรุ่งนี้เช้าหนูจะทำตามที่คุณลุงบอกทุกอย่าง ขอบคุณ คุณลุงมากนะค่ะ
- ชายแก่ ดีแล้ว ถ้ายิ่งงั้น ลุงไปละ (เดินเข้าไปทางซ้าย)
- ดนตรี
- แก้ว (เดินออกมาทางขวา ถือขันน้ำออกมาด้วย) เข้าแล้ว เรารีบเอาน้ำขึ้นไป บนภูเขาที่ที่ทองจะขึ้นดีกว่า
- กอง (เดินออกมาทางขวา) แก้ว นั้นแกจะไปไหน
- แก้ว อู๊ย ที่ทอง คือ คือ แก้วจะเอาน้ำขึ้นไปบนเขา นะค่ะ
- กอง แก้วจะเอาน้ำขึ้นไปบนเขาทำไม บอกมาเดี๋ยวนี้
- แก้ว อ้อ เมื่อคืนคุณลุงมาบอกว่า เป็นเทวดาปลอมตัวมา แล้วให้หนูตักน้ำไปที่ลำธาร ให้นำหยคน้ำลงไปในก้อนกรวด ก้อนกรวดจะกลายเป็นทองคำ
- กอง ยิ่งงั้นอะไรละ ตีละ เอาน้ำขึ้นมา นี่ ฉันจะไปเอง (แย่งขันน้ำจากแก้วแล้วเดินออกไปทางซ้าย)
- แก้ว ฮี ที่ทองใจร้าย แล้วเราจะเอาอะไรใส่น้ำไปตีละ อ้อ นึกออกแล้วเอากระบอก น้ำก็แล้วกัน (เดินกลับเข้าไปทางขวา หยิบกระบอกน้ำแล้วเดินออกมา)
- ชายแก่ (เดินออกมาทางซ้าย) อู๊ย หิว หิวน้ำเหลือเกิน ขอน้ำกินหน่อย
- แก้ว คุณลุงหิวน้ำหรือคะ
- ชายแก่ ไซ้ ลุงหิวน้ำจะขาดใจอยู่แล้ว เมื่อคืนมีเด็กชายคนหนึ่ง เดินผ่านไป ลุงขอน้ำดื่ม แต่เด็กคนนั้นไม่ยอมให้ อู๊ย หิว หิวจริง ๆ

- แก้ว คุณลุงคะ คุณลุงต้อนน้ำในกระบอกนี้ก็แล้วกัน (ยื่นกระบอกน้ำให้ชายแก่)
- ชายแก่ (รับกระบอกน้ำทำท่าดื่ม) ขอบใจมากนะหนู เอ้อ ค่อยยังชั่วหน่อย เอ้า ลุงเหลือไว้ให้ครึ่งหนึ่งก็แล้วกัน แหมหนูนี้เป็นเด็กดีจริง ๆ ลุงขอวยพร ให้หนูจงโชคดีนะ ลุงไปละ (ส่งกระบอกน้ำให้แก้วแล้วเดินออกไปทางซ้าย)
- แก้ว ป่านนี้ที่กองไปถึงไหนแล้วก็ไม่รู้ เรารีบไปดีกว่า (เดินออกไปทางซ้าย)
- เด็กชาย (เดินออกมาทางซ้าย) อูย หิว แหมหิวน้ำ
- แก้ว (เดินออกมาทางขวา) น้องหิวน้ำหรือจ๊ะ
- เด็กชาย เหม แหมหิวน้ำ เมื่อก็มีเด็กผู้ชายคนหนึ่งผ่านมา เหมขอต้อนน้ำ เขาก็ไม่ให้เหมดื่ม ฮือ ฮือ แหมหิวน้ำ
- แก้ว ไม่ต้องร้องไห้ละ ต้อนน้ำในกระบอกนี้ก็แล้วกัน
- เด็กชาย ขอบคุณครับ (ทำท่ายกมือไหว้ แล้วรับกระบอกน้ำมาดื่ม) เหมต้อนน้ำของพี่ เสียหมดเลย เหมขอบคุณดีมากนะครับ เหมไปก่อนนะครับ (ส่งกระบอกคืนให้แก้ว แล้วเดินออกไปทางซ้าย) (แก้วเดินออกไปทางขวา)
- คนตรี
-
- บรรยาย เพื่อน ๆ คะ เมื่อแก้วขึ้นไปถึงลำธาร จึงมีแต่กระบอกเปล่า ไม่มีน้ำเหลือเลย ลักหยดเดียว แต่บนเขามีดอกไม้สีขาวสะอาดบานสะพรั่งอยู่มากมาย ดอกไม้ เหล่านี้มีหยดน้ำเล็ก ๆ เกาะอยู่ตามกลีบดอกเต็มไปหมด
- แก้ว เราไม่มีน้ำเหลืออยู่เลย จะทำยังไงดี เพื่อน ๆ คะ แก้วจะทำยังไงดี บอกแก้ว หน่อยสิคะ (ทำท่าคิด) อ้อ คิดออกแล้ว เราเด็ดดอกไม้ แล้วเอาหยดน้ำจาก กลีบดอกไม้หยดลงไปในลำธาร ก็คงจะใช้ได้เหมือนกัน
- คนตรี
-
- บรรยาย ด้วยความดีของแก้ว ก้อนกรวดทุกก้อนก็กลายเป็นทองคำ แต่มีก้อนกรวดก้อนหนึ่ง ยังเป็นก้อนกรวดธรรมดา ก้อนกรวดก้อนนั้นก็คือ กองพี่ชายของแก้วนั่นเอง
- กอง (ล้มหัว) แก้ว แก้ว ช่วยพี่ด้วย ช่วยพี่ให้เป็นคนอย่างเดิมที

- แก้ว พักอง พักอง (ล้มลงไปเขย่ากอง) พักองกลายเป็นก้อนกรวดไปเสียแล้ว ฮือ ฮือ
หนูสงสารพี่จังเลย หนูจะบอกให้ลุงเทวดาช่วยพี่นะ (พนมมือ) คุณลุงเทวดา
เจ้าขา ช่วยพี่ชายของหนูด้วย หนูไม่อยากได้ทองคำ หนูอยากได้พี่ชายของหนู
คืนมา ฮือ ฮือ
- กอง ลุงเทวดาครับ ช่วยผมด้วย ผมไม่อยากเป็นก้อนกรวด ช่วยผมด้วยนะครับ
ชายแก่ (เดินออกมาทางซ้าย) ก็ได้ ลุงจะช่วยเจ้า แต่เจ้าต้องสัญญาก่อนว่าต่อไป
เจ้าจะต้องเป็นเด็กดีช่วยเหลือพ่อแม่และน้องทำงาน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ต่อผู้อื่น
- กอง ครับ ครับ ผมสัญญา ผมสัญญาว่าจะเป็นคนดี มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อทุก ๆ คนครับ
ชายแก่ เอาละ ถ้าเจ้าสัญญา ลุงก็จะให้เจ้ากลับกลายเป็นคนดังเดิม
- คนตรี _____
- บรรยาย หลังจากนั้นกองก็ได้กลับเป็นคนดังเดิม และเป็นเด็กดีที่ใคร ๆ ก็รัก และก็พากัน
พูดถึงกองและแก้วอยู่เสมอ
- คนตรี _____
- _____

บทละครหุ่นเรื่อง ช้างน้อยใจอารี

ตัวละคร

ช้าง

กวาง

สุนัขจิ้งจอก

ลูกสิงโต

ลิง

อุปกรณ์

บอนไม้

ต้นหญ้า

ดนตรี

หุ่นผู้ประกาศ

สวัสดีค่ะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีกสำหรับหุ่นที่จะนำมาแสดงให้เพื่อน ๆ ชมวันนี้คือเรื่อง "ช้างน้อยใจอารี" เพื่อน ๆ ชมแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ ถ้าพบตัวอย่างที่ดี เพื่อน ๆ จำไว้ แล้วนำไปปฏิบัติตามนะคะ จะได้เป็นเด็กดี และน่ารักกันทุกคน

ดนตรี

(ช้างเดินออกมาทางขวา กวางเดินออกมาทางซ้าย)

ช้าง

สวัสดีจ๊ะ กวางน้อย มาทำอะไรอยู่ที่นี่จ๊ะ

กวาง

ฉันมาหายอดไม้กินจ๊ะ แต่ยอดไม้อยู่สูงเหลือเกิน ฉันเอื้อมไม่ถึง เธอช่วยฉันบ้างได้ไหมจ๊ะ

ช้าง

ได้สิ ฉันจะช่วยดึงยอดไม้ลงมาให้ เอ้าได้แล้ว

กวาง

ขอบใจมากนะจ๊ะ แล้วสักวันหนึ่ง ฉันคงได้ตอบแทนบุญคุณเธอบ้าง

ช้าง

ไม่เป็นไรหรอก ฉันไปละนะ

(ช้างเดินเข้าไปทางซ้าย กวางเดินเข้าไปทางขวา)

ดนตรี

- บรรยาย ช้างน้อยเดินเที่ยวเล่นต่อไป จนถึงเชิงเขาแห่งหนึ่ง ก็พบสุนัขจิ้งจอกกำลัง
 คั่นต้นไม้ที่ล้มอยู่เพียงตัวเดียว
 (ช้างเดินออกมาทางขวา สุนัขจิ้งจอกเดินออกมาทางซ้าย)
- สุนัขจิ้งจอก อีบ อีบ โอ้ย ไม่ไหว หนักจริง ๆ (ทำท่าคั่นต้นไม้)
- ช้าง (เดินเข้าไปหาสุนัขจิ้งจอก) เธอคั่นต้นไม้ทำไมจ๊ะ
- สุนัขจิ้งจอก ก็เมื่อคั่นะสิ ฝนตกหนัก สมก็พัดแรงมากต้นไม้ก็เลยล้มลงมาขวางปากถ้ำ
 ฉันจึงต้องคั่นมันออกไป แต่ต้นไม้ก็หนักจริง ๆ ฉันคั่นมาตั้งแต่เช้า ยังไม่ยอม
 ขยับไปไหนเลย เธอช่วยฉันหน่อยได้ไหมจ๊ะ
- ช้าง ได้สิ ฉันจะช่วย (ทำท่าคั่นต้นไม้ออกไป) เห็นไหม ฉันคั่นให้พ้นปากถ้ำของ
 เธอแล้ว
- สุนัขจิ้งจอก เธอนี้เก่งจริง ๆ เลยนะ ฉันขอบใจเธอมากที่ช่วยฉัน
- ช้าง ไม่เป็นไรหรอก เราเป็นเพื่อนกัน เราก็ต้องช่วยเหลือกัน ฉันไปละนะ
 (เดินเข้าไปทางซ้าย)
- สุนัขจิ้งจอก จ๊ะ ฉันขอให้เธอเที่ยวอย่างมีความสุขนะจ๊ะ (เดินเข้าไปทางขวา)
- ดนตรี
-
- บรรยาย ช้างน้อยเดินต่อไปก็พบลูกสิงโต กำลังนอนหลับและนั่งทับหน้าอยู่
 (ช้างเดินออกมาทางขวา ลูกสิงโตเดินออกมาทางซ้าย ทำท่านั่งทับหน้า)
- ช้าง (เดินเข้าไปหาลูกสิงโต) มาทำอะไรรู้อยู่ที่นี่จ๊ะลูกสิงโต
- ลูกสิงโต ผมกำลังจัดที่นั่งนอนครับ แต่ทำยังไงพื้นดินตรงนี้ก็ไม่ยอมนุ่มเสียที ผมเดินย่ำมา
 ตั้งแต่เช้าแล้ว แต่ก็ยังเหมือนเดิม ช่วยผมหน่อยสิครับ
- ช้าง ถ้ายิ่งนั่ง ถอยไป ฉันจะช่วยย่ำให้ (ทำท่าย่ำหน้า)
- เอ้า เรียบร้อยแล้ว
- ลูกสิงโต ขอบคุณมากนะครับ
- (ช้างเดินเข้าไปทางซ้าย ลูกสิงโตเดินเข้าไปทางขวา)
- ดนตรี
-

- บรรยาย ช้างน้อยเดินไปเรื่อย ๆ ไปพบลิงน้อยนั่งร้องไห้อยู่
(ช้างเดินออกมาทางขวา ลิงออกมาทางซ้าย)
- ลิง เจียก เจียก ฮือ ฮือ
- ช้าง (เดินเข้าไปหาลิง) เจ้าลิงน้อย ถูกใครรังแก ถึงมานั่งร้องไห้อยู่ที่นี่
- ลิง ฮือ ฮือ ผมหลงทาง กลับบ้านไม่ถูก
- ช้าง ไม่ต้องร้องไห้หรอกนะ บ้านของเธออยู่ไกลอย่างใกล้กับลำธารใช่ไหม
- ลิง ใช่แล้วครับ
- ช้าง ถ้าอย่างนั้น เธอเดินไปตามทางนั้นนะ (ทำท่าชี้มือไปทางขวา) พอถึงป่าดงก็เลี้ยวขวา แล้วเดินตรงไปเรื่อย ๆ ก็จะพบบ้านของเธอ
- ลิง ขอบคุ่มากนะครับ เจียก เจียก (เดินเข้าไปทางขวา)
- ดนตรี
-
- บรรยาย หลังจากบอกล่าวแก่ลิงแล้ว ช้างน้อยก็ออกเดินเที่ยวต่อไป แต่พอเดินไปได้ระยะหนึ่ง ความเผอเรอทำให้เหยียบเอาหลุมดักสัตว์ ช้างน้อยจึงตกลงไปในหลุมทันที
- ช้าง (พูดอยู่ในฉาก) โอ๊ย แย่แล้ว จะทำยังไงดี นี่ถ้านายพรานมาพบเข้าก็คงจับเอาไปทรมานแล้วก็ให้ทำงานหนัก ๆ เห็นทีจะต้องร้องขอความช่วยเหลือเสียแล้ว ช่วยด้วย ช่วยด้วย
- (กวางน้อย สุนัขจิ้งจอก ลูกสิงโต ลิง วิ่งออกมาจากทางซ้ายบ้าง ขวาบ้าง)
- กวาง (ทำท่าก้มมองลงไปในฉาก) เธอไม่ต้องกลัวนะ พวกเราจะช่วยเธอเอง
- ช้าง (โผล่ขึ้นมาแค่คอ) พวกเธอตัวเล็ก ๆ ทั้งนั้น คงช่วยฉันขึ้นไปไม่ได้หรอก
- ลิง ช่วยได้สิ ฉันจะหากิ่งไม้มาวางให้เธอเหยียบขึ้นมา
- กวาง ใช่ ฉันก็จะช่วยหากิ่งไม้ด้วย
- สุนัขจิ้งจอก ฉันก็จะช่วยหากิ่งไม้เหมือนกัน
- ลูกสิงโต ผมก็จะช่วยหาด้วย
- กวาง ไปพวกเราไปช่วยกันหากิ่งไม้มาโยนใส่ลงไปในหลุมให้ช้างติดกว่า (ทั้งหมด เดินเข้าไปทางซ้ายบ้าง ขวาบ้าง)

ดนตรี _____ •

บรรยาย

ด้วยความพยายาม และความร่วมมือของสัตว์ทั้งสี่ ภายในหลุมจึงเต็มไปด้วย
กิ่งไม้ใหญ่ กอทับจนถึงปากหลุม ช้างน้อยจึงได้ขึ้นมาจากหลุมด้สัตว์
ด้วยความปลอดภัย และตั้งแต่นั้นมาสัตว์ทุกตัวก็สาบาน เป็นเพื่อนกัน และช่วย
เหลือกันตลอดไป

ดนตรี _____

บทละครหุ่นเรื่อง ดอกไม้แต่ป่าพร

ตัวละคร

มด	-	เด็กผู้ชาย
แม่	-	หญิงสาว
ยาย	-	หญิงแก่
ติะ	-	หญิงสาว
ป้อม	-	เด็กผู้หญิง
ป้าพร	-	หญิงแก่

อุปกรณ์ ดอกไม้
 ดอกหญ้า

คณบดี

หุ้ญผู้ประกาศ สวัสดิค๊ะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนึ้ เพื่อน ๆ
จะได้ชมหุ้ญเรื่อง "ดอกไม้นั้แต่ป้าพร" เพื่อน ๆ ดูแล้วคิดตามไปด้วยนะค๊ะ
ถ้าพบตัวอย่างที่ดี ก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ดีนะค๊ะ เพื่อ
ว่าจะได้เป็นเด็กดีและน่ารัก กับทุกคน

คนตรี

แม่ มด มาหาแม่หน่อยลูก
มด ครับ แม่มีธุระอะไรจะใช้ผมหรือครับ
แม่ คืออย่างนั้นแม่ได้ข่าวว่าป้าพรไม่ค่อยสบาย คงเป็นหวัดแน่ ๆ แม่ก็เลยอยากทำให้
มดไปเยี่ยมป้าพรแทนแม่สักหน่อยมดไปเก็บดอกไม้ในสวนมาสักช่อละก็ เลือกดอก
ที่สด ๆ สวย ๆ หน่อยนะ จะได้เอาไปเยี่ยมป้าพร
มด ครับแม่
แม่ ป้าพรเป็นเพื่อนสนิทของแม่ ท่านเป็นคนดีมีน้ำใจ ทุกคนในหมู่บ้านเราชอบท่าน
ทั้งนั้นแหละจะ มดรีบไปเก็บดอกไม้ดีกว่านะจะก็ เดี่ยวจะแดดร้อน

มด ครับแม่

คนตรี

(มดเดินออกมาทางขวา ถือดอกไม้ออกมาด้วย ตีะเดินตามออกมา)

ตีะ อ้อย น้องมดไปเด็ดดอกไม้มาจากไหนนะ สวยจังเลย

มด (เห็นหน้ามาพูด) สวัสดีครับตีะ ดอกไม้ชื่อนี้ ผมเก็บมาจากสวนหลังบ้านของ
ผมเองแหละครับ คุณแม่ให้ผมนำไปเยี่ยมไข้ป้าพรครับ

ตีะ น้องมดเป็นเด็กดี น่ารักจริง ๆ เลยนะ พี่มีเพื่อนคนหนึ่งกำลังไม่สบาย พี่
จะไปเยี่ยม แต่ยังไม่มียดอกไม้ไปเยี่ยมเลยจ๊ะ

มด พี่ตีะแบ่งดอกไม้ของผมไปบ้างก็ได้ล่ะครับ (แบ่งดอกไม้ให้ 1 ดอก)

ตีะ ขอบใจมากจ๊ะ น้องมด พี่ไปก่อนนะ (เดินเข้าไปทางซ้าย)
(คุณยายเดินออกมาทางซ้าย)

มด สวัสดีครับ คุณยาย

ยาย สวัสดีจ๊ะ นั่นหลานจะเอาดอกไม้ไปให้ใครกันล่ะนะ สวยจริง ๆ

มด ผมจะเอาไปเยี่ยมไข้ป้าพรครับคุณยาย

ยาย โอ๊ะ แยมแล้ว ยายลืมซื้อดอกไม้บูชาพระโธ่ไม่น่าลืมเลย
จะเดินย้อนไปตลาดอีกไหวหรือเปล่าก็ไม่รู้

มด คุณยายครับ คุณยายแบ่งดอกไม้ของผมไปก็แล้วกันนะครับ
คุณยายจะได้ไม่ต้องย้อนไปตลาดอีก (แบ่งดอกไม้ให้ 1 ดอก)

ยาย ขอบใจหลานมากจ๊ะ ช่างมีน้ำใจดีจริง ๆ ขอให้จำเริญ ๆ เถอะนะจ๊ะ
(เดินเข้าไปทางขวา)

คนตรี

บรรยาย มดเดินไปพบเด็กหญิงคนหนึ่ง กำลังเดินร้องไห้ผ่านมา
(มดเดินออกมาทางขวา ป้อมเดินออกมาทางซ้าย)

ป้อม ฮือ ฮือ

มด น้องป้อม ร้องไห้ทำไมครับ

- ป้อม ป้อมทำเงินที่คุณแม่ฝากซื้อดอกไม้หาคะ ป้อมไม่รู้อะไรจะเอาดอกไม้
ไปให้คุณแม่ได้ยังไง ฮือ ฮือ
- มด ไม่ต้องร้องไห้ละ ป้อมเอาดอกไม้ไปให้คุณแม่ก็แล้วกัน
(เอาดอกไม้ให้ป้อมไปจนหมด)
- ป้อม ขอบคุณห้มมากคะ ป้อมเอาดอกไม้ไปให้คุณแม่ก่อนนะคะ (เดินเข้าไปทางขวา)
- ดนตรี
- บรรยาย เพื่อน ๆ คะ มดไม่มีดอกไม้สวย ๆ เหลืออยู่อีกเลย มดเดินมือเปล่าไปพร้อม
กับคิดว่า ป้าพรคงไม่โกรธ เพราะคุณแม่เคยสอนไว้ว่าการไปเยี่ยมด้วยความ
จริงใจดีกว่าเอาของราคาแพงไปฝาก แต่ไม่มีความจริงใจเลย มดจึงก้มลงเก็บ
ดอกหญ้าที่ขึ้นอยู่ริมทางเพื่อนำไปฝากป้าพร แม้ดอกหญ้าจะไม่สวยเท่าดอกไม้ใน
สวน แต่แสดงออกถึงความจริงใจของผู้ให้ได้
(มดเดินออกมาทางขวา มือถือดอกหญ้า) (ป้าพรเดินออกมาทางซ้าย)
- มด สวัสดีครับป้าพร คุณแม่ให้ผมมาเยี่ยมครับ (มดส่งดอกหญ้าให้ป้าพร)
- ป้าพร สวัสดีจ๊ะ ขอบใจมากที่อุตสาหมาเยี่ยม
- มด คุณป้าครับ ผมมีเรื่องจะเล่าให้คุณป้าฟัง คุณป้าคงไม่โกรธนะครับ
- ป้าพร เรื่องอะไรละ ไหนลองเล่าไปซิ
- มด คุณป้าครับ คุณแม่ให้ผมนำดอกไม้มาเยี่ยมคุณป้า แต่ระหว่างทางผมให้คนอื่น
ไปหมดแล้ว ผมส่งสารเค้าละครับ เค้าไม่มีดอกไม้ถ้าผมไม่ช่วยเค้าเค้าคง
ลำบาก ผมจึงเก็บดอกหญ้าสวย ๆ มาให้คุณป้า
- ป้าพร ดีแล้วละหลาน หลานเป็นเด็กดีมีน้ำใจ เอ้อเพื่อเพื่อนคนอื่น ป้าจะโกรธ
หลานได้อย่างไร ป้ากลับภูมิใจในตัวหลานซะอีกนะ
- ดนตรี

บรรยาย

เพื่อน ๆ คะ มดเดินทางกลับบ้านด้วยความสุขใจ ที่ได้ทำความดี มีน้ำใจกับ
คนทั่วไปจนได้รับคำชมเชย เมื่อมาถึงบ้าน คุณแม่ทราบเรื่องก็มีความดีใจ
และภูมิใจในตัวมดมาก เพื่อน ๆ เห็นไหมคะ ผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อจะเป็นที่รักใคร่
ของคนอื่นเสมอ

ดนตรี

บทละครหุ่นเรื่อง สามเกลอเจอพอมด

ตัวละคร ลิง
 หู
 กระต่าย
 พอมด - ชายแก่

ดนตรี

หุ่นผู้ประกาศ สวัสดีค่ะเพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนี้นะเพื่อน ๆ จะได้ชมหุ่นเรื่อง "สามเกลอเจอพอมด" เพื่อน ๆ คุณแล้วติดตามไปด้วยนะคะ ถ้าพบตัวอย่างที่ดีก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพจน์ติดตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อว่า จะได้เป็นเด็กดีและน่ารักกันทุกคน

ดนตรี

บรรยาย ณ ป่าแห่งหนึ่ง เป็นป่าที่ลึกมากไม่มีใครเข้าไปได้ถึง ในป่าแห่งนี้มีสัตว์อยู่สามตัวด้วยกันคือ

ลิง (โผล่หน้าออกมา) เจียก เจียก เจียก

หู (โผล่หน้าออกมา) อืด อืด อืด

กระต่าย (โผล่หน้าออกมา) พิด พิด พิด

บรรยาย สัตว์ทั้งสามตัวเป็นเพื่อนรักกันมาก ชอบไปหาอาหารที่สวนของพอมดใจดีเป็นประจำ และเมื่อได้อาหารก็จะนำมาแบ่งกันกินเสมอ วันหนึ่งขณะที่สัตว์ทั้งสามเข้ามาหาอาหารในสวนของพอมดพวกเขามองเห็นพอมดนอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้

ลิง นี่พวกเรา มาแกลังพอมดกันคงจะสนุกดีนะ

หู จริงด้วย คงสนุกแน่ ๆ เลย แต่ เอ! จะแกลังอย่างไรละ

กระต่าย แต่ฉันว่าไม่ดีหรอกนะ พอมดให้อาหารเราทุกวัน เราควรขอบคุณเขา ไม่เข้าไปแกลังเขา

- ลิ่ง (ควาด) เจียนนะ ถ้าไม่อยากแกล้ง ก็ไม่ต้องออกความเห็นอะไรทั้งสิ้น
- หนู จริงด้วย ถ้าไม่อยากสนุก ก็กลับบ้านไป
- กระต่าย แต่ฉันขอร้องเถอะ อย่าไปแกล้งพ่อมดเลย ถ้าพ่อมดโกรธขึ้นมาพวกเราจะลำบาก
- ลิ่ง เอ๊ะ พูดยังไม่รู้เรื่องหรือไง ไปไปให้พ้น
- กระต่าย ฉันกลับบ้านก็ได้ ฉันไปละนะ (เดินเข้าไปทางขวา)
- ลิ่ง เจ้ากระต่ายนี้แย่มาก แทนที่จะช่วยกัน กลับมาห้ามเสียอีก
- เจ้าหนูมานี่ เตียวเจ้าไปกัดเปเลของพ่อมดนะ ส่วนฉันจะขึ้นไปเจาะรูลูกมะพร้าว ให้นำไหลลงมาเปียกพ่อมด
- หนู ตกลง ฮี ฮี คงสนุกแน่ ๆ เลย (ทั้งสองตัวเดินเข้าไปทางซ้าย)
- ดนตรี
- บรรยาย ทั้งสองตัวค่อย ๆ ย่องเข้าไปที่พ้อมคนอนหลับอยู่ ลิ่งปีนขึ้นไปบนต้นมะพร้าว
- เก็บมะพร้าวและเจาะรูให้นำไหลลงมาเปียกพ้อมคนที่นอนอยู่ข้างล่าง ขณะเดียวกัน หนูก็ขึ้นไปกัดเชือกผูกเปลจนขาด พ้อมดตกลงมาที่พื้น
- พ้อมด (ตกลงมาที่พื้น และลุกขึ้นยืน) โอ๊ะ อะไรกัน ๑ครมาแกล้งข้า
- ลิ่ง (ออกมาทางขวา) ฮ่า ฮ่า ฮ่า วันนี้ข้าแกล้งพ้อมดได้ ฮ่า ฮ่า ฮ่า (ตมมือ)
- หนู (ออกมาทางขวา) ฮี ฮี ฮี สนุกจริง ๆ (เดินไปรอบ ๆ พ้อมด)
- พ้อมด เหม่ เหม่ เจ้าลิงแสนซน เจ้าแกล้งทำให้ข้าตื่น ดีละข้าจะสาปให้หูของเจ้ายาว กว่าหางของเจ้า โอม ... เพียง ส่วนเจ้าหนู เจ้าบังอาจมากัดเปเลของข้า ข้าขอสาปให้หางของเจ้ายาวกว่าเตี้นมาก ๆ โอม... เพียง
- ดนตรี
- บรรยาย ทั้งลิงหูยาว และเจ้าหนูหางยาว เสียใจมาก จึงแอบไปนั่งร้องไห้อยู่หลังพุ่มไม้ เพราะกลัวสัตว์อื่นมาแกล้งและหัวเราะเยาะ
- (ลิ่ง หนู นั่งแอบอยู่ทางขวา เห็นตัวนิศหน้อย)
- ลิ่ง ฮือ ฮือ จะทำอย่างไรดีละ เราคงออกไปเที่ยวที่ไหนอีกไม่ได้แล้ว
- สัตว์อื่น ๆ ต้องหัวเราะเยาะเราแน่เลย

- หนู อือ อือ ไข่แล้ว พวกสัตว์อื่น ๆ ก็ต้องมาแก่งเราด้วย
- กระต่าย (ออกมาทางซ้าย) เจ้าลิง เจ้าหนู อยู่ที่ไหน
- ลิง เอ๊ะ นั่นเสียงเจ้ากระต่าย เจ้ากระต่ายเราสองตัวอยู่ที่นี่
- กระต่าย แหม มาหลบอยู่ที่นี่เอง ตามหาเสียแทบแย่ แต่เอ๊ะ หางกับหูของเจ้าทั้งสอง เป็นอะไรถึงได้ยาวผิดปกติอย่างนี้ล่ะ
- ลิง ก็เพราะเราไปแก่งพอมคนะสิ พอมคนเลยสาปให้เราเป็นอย่างนี้
- กระต่ายช่วยฉันหน่อยนะ ฉันไม่อยากมีหูยาว
- หนู ไข่แล้ว ฉันก็ไม่อยากมีหางยาวอย่างนี้เหมือนกัน ช่วยฉันด้วยนะ
- กระต่าย ไม่เป็นไร เดี่ยวฉันจะพาไปขอโทษพอมคน เพื่อให้พอมคนยกโทษให้
- แต่เจ้าจะต้องรับปากก่อนนะว่าต่อไป จะไม่ชนและไม่แก่งพอมคนอีก และจะช่วยพอมคนทำงานในสวน
- คนตรี _____
- บรรยาย หลังจากนั้นกระต่ายก็พาลิง และหนูไปขอโทษพอมคน และรับปากกับพอมคนว่าจะไม่ชน ไม่แก่งพอมคน และจะช่วยพอมคนทำงานในสวน พอมคนจึงยกโทษ และถอนคำสาปให้ ลิง หนู กระต่าย จึงอาศัยอยู่ในสวนของพอมคน และช่วยพอมคนทำงานอย่างมีความสุข
- คนตรี _____

บทละครหุ่นเรื่อง จ้าวป่า

ตัวละคร เจ้าหางพวง - หม่าป่า
 อ้ายเขี้ยวขาว - หม่าป่า

ดนตรี

หุ่นผู้ประกาศ สวัสดีค่ะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนี้นั่นที่จะนำ
 มาให้เพื่อน ๆ ชม คือเรื่อง "จ้าวป่า" เพื่อน ๆ ดูแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ
 ถ้าพบตัวอย่างที่ดีก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อจะ
 ได้เป็นเด็กดี และน่ารักกับทุกคน

ดนตรี

บรรยาย ณ กลางป่าแห่งหนึ่ง มีหม่าป่าฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในถ้ำ หม่าป่าฝูงนั้นมีเจ้าหางพวง
 เป็นหัวหน้าฝูง ทุก ๆ วันเจ้าหางพวงจะพาพวกออกหาอาหาร ได้อาหารมาก็
 แบ่งปันกันกิน และถ้าวันใดอาหารน้อย เจ้าหางพวงก็จะทำตนเป็นตัวอย่างใน
 การเสียสละ

เจ้าหางพวง (เดินออกมาทางขวา) วันนี้ได้อาหารน้อยเหลือเกิน ถ้าเรากินเสียแล้ว
 หมาเฒ่า หม่าพิการ และแม่หมากำลังท้อง ก็คงจะไม่ได้กิน เราเป็นหัวหน้า
 เราควรเสียสละให้ลูกน้อง เราเอาอาหารเหล่านี้ไปให้หมาเฒ่า หม่าพิการ
 และแม่หมากำลังท้องจะดีกว่า (เดินเข้าไปทางซ้าย)

ดนตรี

บรรยาย วันหนึ่ง เหตุการณ์ร้ายก็เกิดขึ้น เมื่อหมาเฒ่าในฝูงตัวหนึ่งถูกอ้ายเขี้ยวขาว
 หัวหน้าฝูงหม่าป่าเกาะจากฝั่งลำธารตรงข้ามบุกเข้ามาทำร้าย
 (อ้ายเขี้ยวขาวเดินออกมาทางขวา เจ้าหางพวงเดินออกมาทางซ้าย)

อ้ายเขี้ยวขาว เฮ้ย ถ้านั่นเป็นของข้า ถ้าหากพู่นั่นเข้าพวกเจ้ายังไม่ย้ายออกไป ก็จะได้
 เห็นดีกัน

เจ้าหางพวง เจ้าชั่มใหม่ที่ทำร้ายปู่เฒ่า

อ้ายเขียวขาว เออสิวะ แล้วทำไม ข้านี้แหละที่หัดอ้ายแก่ ช่า ช่า ช่า
จำวันะ ถ้านี้เป็นของข้า พรุ่งนี้เข้าข้าจะมาเอาคืน ข้าไปละ
(เดินเข้าไปทางขวา)

ดนตรี

อ้ายเขียวขาว (เดินออกมาทางขวา) เอ๊ย ทำไมพวกเจ้ายังไม่ย้ายออกไปอีก ถ้านี้เป็น
ของบ้านะเว้ย

เจ้าหางพวง (เดินออกมาทางซ้าย) ถ้านี้พวกข้าอยู่กับมาช้านาน นานเกินกว่าพวกเจ้า
จะเกิดเสียอีก จงกลับไปเสีย เพราะพวกข้าจะไม่ยอมให้ใครมาครอบครอง
เด็ดขาด

อ้ายเขียวขาว ชัดข้า ถ้าเช่นนั้นก็ต้องระวังชีวิตเจ้าไว้ นี่แน่ะ
(ทั้งสองตัวต่อสู้กัน)

ดนตรี

บรรยาย เพื่อน ๆ คะ อ้ายเขียวขาวและเจ้าหางพวงต่อสู้กันอยู่นาน แต่ในที่สุด
อ้ายเขียวขาวก็ชนะฤทธิ์ เพราะบาดเจ็บมากจนไม่สามารถไปไหนได้ แต่
เจ้าหางพวงก็ไม่เคยช้าเติม กลับช่วยรักษาบาดแผล และหาอาหารมาให้
อ้ายเขียวขาวทุกวัน จนอ้ายเขียวขาวหายเป็นปกติอ้ายเขียวขาวสำนึก
ในบุญคุณของเจ้าหางพวงมากตั้งแต่นั้นมา อ้ายเขียวขาวและเจ้าหางพวง
ก็เป็นเพื่อนกันและรักกันตลอดไป

ดนตรี

บทละครหุ่นเรื่อง สามสหาย

ตัวละคร	ข้าง ไก่ ลิง เสือ
ดนตรี	_____
หุ่นผู้ประกาศ	สวัสดีค่ะเพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนี้เพื่อน ๆ จะได้ชมหุ่นเรื่อง "สามสหาย" เพื่อน ๆ ดูแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ ถ้าพบตัวอย่างที่ดี ก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อว่าจะได้เป็นเด็กดี และน่ารักทุกคน
ดนตรี	_____
บรรยาย	ณ ป่าละเมาะแห่งหนึ่ง ข้างหลายใจจิตต์หนึ่ง ชื่อว่า เจ้าโต ได้ออกมาหา อ้อยกินตามลำพัง ขณะที่กำลังเดินหาอ้อยกินอยู่นั้นก็ได้ยินเสียงร้องขอความช่วยเหลือ (ข้างเดินออกมาทางขวา)
แม่ไก่	(วิ่งออกมาทางซ้าย) ช่วยด้วย ช่วยด้วย
ข้าง	อ้าว แม่ไก่ เป็นอะไรละ ถึงได้วิ่งร้องขอความช่วยเหลือ
แม่ไก่	หลายโต ช่วยลูกฉันทีนะจ๊ะ ลูกฉันตกลงไปในหลุมขึ้นไม่ได้ ช่วยด้วยนะจ๊ะ
ข้าง	ได้สิใจเย็น ๆ นะ เดี๋ยวฉันจะช่วยเอาเจ้าลูกไก่ขึ้นมาให้ เอ้า ขึ้นมาได้แล้ว
แม่ไก่	ขอบคุณมากนะจ๊ะ ขอบคุรมาก นี่ถ้าไม่ได้เธอลูกฉันคงตายแน่ ๆ ฉันให้สัญญาะจ๊ะ ถ้าเธอต้องการความช่วยเหลือ ฉันจะมาหาทันที ฉันไปก่อนนะจ๊ะ (เดินเข้าไปทางซ้าย)
ดนตรี	_____

บรรยาย อยู่มาไม่นานขณะที่ลายโตกำลังเล่นน้ำอยู่ตามลำพังที่ชายป่า ก็เห็นเสือดำตัวหนึ่งกำลังวิ่งไล่กวดเจ้าลิงตัวเล็ก (ข้างออกมาทางขวา)

ลิง (วิ่งออกมาทางซ้าย) เจียก เจียก ช่วยด้วย เจียก

เสือ (วิ่งออกมาทางซ้าย) โชก โชก อย่างนั้นะ โชก

ข้าง นำสงสารเจ้าลิงจ๋อ ถ้าเราไม่ช่วย มันคงตายแน่

บรรยาย จนที่สุดก็เกิดการต่อสู้กันอย่างดุเดือด ระหว่างเจ้าลายโตกับเจ้าเสือ เจ้าเสือตบกัดเจ้าลายโตเป็นพัลวันด้วยความแค้นที่เจ้าลายโตมาขวางไม่ให้มันตะบอยเหยื่อ แต่ในที่สุดเจ้าเสือสู้ไม่ได้จึงหนีไปและตั้งแต่นั้นมาเจ้าลายโตก็ได้เจ้าลิงจ๋อเป็นเพื่อนอีกตัวหนึ่ง (ขณะบรรยาย ข้างกับเสือต่อสู้กันมีเจ้าลิงยืนอยู่ตรงมุมฉาก)

ดนตรี

บรรยาย วันหนึ่ง นายพรานคนหนึ่งก็บุกเข้ามาในป่า เพื่อล่าช้างเอางาไปขาย

นายพราน (เดินออกมาทางขวา) เอ้อ แอ่จริง ๆ ตั้งแต่เข้ายังไม่ได้สัตว์สักตัว เอ๊ะ นั่นข้างนี้ ตัวใหญ่ชะด้วย ได้การละเราคงจะได้งาสวย ๆ ไปขายแน่ ๆ (ข้าง เดินออกมาทางซ้าย มี ลิง ไก่ เดินตามออกมา)

ลิง (พูดกับไก่) แอ่แล้ว นายพรานกำลังจะยิงเจ้าลายโต เจ้าไก่บินขึ้นไปเกาะบนหัวเจ้าลายโต เร็วเข้า เร็ว ๆ ซิ (ไก่ขึ้นไปเกาะบนคอข้าง ลิงขึ้นไปที่บนคอข้าง ขูแขนสูง)

นายพราน เอ๊ะ สัตว์ประหลาด อยู่ไม่ได้แล้ว ช่วยด้วย ช่วยด้วย (วิ่งเข้าไปทางขวา)

ดนตรี

บรรยาย เพื่อน ๆ ละ ด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละที่เจ้าลายโตเคยช่วยแม่ไก่แดงและเจ้าลิงจ๋อ จึงทำให้เจ้าลายโตรอดชีวิตมาได้ และตั้งแต่นั้นมาสัตว์ทั้งสามก็หากินอยู่ใกล้ ๆ กันเสมอและต่างก็มีความสุขตลอดมา

ดนตรี

บทละครหุ่นเรื่อง เจ้าเย็นแสนรัก

ตัวละคร ด้อยตึง - เด็กผู้ชาย
 ดา - ชายแก่
 ลูกสุนัข

ดนตรี

หุ่นผู้ประกาศ สวัสดิ์คะเพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก หุ่นที่เพื่อน ๆ จะได้
 ชมในวันนี้คือเรื่อง "เจ้าเย็นแสนรัก" เพื่อน ๆ คุณแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ ถ้า
 พบตัวอย่างที่ดีก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อว่าจะได้
 เป็นเด็กดีและน่ารักทุกคน

ดนตรี

บรรยาย บ้านของด้อยตึงอยู่ชายทุ่งติดกับภูเขา ด้อยตึงไปวิ่งเล่นกับเพื่อน ๆ ที่ทุ่งนา
 และขอกับจักรยานของเจ้าแพะเป็นประจำ เช้าวันนี้ด้อยตึงตามคาไปที่
 ร้านกาแฟ

(คาเดินออกมาทางขวา ด้อยตึงเดินตามออกมา)

ด้อยตึง คาครับผมขอจักรยานสักคันได้ไหมครับ

ดา จักรยานราคามันแพง รักษาก็ยาก เอาไว้ให้หนูโตอีกหน่อยนะ แล้วคาจะซื้อให้

ดนตรี

บรรยาย วันหนึ่งด้อยตึงนั่งเล่นอยู่ใต้ต้นไม้ ได้ยินเสียงลูกหมาร้องอยู่ใกล้ ๆ

(ลูกหมากร้องอยู่ในฉาก)

ด้อยตึง (เดินออกมาทางขวา) เอ๊ะ เสียงลูกหมากร้องอยู่ไหนนะ

ลูกหมา (ออกมาทางซ้าย ทำท่ากระเผลก) เอ็ง เอ็ง

ตัวยิ่ง อยู่คนเดียว หนักหนาอยู่เดียวด้วย อย่าร้องนะ เดียวจะแกะหน้าออกให้
 เอ้า หลุดแล้ว (ทำท่าขมขื่นมา) ลูกหมาของใครก็ไม่รู้
 ขี้เมาให้คาดคิกว่า (เดินออกไปทางซ้าย)

ตา (เดินออกมาทางขวา) เอ! เจ้าต๋อยตั้งมันไปเล่นชนอยที่ไหน ป่านนี้ยังไม่กลับ

ตัวยิ่ง (เดินออกมาทางขวา) ตาคว้า ตาคูนี้สิคว้า ผมลูกหมาผาด้วย ผมเจอมันหน้า
บ้านอยู่ ผมช่วยมันไว้ ตาให้ผมเลี้ยงมันไว้ละครับ

ดา ตกลง แต่ โอ! จะให้มันชื่ออะไรดีละ ต้องตั้งไปพณมันตอนเย็น เรียกมันว่า
เจ้าเย็น ก็แล้วกัน

ตัวอย่าง ขอบคุณครับ ผมตั้งใจเลยครับที่ตามนุญาติให้ผมเลี้ยงมันไว้ ไป เจ้าเหิน ไป
วิ่งเล่นกันดีกว่า (เดินเข้าไปทางซ้าย)

ดนตรี

บรรยาย ทุกวันต้องตั้ง และเจ้าเย็นจะวิ่งเล่นด้วยกันเสมอ อยู่มาวันหนึ่งมีคนมาหาตาและบอกว่าเจ้าเย็นเป็นภรรยาของลูกสาวหมอที่สุบศาลาวันก่อนพ่อของเธอผ่านมาพบเข้าจึงอยากจะขมมันคืน (ตา เดินออกมาทางขวา ต้องตั้งเดินตามออกมา เจ้าเย็นเดินตามออกมา)

ดา **ค้อยตั้งเียบ คามีเรื่องจะบอกหนูสักเรื่องนะ**

ตัวอย่าง อะไรหรือครับ

ตา คืออย่างนั้นะ ลูกสาวผมที่สุขศาลา เขาเป็นเจ้าของเจ้าเงินเขาอยากได้
เจ้าเงินสิน ตาอยากให้หนูตัดสินใจเอง ไม่ว่าหนูจะตัดสินใจอย่างไร ตาก็
ตกลงตามนั้น (เดินเข้าไปทางซ้าย)

ตั๋ยตั้ง เอ ! เราจะคืนเจ้าเย็นติหรือไม่ตินะ (เดินไปเดินมา) คิน ไม่คิน คิน ไม่คิน
(หันมาพูดกับคนดู) เพื่อน ๆ ครับ ผมจะคืนหรือไม่คินคิดครับ (เดินเข้าไป
ทางซ้าย)

(ตั๋ยตั้งเต็นออกมาทางขวา คาเต็นออกมาทางซ้าย)

น้อยตั้ง (เดินไปหาตา) ตาครับ ผมจะคืนเจ้าเงินให้เธอไป เพราะเธอก็คงจะรัก
เจ้าเงินเหมือนกัน

ตา ต้อยตึง เอ๊ย ตาดีใจและภูมิใจในตัวหนูมากนะ หนูเป็นเด็กดีมีน้ำใจรู้จักเสียสละ
 เอาละตาคิดว่า ถึงเวลาแล้วที่หนูจะมีจักรยานสักคัน

ต้อยตึง ไชโย ตาครับ ผมขอบคุณมากครับ

คนตรี _____

บทละครหุ่นเรื่อง บุษย์

ตัวละคร - บุษย์ - เด็กผู้หญิง

ลูก - เด็กผู้หญิง

แม่ - หญิงสาว

ลูกเสือ - เด็กผู้ชาย

อุปกรณ์

กล่องกระดาษ

เหรียญ 1 บาท

ชิงช้า

ดนตรี

หุ่นผู้ประกาศ

สวัสดีค่ะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนี้เพื่อน ๆ
จะได้ชมหุ่นเรื่อง "บุษย์" เพื่อน ๆ ดูแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ ถ้าพบตัวอย่าง
ที่ดีก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อที่จะได้เป็นเด็กดี
และน่ารักกันทุกคน

ดนตรี

บรรยาย

ในวันหยุดตอนเย็น บุษย์จะมาพบเพื่อน ๆ ที่สนามเด็กเล่น ในวันนั้นบุษย์
อยากเล่นชิงช้า แต่คนเล่นเต็มไปหมด

บุษย์

(เดินออกมาทางขวา) ทุกคนใจร้าย ไม่ยอมให้เราเล่นบ้างเลยเราไปเดิน
เล่นก่อนดีกว่า (เดินเข้าไปทางซ้าย)

ดนตรี

บรรยาย

เมื่อชิงช้าว่าง บุษย์จึงเดินเข้าไปนั่งเล่นอย่างเบิกบานใจ

บุษย์

(เดินออกมาทางขวา และไปทำท่านั่งชิงช้า) ในที่สุดเราก็ได้เล่นชิงช้าแล้ว
(ทำท่าโยนตัวไปมา)
(เด็กหญิงและแม่เดินออกมาทางซ้าย)

- เด็กหญิง แม่จ๋า หนูจะเล่นชิงช้า
- แม่ รอให้ว่างก่อนซิจ๊ะ
- เด็กหญิง อือ อือ หนูจะเล่นชิงช้า
- ปุยฝ้าย น้าจะมาเล่นชิงช้านี้สิคะ พี่เล่นมานานแล้ว
- เด็กหญิง ขอบคุณดีมากนะคะ (ทำท่านั่งชิงช้าโยนตัวไปมา แม่กับปุยฝ้ายยืนดู)
- บรรยาย เพื่อน ๆ ค่ะ ปุยฝ้ายรู้สึกสบายใจที่ได้ยินเสียงหัวเราะของเด็กน้อย ที่เล่นด้วยความสนุกสนาน ปุยฝ้ายเพิ่งรู้ว่า ความสุขที่เกิดจากการเสียสละเป็นอย่างไร (แม่กับเด็กหญิงเดินเข้าไปทางซ้าย)
- เด็กชาย (แต่งลูกเสือ เดินออกมาทางซ้าย) น้าอง ๆ ครับ ขอเชิญบริจาคเงินช่วยเหลือคนพิการครับ
- ปุยฝ้าย เราเกิดมาผิดๆ ตา แบน ขา ครบสมบูรณ์ แต่ยังมีคนอีกจำนวนมากที่กำลังต้องการความช่วยเหลือ เอ ! ถ้าเราให้สตางค์เขาไป เราก็อดกินขนมชิ้นะ แต่เออละ เราจะยอมงดซื้อขนม พี่คะ เงินหนึ่งบาทบริจาคได้ไหมคะ
- เด็กชาย ได้ครับ ถ้าน้องเต็มใจที่จะให้ ถึงแม้ว่าจะเป็นเงินไม่มากนัก เราก็ภูมิใจใจ เพราะเราได้ช่วยทำให้ผู้อื่นมีความสุข
- (ปุยฝ้าย หยอดเหรียญ 1 บาทลงในกล่อง)
- เด็กชาย ขอขอบคุณครับ
- ปุยฝ้าย เอ ! เงินของเราจะช่วยเขาได้อย่างไรนะ อ้อ เขาอาจจะเอาไปซื้อน้ำเต้าสำหรับช่วยเดินก็ได้นะ เพื่อน ๆ ค่ะวันนี้ปุยฝ้ายมีความสุขจังเลย
- คนตรี
-

บทละครแบบเสียงนิทาน

แบบเสียงนิทาน เรื่อง หุบเขาแห่งความดี

ดนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ ค่ะการรังแกหรือกลั่นแกล้งผู้อื่น เป็นสิ่งไม่ดีนะคะ เด็กดีจะต้องไม่รังแกหรือกลั่นแกล้งผู้อื่น ต้องช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อพบว่าผู้อื่นเดือดร้อน วันนี้นิทานเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องของคนเกเร ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่นอยู่เป็นประจำ อีกทั้งยังนินทาว่าเจื้อยเพื่อแฉต่อผู้อื่น เด็ก ๆ ลองติดตามฟังดูนะคะว่าผู้ที่ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น และนินทาว่าเจื้อยเพื่อแฉต่อผู้อื่นนั้น ผลสุดท้ายจะเป็นอย่างไร นิทานเรื่องนี้ก็คือ "หุบเขาแห่งความดี"

ดนตรี

บรรยาย

กองกับแก้วเป็นพี่น้องกัน กองเป็นที่ แก้วเป็นน้องกองมีนิสัยชอบรังแก และเอาเปรียบคนอื่นอยู่เสมอ ส่วนแก้วน้องสาวเป็นคนใจดี และสุภาพอ่อนโยนกับทุก ๆ คน เมื่อพ่อแม่ไปทำงานในไร่ แก้วต้องทำงานหนักอยู่คนเดียว กองจะเข้ามาช่วยก็ต่อเมื่อพ่อแม่คอยดูอยู่เท่านั้น

ดนตรี

บรรยาย

คืนหนึ่งมีพายุใหญ่ และฝนตกหนัก (เสียงฝนตก)

ในขณะที่แก้วกำลังจะเข้านอน ก็ได้ยินเสียงคนแกล้งแว่ว ๆ ที่หน้าประตูกระท่อม

ลุงแก่

อูย หิว หิวเหลือเกิน

แก้ว

เอ๊ะ เสียงใครมาร้องอยู่แถวนี้ละ เราไปเปิดประตูดูดีกว่า (เสียงเปิดประตู) อ้อ คุณลุงนี่เอง คุณลุงเข้าในกระท่อมก่อนสิคะ คุณลุงคงจะหิว เดี๋ยวหนูจะไปแบ่งอาหารมาให้ค่ะ

บรรยาย เด็ก ๆ ละ แก้วรีบเข้าครัว แล้วดักขำมาให้ชายแก่ แต่ยังไม่ทันที่ชายแก่
จะได้กินอาหาร กองซึ่งยังไม่ทันหลับก็ออกมาเห็นเข้าและได้ไล่ชายแก่ออกไปจากกระท่อมทันที

ดนตรี

บรรยาย คือนั่น แก้วนอนร้องไห้ด้วยความสงสารชายแก่จนหลับไป แต่แล้วแก้วก็ต้อง
ตกใจตื่นขึ้นมากลางดึก เมื่อมีใครคนหนึ่งมาปลุก

ลุงแก่ หนูแก่ หนูแก่ ตื่นเถอะ

แก้ว โอ๊ะ คุณลุง คุณลุงเข้ามาได้อย่างไรคะ

ลุงแก่ ลุงเป็นเทวดาปลอมตัวมา ลุงเห็นว่าหนูเป็นคนดีมีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ลุงจึงอยากตอบแทนความดีของหนูสักอย่าง พรุ่งนี้เช้าขอให้หนูนำน้าขึ้นหนึ่งขึ้น
ไปบนภูเขา บนนั้นมีลำธารที่น้ำแห่งอยู่สายหนึ่ง มีแต่ก้อนกรวดเต็มไปหมด ให้
หนูหย่อนน้ำลงไปในลำธารนั้น ความดีของหนูจะทำให้ก้อนกรวดเหล่านั้นกลายเป็นทองคำ

ดนตรี

บรรยาย เช้าวันรุ่งขึ้น แก้วดักน้ำใส่ขันจนเต็มเตรียมตัวออกเดินทางไปตามที่เทวดาบอก
แต่แล้วกองที่ชายของแก้วก็มาพบเข้าพอดี

กอง แก้ว นั่นแกจะไปไหน อี

แก้ว อู๊ย พี่กอง คือ คือแก้ว จะเอาน้ำขึ้นไปบนเขาอะคะ

กอง แก้วจะเอาน้ำขึ้นไปบนเขาทำไม บอกมาเดี๋ยวนี้ละ

บรรยาย ด้วยความกลัว แก้วจึงเล่าความจริงให้กองฟัง กองได้ฟังดังนั้นจึงคว้าน้ำ
ของแก้วแล้วออกเดินทางไปที่นั่น แก้วต้องหากระบอกน้ำใส่น้ำแทน
แล้วจึงเดินตามกองขึ้นไปบนเขา ระหว่างทางแก้วได้พบชายแก่คนหนึ่ง

ชายแก่ อูย หิว หิวน้ำเหลือเกิน ขอน้ำกินหน่อย

แก้ว คุณลุงหิวน้ำหรือคะ

ชายแก่ อ้อ ลุงหิวน้ำจะขาดใจตายอยู่แล้ว เมื่อมีเด็กผู้ชายคนหนึ่งเดินผ่านไป ลุงขอ
น้ำดื่ม แต่เด็กคนนั้นไม่ยอมให้ อูย หิว หิวจริง ๆ

บรรยาย แก้วส่งสารชายแก่ผู้เฒ่ามาก จึงส่งกระบอกน้ำให้ ชายแก่รับมาดื่มหมดไปครึ่งหนึ่ง แล้วจึงส่งคืนให้แก้ว พร้อมกับบอวยชัยให้พรแก้วมากมาย

คนตรี

บรรยาย แก้วเดินทางต่อไปไม่นานก็ได้พบเด็กชายเล็ก ๆ อีกคนหนึ่ง
เด็กชาย พี่ครับ ผมหิวน้ำ ขอน้ำดื่มกินหน่อย เมื่อก็มีเด็กผู้ชายคนหนึ่งผ่านมา ผมขอคืมน้ำ
เค้าก็ไม่ให้ผมคืม ผมหิวน้ำ ฮือ ฮือ ฮือ
แก้ว ไม่ต้องร้องไห้ละ คืมน้ำในกระบอกนี้ก็แล้วกัน

บรรยาย เด็กคนนั้นคืมน้ำของแก้วจนหมดกระบอก เมื่อแก้วขึ้นไปถึงลำธาร จึงมีแต่
กระบอกเปล่าไม่มีน้ำเหลืออยู่เลยสักหยดเดียว แต่บนเขานี้มีดอกไม้สีขาว
สะอาตบานสะพรั่งอยู่มากมาย ดอกไม้เหล่านั้น มีหยดน้ำเล็ก ๆ เกาะอยู่ตาม
กลีบดอกไม้ แก้วจึงค่อย ๆ หยด หยด หยด หยดน้ำในดอกไม้ลงไปในลำธาร

คนตรี

บรรยาย ด้วยความดีของแก้ว ก้อนกรวดในลำธารทุกก้อน ก็กลายเป็นทองคำ ยกเว้น
ก้อนกรวดก้อนหนึ่ง ซึ่งยังเป็นก้อนกรวดธรรมดา ก้อนกรวดก้อนนั้นก็คือพี่ชาย
ของแก้วนั่นเอง

คนตรี

กอง แก้ว แก้ว ช่วยพี่ด้วย ช่วยพี่ให้เป็นคนอย่างเดิมที
แก้ว พี่กอง พี่กอง พี่กองกลายเป็นก้อนกรวดไปเสียแล้ว หนูส่งสารพี่จึงเลย
หนูจะบอกให้ลุงเทวดาช่วยพี่นะ คุณลุงเทวดาเจ้าขา ช่วยพี่ชายของหนูด้วย
หนูไม่อยากได้ทองคำ หนูอยากได้พี่ชายของหนูคืนมา

กอง ลุงเทวดาครับ ช่วยผมด้วย ผมไม่อยากเป็นก้อนกรวด ช่วยผมด้วยนะครับ
ชายแก่ ก็ได้ ลุงจะช่วยเจ้า แต่เจ้าต้องสัญญาว่าจะเป็นคนดี มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ต่อผู้อื่นด้วย

กอง ครับ ครับ ผมสัญญา ผมสัญญาว่าจะเป็นคนดี มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อทุก ๆ คน
ครับ

ชายแก่

เออาละ ถ้าเจ้าสัญญา ลุงก็จะให้เจ้ากลับกลายเป็นคนดังเดิม

คนตรี

บรรรยา

เด็ก ๆ ค่ะ หลังจากนั้น กองก็ได้กลับเป็นคนดังเดิมและเป็นเด็กดีที่ใคร ๆ
ก็รักและพากันพูดถึงกองและแก้วอยู่เสมอ

คนตรี

แถบเสียงนิทานเรื่อง ช้างน้อยใจจारी

คนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะ เด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ ค่ะเด็กที่ดีต้องใจดีมีความ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น วันนี้นิทานเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องราว
ที่เกี่ยวกับสัตว์ที่ใจดี คอยช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ เด็ก ๆ ลองติดตามฟังคูนะ
คะว่าผู้ที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นนั้น จะได้รับผลดีตอบแทนอย่างไรนิทานเรื่อง
นั้นก็คือ "ช้างน้อยใจจारी"

คนตรี

บรรยาย

ในป่าแห่งหนึ่ง มีช้างน้อยเชือกหนึ่งอาศัยอยู่ ช้างน้อยเชือกนั้นใจดีมีนิสัยชอบ
ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ วันหนึ่ง ขณะที่ช้างน้อยเดินเที่ยวเล่นก็พบกวางน้อย
ตัวหนึ่งยืนอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ จึงถามขึ้นว่า

ช้าง

เธอมาทำอะไรที่นี่จ๊ะ กวางน้อย

กวาง

ฉันมาหายอดไม้กินจ๊ะ แต่ยอดไม้อยู่สูงเกินไป ฉันเอื้อมไม่ถึง

ช้าง

ไม่เป็นไรนะ ฉันจะช่วยเธอเอง

บรรยาย

ช้างน้อยใช้งวงยาว ๆ หักเอายอดไม้อ่อน ๆ ให้กวางน้อย

กวาง

ขอบใจเธอมากจ๊ะ วันหน้าฉันคงได้ตอบแทนบุญคุณเธอบ้าง

ช้าง

ไม่เป็นไรหรอก ฉันไปละนะ

บรรยาย

เมื่อได้ให้ความช่วยเหลือกวางน้อยแล้ว ช้างน้อยก็ออกเดินเที่ยวเล่นต่อไป

คนตรี

บรรยาย

ช้างน้อยเดินมาถึงเชิงเขาแห่งหนึ่ง เห็นสุนัขจิ้งจอกกำลังคั่นต้นไม้อยู่เพียง
ตัวเดียว จึงเข้าไปถามว่า

ช้าง

เธอคั่นต้นไม้ ทำอะไรจ๊ะ

สุนัขจิ้งจอก

ก็เมื่อคืนนะสิ ผงคกหนักลมก็พัดแรงมากต้นไม้ก็เลยล้มลงมาขวางปากถ้ำ
ฉันจึงต้องคั่นมันออกไปแต่ต้นไม้ที่หักจริง ๆ เธอช่วยฉันหน่อยสิ

- ข้าง ได้สิ มา ฉันจะช่วย
- บรรยาย พูดตั้งนั้นแล้วข้างน้อยจึงเข้าไปยกต้นไม้ให้ออกจากทาง
- สุนัขจิ้งจอก เธอนี้เก่งจริง ๆ เลยนะ ฉันขอบใจเธอมากที่ช่วยฉัน
- ข้าง ไม่เป็นไรหรอก เราเป็นเพื่อนกัน ก็ต้องช่วยเหลือกัน ฉันไปละนะ
- คนตรี
-
- บรรยาย ข้างน้อยเดินเที่ยวมาถึงทุ่งหญ้า พบลูกสิงโตกำลังนั่งชุกอยู่ในกอหญ้าจึงเข้าไปถาม
- ข้าง มาทำอะไรอยู่ที่นี้จะลูกสิงโต
- ลูกสิงโต เหมกำลังจัดที่นอนครับ แต่ทำอย่างไรที่นอนตรงนี้ก็ไม่น่าอนุ่มเสียที ผมเดินย่ำมาตั้งแต่เช้าแล้ว แต่ก็ยังเหมือนเดิมช่วยผมหน่อยสิครับ
- ข้าง ได้สิ ถ้ายังงั้นถอยไป ฉันจะช่วยอย่าให้
- คนตรี
-
- บรรยาย เมื่อช่วยเหลือจนลูกสิงโต ได้ที่นอนที่อนุ่มแล้ว ข้างน้อยก็เดินทางต่อไป ขณะเดินผ่านต้นไม้ต้นหนึ่งข้างน้อยเห็นสิงโตร้องไห้อยู่บนกิ่งไม้ จึงถามขึ้นว่า
- ข้าง เจ้าสิงโต ถูกใครรังแก ถึงมานั่งร้องไห้อยู่ที่นี่
- สิง ผมหลงทาง กลับบ้านไม่ถูก ฮือ ฮือ
- ข้าง อย่าร้องไห้เลยนะ บ้านของเธออยู่หน้าป่าข้างใกล้กับลำธารใช่ไหม
- สิง ใช่ครับ
- ข้าง ถ้าอย่างนั้น เธอเดินไปตามทางนั้นนะ พอถึงป่าดงก็เลี้ยวขวาแล้วเดินตรงไปเรื่อย ๆ ก็จะพบบ้านของเธอ
- สิง ขอขอบคุณมากนะครับ เจียก เจียก
- คนตรี
-
- บรรยาย หลังจากบอกทางแก่สิงแล้ว ข้างน้อยก็ออกเดินเที่ยวต่อไป แต่พอเดินไปได้ระยะหนึ่ง ความเผอเรอทำให้เหยียบเอาหลุมดักสัตว์ ข้างน้อยจึงตกลงไปในหลุมทันที

คนตรี

บรรยาย

หลุมดักสัตว์ทั้งสี่ทั้งชั้น ข้างน้อยหาทางขึ้นไม่ได้ จึงร้องขอความช่วยเหลือ
เสียงดังลั่นป่า

ข้าง

ช่วยด้วย ช่วยด้วย

บรรยาย

กวางน้อย สุนัขจิ้งจอก ลูกสิงโต และลิงได้ยินเสียงต่างก็พากันวิ่งมาดู
สัตว์ทั้งหมดลงสารข้างน้อยมาก

กวาง

ข้างน้อย เธอไม่ต้องกลัวนะ พวกเราจะช่วยเธอเอง

ข้าง

พวกเธอตัวเล็ก ๆ ทั้งนั้น คงช่วยฉันขึ้นไปไม่ได้หรอก

ลิง

ช่วยได้สิ ฉันจะหากิ่งไม้มาวางให้เธอเหยียบขึ้นมา

กวาง

ใช่ ฉันก็จะช่วยหากิ่งไม้ด้วย

ลูกสิงโต

ผมก็จะช่วยหาด้วย

กวาง

ไป พวกเราไปช่วยกันหากิ่งไม้มาโยนใส่ลงไปในหลุมให้ข้างติกว่า

คนตรี

บรรยาย

ด้วยความพยายามและความร่วมมือของสัตว์ทั้งสี่ ภายในหลุมจึงเต็มไปด้วย
กิ่งไม้ใหญ่กองทับกันจนถึงปากหลุม ข้างน้อยจึงได้ขึ้นมาจากหลุมดักสัตว์
ด้วยความปลอดภัย และตั้งแต่นั้นมาสัตว์ทุกตัวก็สาบานเป็นเพื่อนรักกัน และ
ช่วยเหลือกันตลอดไป

คนตรี

แถบเสียงนิทานเรื่อง ดอกไม้แต่ป่าพร

คนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ คะ คนมีน้ำใจดีนั้นเป็นคนดีใคร ๆ
ก็รักใคร่ วันนี้นิทานเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องราวของเด็กที่มีน้ำใจกับผู้อื่นเสมอ
และจากการได้ทำความดีมีน้ำใจกับคนทั่วไปนั้นเอง จึงเป็นที่รักใคร่และชอบพอ
ของคนอื่น ๆ นิทานเรื่องนั้นก็คือ "ดอกไม้แต่ป่าพร"

คนตรี

บรรยาย

เช้าวันหนึ่ง คุณแม่เรียกน้องมดมาพบแล้วบอกว่า

แม่

แม่ไม่ได้ไปเยี่ยมป่าพรนานแล้ว ตอนนี้ได้ข่าวว่าไม่สบายพักนี้อากาศ
เปลี่ยนแปลงบ่อย คงเป็นหวัดแน่เลย ดอกไม้ในสวนของเรา กำลังออกดอก
บานสะพรั่งดีทีเดียว มดไปเก็บมาสักช่อซิจะ เลือกลูกดอกสวย ๆ สด ๆ
หน่อยนะ แม่จะพาคุณไปเยี่ยมป่าพรแทนแม่ ป่าพรเป็นเพื่อนสนิทของแม่จะ
และยังเป็นคนมีน้ำใจดี ทุกคนในหมู่บ้านเราชอบท่านทั้งนั้นแหละจ๊ะ

บรรยาย

มดฟังแม่เล่าก็รู้สึกชอบป่าพรทันที เพราะคุณครูเคยบอกว่าคนมีน้ำใจดีนั้นเป็น
คนดี น่าคบหาสมาคมด้วยใคร ๆ ก็รักใคร่นับถือ สมควรที่จะยึดถือเป็นตัวอย่าง

คนตรี

บรรยาย

เมื่อได้ดอกไม้ช่อใหญ่แล้ว มดก็กลับเข้าบ้านแต่งตัวในชุดใหม่ทีสะอาดเรียบร้อย
เพื่อไปเยี่ยมป่าพร

ติ๊ะ

อ๊ย น้องมดไปเด็ดดอกไม้มาจากไหน สวยจังเลย

มด

สวัสดีครับพี่ติ๊ะ ดอกไม้ช่อนี้ผมเก็บมาจากสวนหลังบ้านผมเองแหละครับ คุณแม่
พาผมไปเยี่ยมป่าพรครับ

ติ๊ะ

น้องมดเป็นเด็กดี น่ารักจริง ๆ เลยนะ พี่มีเพื่อนอยู่คนหนึ่งยังไม่มีดอกไม้
ไปเยี่ยมเลยจ๊ะ

มด

พี่ติ๊ะแบ่งดอกไม้ของผมไปบ้างก็ได้นะครับ

- ค๊ะ ขอบใจมากจ๊ะ น้องมด
- บรรยาย พี่จะรับดอกไม้จากมด แล้วเดินร้องเพลงไปเยี่ยมเพื่อนด้วยความสุข
จากนั้นมดก็เดินเรื่อย ๆ ผ่านทุ่งหญ้าและชายป่าที่ร่มรื่น มดเดินอย่างมีความสุขจนลืมความเหน็ดเหนื่อย จนกระทั่งพบกับยายเอิบ
- มด สวัสดีครับ คุณยาย
- ยายเอิบ สวัสดีจ๊ะ นั้นหลานจะเอาดอกไม้ไปให้ใครกันล่ะนะสวยจริง ๆ
- มด ผมจะเอาไปเยี่ยมป้าพรครับ คุณยาย
- ยายเอิบ โอ๊ะ แยมแล้ว ยายลืมชื่อดอกไม้บูชาพระ โอ้ไม่น่าลืมเลยจะเดินย้อนไปตลาด
อีกไหวหรือเปล่าก็ไม่รู้
- มด คุณยายครับ คุณยายแบ่งดอกไม้ของผมไปก็แล้วกันนะครับ คุณยายจะได้ไม่ต้องย้อนไปตลาดอีก
- ยายเอิบ ขอบใจหลานมากจ๊ะ ช่างมีน้ำใจดีจริง ๆ ขอให้จำเริญ ๆ เถอะนะจ๊ะ
- บรรยาย คุณยายให้พรแล้วก็เดินยิ้มจากไป
- คนตรี
-
- บรรยาย มดเดินจากคุณยายมาได้สักครู ก็พบหมู่ป้อมเดินร้องให้ผ่านมา
- มด น้องป้อมร้องให้ทำไมครับ
- น้องป้อม ป้อมทำเงินที่คุณแม่ฝากซื้อดอกไม้หาคะ ป้อมไม่รู้ว่าจะเอาดอกไม้ไปให้คุณแม่ได้ยังไง ฮือ ฮือ
- มด ไม่ต้องร้องไห้ละ ป้อมเอาดอกไม้นี้ไปให้คุณแม่ก็แล้วกัน
- น้องป้อม ขอบคุณพี่มดมากจ๊ะ ป้อมเอาดอกไม้ไปให้คุณแม่ก่อนนะคะ
- คนตรี
-
- บรรยาย เด็ก ๆ ค่ะ มดไม่มีดอกไม้สวย ๆ เหลืออยู่อีกเลย มดเดินมือเปล่าไปพร้อมกับคิดว่าป้าพรคงไม่โกรธ เพราะคุณแม่เคยสอนไว้ว่าการไปเยี่ยมด้วยความจริงใจ ดีกว่าเอาของราคาแพงไปฝาก แต่ไม่มีความจริงใจเลย มดจึงก้มลงเก็บดอกหญ้าที่ขึ้นอยู่ริมทางเพื่อนำไปฝากป้าพร แม้ว่าดอกหญ้าจะไม่สวยเท่าดอกไม้ในสวน แต่แสดงออกถึงความจริงใจของผู้ให้ได้

คนตรี

บรรยาย

มดเดินทางมาถึงบ้านป่าพร แล้วมอบดอกหญ้าให้พร้อมทั้งเล่าเหตุการณ์ที่ผ่านมาทั้งหมด

มด

คุณป้าครับ คุณแม่ให้ผมนำดอกไม้มาเยี่ยมคุณป้า แต่ระหว่างทางผมให้คนอื่นไปหมดแล้ว ผมส่งสารเค้าละครับ เค้าไม่มีดอกไม้ ถ้าผมไม่ช่วยเค้า เค้าก็คงลำบาก ผมจึงเก็บดอกหญ้าสวย ๆ มาให้คุณป้า

บรรยาย

ป่าพรยิ้มอย่างอารมณ์ดี พร้อมกับกล่าวชมเชยว่า

ป่าพร

ดีแล้วละหลาน หลานเป็นเด็กดีมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนอื่น ป้าภูมิใจในตัวหลานมากนะ

คนตรี

บรรยาย

เด็ก ๆ คะ มดเดินทางกลับบ้านด้วยความสุขที่ได้ทำความดีมีน้ำใจกับคนทั่วไปจนได้รับคำชมเชย เมื่อมาถึงบ้าน คุณแม่ทราบเรื่องก็มีความดีใจ และภูมิใจในตัวมดมาก เด็ก ๆ เห็นไหมคะ ผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อจะเป็นที่รักใคร่ของผู้อื่นเสมอ

คนตรี

แบบเสียงนิทานเรื่อง สามเกลอเจอพอมด

คนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ ค่ะ การไม่ประทุษร้ายบุคคลอื่น การยอมรับผิด การให้อภัย และการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี เด็ก ๆ ควรประพฤติปฏิบัตินะค่ะ วันนี้มีนิทานเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับสัตว์เกเรชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น เด็ก ๆ ลองติดตามฟังดูนะค่ะว่าผู้ที่ชอบกลั่นแกล้งผู้อื่นนั้น ผลสุดท้ายจะเป็นอย่างไร นิทานเรื่องนั้นก็คือ "สามเกลอเจอพอมด"

คนตรี

บรรยาย

ลิง หนู กระต่าย เป็นเพื่อนรักกันมาก สัตว์ทั้งสามชอบไปหาอาหารที่สวนของพอมดใจดีเป็นประจำ และเมื่อได้อาหารก็จะนำมาแบ่งกันกินเสมอ วันหนึ่งขณะที่สัตว์ทั้งสามเข้ามาหาอาหารในสวนของพอมด พวกเขามองเห็นพอมดนอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้ ลิงจึงชวนกระต่ายและหนูว่า

ลิง

นี่พวกเรา มาแกล้งพอมดกัน คงจะสนุกดีนะ

บรรยาย

เจ้าหนูเห็นด้วย

หนู

จริงด้วย คงสนุกแน่ ๆ เลย แต่เอ ! จะแกล้งอย่างไรละ

บรรยาย

แต่กระต่ายห้ามลิงและหนูว่า

กระต่าย

แต่ฉันว่าไม่ดีหรอกนะ พอมดให้อาหารเราทุกวัน เราควรขอบคุณเขา ไม่ใช่ไปแกล้งเขา

บรรยาย

แต่ลิง และหนูขู่ว่า จะแกล้งพอมดให้ได้ กระต่ายห้ามไม่ฟัง จึงเดินกลับบ้าน แต่เพียงผู้เดียว

คนตรี

บรรยาย

เมื่อกระต่ายกลับไปแล้ว ลิง หนู ค่อย ๆ ย่องเข้าไปที่พอมดนอนหลับอยู่ ลิงปีนขึ้นไปบนต้นมะพร้าว เจาะรูให้น้ำไหลลงมาเปียกพอมดที่นอนอยู่ข้างล่าง ขณะเดียวกัน หนูก็ขึ้นไปกัดเชือกผูกเปลจนขาด พอมดตกลงไปที่พื้น ทั้งเปียกทั้งเจ็บพอมดจึงโกรธมาก

- พอมด เจ้าลิงแสนชน เจ้าแก้งทำให้ข้าเปียก ดิละ ข้าจะสาปให้หูของเจ้ายาว
กว่าหางของเจ้า โอม ... เพียง
- คนตรี _____
- พอมด ส่วนเจ้าหนู เจ้าบังอาจมากัดเบเลของข้า ข้าขอสาปให้หางของเจ้ายาว
กว่าเดิมมาก ๆ โอม ... เพียง
- คนตรี _____
- บรรยาย ลิง และหนู เสียใจมาก จึงแอบไปนั่งร้องไห้อยู่หลังต้นไม้เพราะกลัวสัตว์อื่น
มาแกล้งและหัวเราะเยาะ กระต่ายไม่เห็นเพื่อนทั้งสองกลับกลับบ้าน จึงออก
เดินตามหา
- กระต่าย เจ้าลิง เจ้าหนู อยู่ที่ไหน
- ลิง เจ้าหนู นั้นเสียงเจ้ากระต่ายนี้ เจ้ากระต่ายเราสองตัวอยู่ที่นี้
- กระต่าย แหม มาหลบอยู่ที่นี้เอง ตามหาเสียแทบแย่ แต่เฝ้าหางกับหูของเจ้าทั้งสอง
เป็นอะไรนะ ถึงได้ยาวผิดปกติอย่างนี้ล่ะ
- ลิง ก็เพราะเราไปแกล้งพอมดนะสิ พอมดเลยสาปให้เราเป็นอย่างนี้ กระต่ายช่วย
ฉันหน่อยนะ ฉันไม่อยากมีหูยาว
- หนู งั้นแล้ว ฉันก็ไม่อยากมีหางยาวอย่างนี้เหมือนกัน ช่วยฉันด้วยนะ
- กระต่าย ไม่เป็นไร เดี่ยวฉันจะพาไปขอโทษพอมด เพื่อให้พอมดยกโทษให้ แต่เจ้าต้อง
รับปากก่อนนะว่าต่อไปจะไม่ชนและไม่แกล้งพอมดอีก และจะช่วยพอมดทำงาน
- บรรยาย ลิง และหนูรับปากว่า ต่อไปจะไม่ชนอีก และจะช่วยพอมดทำงานในสวน
พอมดจึงยกโทษและถอนคำสาปให้ ลิง หนู และกระต่าย จึงอาศัยอยู่ในสวน
ของพอมด และช่วยพอมดทำงานอย่างมีความสุข
- คนตรี _____
- _____

แถบเสียงนิทาน เรื่อง จ้าวปา

ดนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ ค่ะการรู้จักช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งที่เด็กดีควรประพฤติปฏิบัติและคะ วันนี้มีนิทานเรื่องหนึ่ง
เป็นเรื่องราวของสัตว์เกเรตัวหนึ่ง ที่ชอบรังแกและทำร้ายผู้อื่น แต่ผู้ที่ชอบ
รังแกและทำร้ายผู้อื่นนั้นมีแต่คนรังเกียจ เด็ก ๆ ลองติดตามฟังนิทานเรื่อง
นี้นะคะ นิทานเรื่องนี้คือ "จ้าวปา"

บรรยาย

ณ กลางป่าแห่งหนึ่ง มีหมาป่าฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในถ้ำ หมาป่าฝูงนี้มีเจ้าหางพวง
ซึ่งมีทั้งความฉลาดแข็งแรง กล้าหาญและยุติธรรมเป็นหัวหน้าฝูง ทุก ๆ วัน
เจ้าหางพวงจะพาพวกออกหาอาหาร ได้อาหารมาก็แบ่งปันกันกิน ถ้าวันใด
อาหารน้อย เจ้าหางพวงจะทำตนเป็นตัวอย่างในการเสียสละ ให้นำมาเผ่า
หมาพิการ และแม้หมากำลังท้องแก่ที่ไม่สามารถออกหาอาหารได้

ดนตรี

บรรยาย

วันหนึ่ง เหตุการณ์ร้ายก็เกิดขึ้น เมื่อหมาเผ่าในฝูงตัวหนึ่ง ถูกอ้ายเขี้ยวขาว
หัวหน้าฝูงหมาป่าเกเรจากฝั่งลำธารตรงข้าม บุกรุกเข้ามาทำร้าย

หมาหมู่

อ้ายเขี้ยวขาวรังแกพวกเรา พวกเราต้องแก้แค้น

เจ้าหางพวง

ช้าก่อน การใช้กำลังไม่ใช่หนทางในการแก้ปัญหาแต่พวกเราจะต้องใจเย็น
และใช้เหตุผล

บรรยาย

ขณะที่เจ้าหางพวงพูดอยู่นั้น เสียงอ้ายเขี้ยวขาวก็ดังขึ้น

อ้ายเขี้ยวขาว

เฮ้ย ถิ่นข้าสร้าง ข้าคือเจ้าของ หากพรุ่งนี้เช้าพวกเจ้ายังไม่ย้ายออกไป
ก็จะได้เห็นดิฉัน

เจ้าหางพวง

เจ้าใช้ไหมที่ทำร้ายปู่เฒ่า

อ้ายเขี้ยวขาว

เออสิวะ แล้วทำไม ข้านี้แหละที่หัดอ้ายแก่ ฮ่า ฮ่า จ้าไว้ ถิ่นนี้เป็นของข้า
พรุ่งนี้เช้าข้าจะมาเอาคืน

ดนตรี

บรรยาย

ไก่อ่าบ้านก้องหุบเขาตั้งแต่ฟ้ายังไม่สว่าง รุ่งอรุณอันงดงามก็เดินทางมาทักทาย พร้อมกับเสียงเซ็งแซ่ดิ้นงานไพรกว้าง เข้าน้ำจะเป็นเข้ที่สงบสุข ถ้าอ้ายเขี้ยวขาวจะไม่พาพวกเดินทางมาด้วยความประสงค์ร้าย

เจ้าหางพวง

ถ้าและแน่นดินถิ่นนี้ เผ่าพันธุ์ของพวกข้าอยู่กับมาช้านาน นานเกินกว่าพวกเจ้าจะเกิดเสียอีก จงกลับไปเสียเพราะพวกข้าจะไม่ยอมให้ใคร มาครอบครองเด็ดขาด

อ้ายเขี้ยวขาว

ซัดซ่า ถ้าเช่นนั้นก็ต้องระวังชีวิตของเจ้าไว้

บรรยาย

พูดจบอ้ายเขี้ยวขาวก็กระโจนเข้าไปสอยอย่างชะล่าใจ

ดนตรี

บรรยาย

เด็ก ๆ คะ อ้ายเขี้ยวขาวและเจ้าหางพวง ต่อกันอยู่นานแต่จนที่สุด อ้ายเขี้ยวขาว ก็ล้มต๋อย เพราะบาดเจ็บมากจนไม่สามารถไปไหนได้ แต่เจ้าหางพวงก็ไม่เคยซ้ำเติม กลับช่วยรักษาบาดแผลและหาอาหารมาให้อ้ายเขี้ยวขาวทุกวัน จนอ้ายเขี้ยวขาวหายเป็นปกติ อ้ายเขี้ยวขาวสำนึกในบุญคุณของเจ้าหางพวงมาก ตั้งแต่นั้นมาทั้งอ้ายเขี้ยวขาวและเจ้าหางพวงก็เป็นเพื่อนกัน และรักกันตลอดไป

ดนตรี

แบบเสียงนิทานเรื่อง สามสหาย

คนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ จะการรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งที่ดีนะคะ วันนี้มีนิทานเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ที่ใจดีคอยช่วยเหลือ ผู้อื่นอยู่เสมอ เด็ก ๆ ลองติดตามฟังนะคะคะว่าผู้ที่ขอความช่วยเหลือผู้อื่นนั้นจะได้รับ ผลดีตอบแทนอย่างไร นิทานเรื่องนี้ก็คือ "สามสหาย"

คนตรี

บรรยาย

กาลครั้งหนึ่งภายในป่าละเมาะอันเขียวชอุ่มชุ่มชื้นไปด้วยไม้ใบไม้ดอกหญ้าน้อย สสารพัดพันธุ์ ข้างปลายใจดีตัวหนึ่ง ชื่อ เจ้าโต ก็ออกมาเที่ยวหาอ้อยกินตาม ลำพัง ขณะที่ปลายโตกำลังเดินอย่างช้า ๆ สง่างามตามดงไม้มันได้ยิน เสียงร้องกระต๊าก ๆ กับเสียงกระพือปีกของแม่ไก่ตัวหนึ่ง ที่หลังกอไผ่ พอ เจ้าปลายโตเดินเข้าไปตามเสียง มันก็เห็นแม่ไก่สีแดงตัวหนึ่งกำลังวิ่งละล้า ละลึงอยู่ที่ปากหลุมดินหลุมหนึ่งที่หลังกอไผ่ มีลูกเจี๊ยบอีกสามสี่ตัว วิ่งซุกซุน อยู่รอบหลุมนั้นด้วยความตกใจ

แม่ไก่

ช่วยด้วย ช่วยด้วย ช่วยลูกจันทิเดอะจ๊ะ ลูกของจันตกลงไปในหลุมขึ้นไม่ได้ ช่วยด้วย

เจ้าโต

จายเ็น ๆ นะ จันจะช่วยเอาเจ้าลูกไก่ขึ้นมาให้

บรรยาย

ว่าแล้วปลายโตก็ใช้ช่วงอันนุ่มนวลของมันหย่อนลงไปในหลุมช้อนเอาลูกเจี๊ยบ ตัวน้อยที่กำลังตื่นกลัวจนตัวสั่นเทาขึ้นมาวางลงตรงหน้าแม่ของมัน

แม่ไก่

ขอบคุณมากนะจ๊ะ ขอบคุณมาก นี่ถ้าไม่ได้เธอลูกจันคงตายแน่ ๆ จันให้สัญญาจะ ถ้าเธอต้องการความช่วยเหลือ จันจะมาหาทันที จันไปก่อนนะจ๊ะ

บรรยาย

ปลายโตฟัง แล้วก็นึกขำในใจที่แม่ไก่ตัวเล็ก ๆ อย่างนั้นบอกว่าจะช่วยเหลือ ข้างตัวใหญ่ ๆ อย่างมัน แต่ปลายโตก็ตกลงกับแม่ไก่แดงว่าต่อไปนี้จะ เป็นเพื่อน กันคอยช่วยเหลือกันและกันตลอดไป

คนตรี

บรรยาย

อยู่มาไม่นาน ขณะที่หลายโคกำลังเล่นน้ำอยู่ตามลำพังที่ชายป่า ก็เห็นเสือดาวตัวหนึ่งกำลังวิ่งไล่กวาดเจ้าลิงตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งมาติด ๆ จะทันถึงตัวอยู่แล้ว เจ้าลิงจ๋อตัวนั้นหน้าซีดเผือดด้วยความตกใจอย่างสุดขีด หลายโคจึงตัดสินใจหันเข้าขวางเจ้าเสือดาวตัวนั้นไว้ในที่สุดก็เกิดการต่อสู้กันอย่างขุสนุน แต่ในที่สุด เจ้าเสीलื้อไม่ได้ จึงหนีไป และตั้งแต่นั้นมา เจ้าหลายโคก็ได้เจ้าลิงจ๋อเป็นเพื่อนอีกตัวหนึ่ง

คนตรี

บรรยาย

วันหนึ่ง นายพรานมือฉมังคนหนึ่งก็บุกเข้ามาในป่าเพื่อล่าช้างเอางาไปขาย ตั้งแต่เช้าจรดเย็น นายพรานคนนั้นคงไม่ตีเอาเสียเลย เพราะล่าช้างไม่ได้สักเชือก ยิ่งตกเย็นนายพรานก็ยังหงุดหงิด เพราะแม้แต่กระต่ายตัวเล็ก ๆ ก็ไม่มีมาให้เขายิงสักตัว ฟากก็ยังมืดมัวเข้าทุกที เพราะใกล้จะค่ำแล้ว แต่ นายพรานยังคงบุกป่าต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ ในที่สุดเขาก็มาถึงหนองน้ำแห่งหนึ่ง เมื่อตอนมืดสลัวเต็มที นายพรานเบ้มองผ่านเถาวัลย์ระโยงระยางที่ห้อยย้อยลงมาจากต้นไม้น้ำใหญ่ริมฝั่งจนรู้สึกปวดตาเพราะเขาไม่ต้องการให้มีสัตว์ตัวใด รอดสายตาเขาไปได้เลย และแล้วหูของเขาก็แว่วเสียงโก่ปาดังก๊อก ๆ ตามด้วยเสียงลิงฝูงหนึ่งที่ร้องเจี๊ยก ๆ อยู่บนต้นไม้น้ำใกล้ ๆ บึงน้ำแห่งนั้น ในที่สุด นายพรานก็เลิกละไปเห็นข้างหลายเชือกหนึ่งกำลังกินน้ำอยู่ที่ริมฝั่งอย่างสบายอารมณ์ "ได้การละ" นายพรานบอกกับตัวเองแล้วประทับปิ่นขึ้นนำเล็งไปข้างหน้าอย่างมุ่งมั่น หมายถึงล้มข้างเชือกนั้นให้ได้ ไซ้แล้วเด็ก ๆ ค่ะ ข้างหลายตัวนั้นก็คือหลายโคนั่นเอง

คนตรี

บรรยาย

แต่แล้วทันใดนั้นนายพรานก็ได้ยินเสียงกระพือปีกทึบ ๆ ของโก่ปากับเสียงโผนจากต้นไม้น้ำต้นหนึ่งไปยังอีกต้นหนึ่งของลิงตัวน้ำโค้น

คนตรี

บรรยาย นายพรานกระหิรดาแล้วขับเป็นเล็งใหม่อีกครั้ง แต่คราวนี้ภาพที่เขาเห็น
จนล่ากล้องเป็น กลับไม่ใช่ภาพของช้างที่กำลังกินน้ำ แต่เป็นภาพของสัตว์
ประหลาดตัวใหญ่สูงเทียมยอดไม้ มีงวงยาวใหญ่เหมือนช้าง พร้อมกับงาแหลม
คมน่ากลัว ส่วนหัวมีปีกสองข้างต่อจากหัวขึ้นไปเป็นลำตัวยาว ๆ มีมือยื่นออก
มาในความมืดยาวเหยียด เจ้าสัตว์ประหลาดสูงเทียมยอดไม้ตัวนั้นส่งเสียง
แหลมปนหึ่งดังน่ากลัวนักทีเดียว

คนตรี

บรรยาย นายพรานซึ่งเคยชินกับการเดินทางมาเป็นเวลานาน กลับตกใจจนคุมสติไม่อยู่
คิดว่าภาพตรงหน้าต้องเป็นสัตว์ประหลาดที่มีอำนาจวิเศษอะไรสักอย่าง พอตั้ง
สติได้นายพรานคนกล้าก็โยนปืนวิ่งอำพันหายไปในความมืดอย่างขวัญเสีย

คนตรี

บรรยาย เช้าวันรุ่งขึ้น พวกสัตว์ภายในป่าพากันจัดงานเฉลิมฉลองให้หลายโค เจ้าลิงจ๋อ
และแม่ไก่แดงเป็นการใหญ่ที่หลอกนายพรานได้สำเร็จ

เจ้าโต นินะ ถ้าพวกเธอไม่เสี่ยงกระโดดขึ้นมาขึ้นซ้อนกับบนหัวฉัน แล้วช่วยกันตะเบ็ง
เสียงร้องขับไล่เจ้าพรานป่านั้น ป่านนี้ฉันคงถูกตดงาเอาไปขายแล้วละ

แม่ไก่ ฉันดีใจจริง ที่ได้ช่วยเหลือเธอ เพราะเธอก็เคยได้ช่วยฉันมาแล้ว

บรรยาย ตั้งแต่วันนั้นมา สัตว์ทั้งสามก็หากินอยู่ใกล้ ๆ กันเสมอ เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล
กันด้วยความรักใคร่ และต่างก็มีความสุขเป็นอย่างดีโดยตลอดมา

คนตรี

แถบเสียงนิทานเรื่อง เจ้าเย็นแสนรัก

คนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ คะ การรู้จักเสียสละและเอื้อเฟื้อ
เผื่อแผ่ต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดีนะคะ วันนี้มีนิทานเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับ
เด็กคนหนึ่งที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และรู้จักการเสียสละ เด็ก ๆ ลองติดตาม
ฟังดูนะคะ นิทานเรื่องนี้ก็คือ "เจ้าเย็นแสนรัก"

คนตรี

บรรยาย

บ้านของต๋อยตั้งอยู่ชายทุ่งติดกับภูเขา ต๋อยตั้งใจจะไปวิ่งเล่นกับเพื่อน ๆ ที่ทุ่งนา
และขอเก็บจักรยานของเจ้าแพะเป็นประจำ เช้าวันหนึ่งต๋อยจึงตามดาไปที่ร้าน
กาแฟ

ต๋อยตั้ง

คาครับ ผมขอจักรยานสักคันได้ไหมครับ

ดา

จักรยานราคามันแพง รักษาที่ยาก เอาไว้ให้หนูได้อีกหน่อยนะ แล้วดาจะซื้อให้

คนตรี

บรรยาย

วันหนึ่ง ต๋อยตั้งใจเล่นอยู่ใต้ต้นไม้ ได้ยินเสียง ลูกหมาร้องอยู่ใกล้ ๆ

ต๋อยตั้ง

เอ๊ะ เสียงลูกหมาร้องอยู่ไหนนะ อ้ออยู่ที่นี่เอง

หมักันท้ายอยู่เสียด้วย อย่าร้องนะเดี๋ยวจะแกะหม้อออกทำให้ ลูกหมาของใคร
ก็ไม่รู้ ชุ่มไปให้ดาดูดีกว่า

บรรยาย

ว่าแล้วต๋อยก็ขี่หมาน้อยกลับบ้านและเล่าเรื่องให้ดาดัง

ต๋อยตั้ง

คาครับ ดาคุณี่สิครับ ผมมีลูกหมามาด้วย ผมเจอมันหมักันท้ายอยู่ ผมช่วยมันไว้
ดาให้ผมเลี้ยงมันไว้จะครับ

ดา

ตกลง แค่นี้ ! จะให้มันชื่ออะไรดีละ ต๋อยตั้งใจไปทบทวนตอนเย็น เรียกมันว่า
เจ้าเย็นก็แล้วกัน

ต๋อยตั้ง

ขอบคุณครับ ผมดีใจจังเลย ที่ดาอนุญาตให้ผมเลี้ยงมันไว้ ไป เจ้าเย็นไป
วิ่งเล่นกันดีกว่า

คนตรี

บรรยาย

ทุกวันต้อยตึง และเจ้าเย็นจะวิ่งเล่นด้วยกันเสมอ อยู่มาวันหนึ่งมีคนมาหา
ตา และบอกว่า เจ้าเย็นเป็นหมาของลูกสาวหมอสืบศาลา วันก่อนพ่อของ
เธอผ่านมาพบเข้าจึงอยากจะขอมันคืน

ตา

ต้อยตึงเอ๊ย ตามีเรื่องจะบอกหนูสักเรื่องนะ

ต้อยตึง

อะไหรือครับตา

ตา

คืออย่างนั้นะ ลูกสาวหมอสืบศาลา เขาเป็นเจ้าของเจ้าเย็นเขาอยากได้
เจ้าเย็นคืน ตาอยากทำให้หนูตัดสินใจเอง ไม่ว่าหนูจะตัดสินใจอย่างไรตาก็
ตกลงตามนั้น

บรรยาย

ต้อยตึงพาเจ้าเย็นไปตัดสินใจที่ทักกันเป็นครั้งแรก ชุกตัวลงเจียบ ๆ
แล้วร้องไห้

ต้อยตึง

เอ เราจะคืนเจ้าเย็นดีหรือไม่ดีนะ คืน ไม่คืน คืน ไม่คืน

บรรยาย

ต้อยตึงนึกถึงคำที่ตาเฝ้าสอนให้ข้อสัตย์สุจริตแล้วก็คิดว่า

ต้อยตึง

เรารักเจ้าเย็นมาก ลูกสาวหมอก็คงรักมันมากเหมือนกัน

บรรยาย

ในที่สุด ต้อยตึงก็ตัดสินใจคืนเจ้าเย็น

ต้อยตึง

ตาครับ ผมจะคืนเจ้าเย็นให้เธอไป เพราะเธอก็คงจะรักเจ้าเย็นเหมือนกัน

ตา

ต้อยตึงเอ๊ย ตาดีใจ และภูมิใจในตัวหนูมากนะ หนูเป็นเด็กดี มีน้ำใจ รู้จัก
เสียสละ เอาละตาคิดว่าถึงเวลาแล้วที่หนูจะมีจักรยานสักคัน

ต้อยตึง

ไชโย ตาครับ ผมขอบคุณตาครับ

คนตรี

แบบเลียงนิทานเรื่อง ปุยฝ้าย

คนตรี

บรรยาย

สวัสดีค่ะ เด็ก ๆ ที่น่ารักทุก ๆ คน เด็ก ๆ คะ การรู้จักช่วยเหลือ
ผู้อื่นให้ได้รับความสุข ถึงแม้ว่าจะไม่มีสิ่งใดตอบแทน แต่เราก็มีความสุข
นะคะ วันนี้มีนิทานเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของเด็กหญิงผู้หนึ่งที่มีใจเอื้อเฟื้อ
เพื่อแม่ เด็ก ๆ ลองติดตามฟังนะคะ นิทานเรื่องนี้ก็คือ "ปุยฝ้าย

คนตรี

บรรยาย

แม่ทั้งห้อง บนหาวนที่แม่ชอบมากคือ ปุยฝ้าย เมื่อแม่คลอดลูกสาว ลูกสาว
ของแม่จึงชื่อ ปุยฝ้าย

คนตรี

บรรยาย

วันหยุดคอนเย็น ๆ ปุยฝ้ายได้พบกับเพื่อน ๆ ที่สนามเด็กเล่น ในวันนั้นปุยฝ้าย
อยากเล่นชิงช้า แต่คนเล่นเต็มไปหมด จึงเลียงไปเล่นไม้สั่น

ปุยฝ้าย

ทุกคนใจร้าย ไม่ยอมให้เราเล่นบ้างเลย

บรรยาย

สักครู่หนึ่ง ปุยฝ้ายก็เริ่มเบื่อไม้สั่น

ปุยฝ้าย

เมื่อไรจะเลิกเล่นสักที ขอดูเล่นบ้างซิจ๊ะ

บรรยาย

แต่หลายคนสั่นหน้า ปุยฝ้ายรู้สึกไม่พอใจ ปุยฝ้ายรู้สึกโกรธ ที่เพื่อนไม่ยอมให้
เล่นชิงช้า

แม่

ปุยฝ้ายลูกต้องรู้จักการรอคอย ต้องมีความอดทน อย่าใจร้อน ถ้าใจร้อน
ลูกอาจจะไม่ได้สิ่งที่ลูกต้องการ

บรรยาย

ปุยฝ้ายคิดถึงคำที่แม่เคยเตือนขึ้นมาได้

คนตรี

บรรยาย

ปุยฝ้ายมองดูตัวที่คนรอบตัวด้วยความชื่นชม แต่แล้วปุยฝ้าย ก็ต้องสะดุ้งสุดตัว

ปุยฝ้าย

โอย ! อะไรวะกัดเจ็บจัง

บรรยาย

เมื่อมองดูที่พื้น พบวณคกำลังล่าเลียงอาหาร

บุ๋มฝ้าย โอ้โฮ มดแดงพวกนี้จะพากันไปไหนหนอ อู๋ฮู คูลิ มดพวกนี้เก่งจัง สามารถสร้างรังได้ใหญ่โต ใช่แล้ว พ่อเคยบอกว่ามดเป็นสัตว์ที่มีความสามัคคี และรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ เอ๊ะ แล้วเราจะเป็นอย่างมดบ้างไหมหนอ

คนตรี

บรรยาย ชิงช้าว่างลง บุ๋มฝ้ายจึงเดินเข้าไปเล่นอย่างเบิกบานใจ

บุ๋มฝ้าย ในที่สุด สิ่งที่เราอยากได้ก็เป็นจริง

บรรยาย เวลาผ่านไปสักครู่มีเด็กเล็ก ๆ คนหนึ่งวิ่งเข้ามาในสนาม

เด็กหญิง แม่จ๋าหนูจะเล่นชิงช้า

แม่ รอให้ว่างก่อนสิลูก

บรรยาย เด็กน้อยเริ่มร้องไห้แง บุ๋มฝ้ายมองไปทางอื่น

บุ๋มฝ้าย อยากเล่นก็ต้องรอสิ ฉันเพิ่งเล่นเรื่องอะไรจะยอมให้ง่าย ๆ

บรรยาย เด็กน้อยร้องไห้โฮ เมื่อถูกแม่ตี บุ๋มฝ้ายสงสารและเห็นใจแต่ก็ยังเสียดายชิงช้าที่เพิ่งได้เล่น ในที่สุดบุ๋มฝ้ายก็ตัดสินใจลุกขึ้นกวักมือเรียกเด็กน้อยให้มาเล่น บุ๋มฝ้ายรู้สึกสบายใจที่ได้ยินเสียงหัวเราะของเด็กน้อย บุ๋มฝ้ายเพิ่งรู้ว่าความสุขที่เกิดจากการเสียสละเป็นอย่างไร

คนตรี

บรรยาย บุ๋มฝ้ายเริ่มมองหาที่เล่นใหม่ บุ๋มฝ้ายเห็นเด็กคนหนึ่งเดินมา บุ๋มฝ้ายยินดีด้วยความสงสัย

บุ๋มฝ้าย พี่คะ พี่เอากล่องใบนี้มาทำไม

เด็กชาย พี่นำมาบริจาคเงิน เพื่อนำไปช่วยเหลือคนพิการครับ

บุ๋มฝ้าย เราเกิดมาผิดา หู แขน ขา ครบสมบูรณ์ แต่ยังมีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่กำลังต้องการความช่วยเหลือ เอ ... เราจะช่วยเขาได้อย่างไร

บรรยาย บุ๋มฝ้ายหยิบเงินออกจากกระเป๋

บุ๋มฝ้าย เอ ... ถ้าเราให้เขาไป เราก็อดกินขนมขึ้นะ

บรรยาย ในที่สุด บุ๋มฝ้ายก็ตัดสินใจได้

บุบผาย เอาละ ... เราจะยอมงัดข้อหมด แต่ เอ ! เหยียดแขนขาจะเอา
ใหม่หนอ

บุญฝ่าย ทิศะ เงินหนึ่งบาทบริจาคได้ไหมคะ

เด็กชาย ได้รับ ถ้าน้องเต็มใจที่จะให้ ถึงแม้ว่าเป็นเงินจำนวนมาก เราก็ภูมิใจ เพราะเราได้ช่วยทำให้ผู้อื่นมีความสุข

บรรยาย บุญผ้ายน้อย ๆ หยอดเหรียญลงไปในกลุ่ม

เด็กชาย ขอบใจมากนะครับ

บุญผ้าย เอ ... เงินของเราจะช่วยเขาได้อย่างไรนะ อ้อ เขาอาจจะเอาไปซื้อ
ไม้เท้าสำหรับช่วยเดินก็ได้ละ วันนี้บุญผ้ายมีความสุขจังเลย

คนตรี

คำถามหลังการทดลองใช้หนังสือ เล่านิทาน และใช้แถบเสียงนิทาน

นิทานเรื่อง หุบเขาแห่งความดี

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. นักเรียนคิดว่ากองกับแก้วมินิสิยแตกต่างกันอย่างไร
2. ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะช่วยเลือกกองหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. เด็กดีควรมีลักษณะอย่างไร

นิทานเรื่อง ช้างน้อยใจอารี

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. นักเรียนคิดว่าช้างน้อยมินิสิยเป็นอย่างไร
2. ถ้านักเรียนเป็นช้างน้อย นักเรียนจะช่วยเลือกวาง สุนัขจิ้งจอก ลูกสิงโต และลิง หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้านักเรียนเป็นกวาง สุนัขจิ้งจอก ลูกสิงโต และลิง นักเรียนจะช่วยเหลือช้างน้อย หรือไม่ เพราะเหตุใด

นิทานเรื่อง ดอกไม้แด่ป้าพร

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. ถ้านักเรียนเป็นสมด นักเรียนจะให้ดอกไม้แก่พี่ต๊ะ น้องป้อม และคุณยายหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. เพราะเหตุใดป้าพรจึงไม่โกรธ เมื่อสมดนำดอกไม้มามอบให้

นิทานเรื่อง สามเกลอเจอพอมด

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. เพราะเหตุใด ลิง และหนู จึงมีหูและหางยาวกว่าเดิม
2. ถ้านักเรียนเป็นกระต่าย นักเรียนจะช่วยลิงและหนูหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ลิง หนู กระต่าย ตอบแทนบุญคุณพอมดอย่างไร
4. ถ้านักเรียนเป็นลิง หนู กระต่าย จะตอบแทนบุญคุณพอมดหรือไม่ เพราะเหตุใด

นิทานเรื่อง จ้าวป่า

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. ในนิทานเรื่องนี้ นักเรียนอยากเป็นตัวละครใด เพราะเหตุใด
2. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าหางพวง นักเรียนจะช่วยอ้ายเขี้ยวขาว หรือไม่ เพราะเหตุใด

นิทานเรื่อง สามสหาย

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. เพราะเหตุใด พลายโตจึงให้ความช่วยเหลือแม่ไก่, ลิง
2. ถ้านักเรียนเป็นพลายโต นักเรียนจะให้ความช่วยเหลือ แม่ไก่ และลิง หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้านักเรียนเป็นแม่ไก่ และลิง นักเรียนจะให้ความช่วยเหลือพลายโตหรือไม่ เพราะเหตุใด

นิทานเรื่อง เจ้าเงินแสนรัก

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. ต้อยตั้งคินลูกหมาให้แก่เจ้าของเดิมหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ถ้านักเรียนเป็นต้อยตั้ง นักเรียนจะคินลูกหมาให้แก่เจ้าของเดิมหรือไม่ เพราะเหตุใด

นิทานเรื่อง บุญผัวย

ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1. เพราะเหตุใด บุญผัวยจึงให้เด็กหญิงเล่นชิงช้า
2. ถ้านักเรียนเป็นบุญผัวย นักเรียนจะทำเช่นนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้านักเรียนเป็นบุญผัวย นักเรียนจะบริจาคเงินช่วยเหลือคนพิการหรือไม่

เพราะเหตุใด

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวรัตนา บำรุงญาติ

เกิดวันที่ 29 เดือนตุลาคม

พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดสกลบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 27/6 หมู่ 9 ซอยเจริญสุข ถนนเอกชัย

แขวงบางขุนเทียน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร อำเภอเมือง

จังหวัดสมุทรสาคร 74000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514

มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย อำเภอเมือง
จังหวัดสกลบุรี

พ.ศ. 2518

ปกศ.สูง (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย) จาก
วิทยาลัยครูเทพสตรี อำเภอเมือง จังหวัดสกลบุรี

พ.ศ. 2524

ศบ. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ วิชาโท ภาษาอังกฤษ) จาก
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพฯ